

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Universitat de Barcelona
Facultat de Geografia i Història
Màster en Gestió del Patrimoni Cultural
Curs 2008-2009

Pla Director del Patrimoni Cultural de L'Hospitalet del Llobregat

Projecte Final

PAU MERCÈ I ARJONA; NIUB: 10036154 CURS 2008-2009

02/10/2009

Estructura del Projecte

<u>FASE DE DIAGNÒSTIC</u>	<u>1) Anàlisi de la situació: L'Hospitalet, una visió global de la ciutat</u>	3-53
	1.1) Societat.....	3-15
	1.2) Economia.....	16-23
	1.3) Urbanisme.....	24-29
	1.4) Comunicació.....	30-36
	1.5) Cultura.....	37-43
	1.6) Organigrama i gestió del patrimoni.....	44-53
	<u>2) Anàlisi extern</u>	53-62
	2.1) Barcelona, nucli metropolità.....	53-54
	2.2) Comparativa amb una ciutat paral·lela.....	55-62
	<u>3) El Patrimoni de l'Hospitalet de Llobregat</u>	63-76
	<u>4) Continguts Potencials</u>	77-85
	<u>5) DAFO PATRIMONIAL</u>	86-90
	<u>6) Eix vertebrador</u>	91-93
<u>PLA DIRECTOR</u>	<u>7) Proposta de Pla director del Patrimoni Cultural del L'Hospitalet de Llobregat</u>	94-148
	7.1) Model de gestió jurídica i administrativa.....	97-103
	7.2) Comunicació i difusió del consorci.....	105-109
	7.3) Pla d'usos patrimonials.....	110-120
	7.4) Activitats i programes de difusió cultural per a la ciutat.....	121-139
	7.5) Calendari de fases del nou museu.....	140
	7.6) Pressupost del nou museu.....	141-148
	<u>Bibliografia</u>	149-150

1) Anàlisi de la situació: L'Hospitalet de Llobregat, una visió global de la ciutat

1.1) Societat

Situació geogràfica: L'Hospitalet de Llobregat és una ciutat del municipi de la comarca del Barcelonès. Limita amb la comarca del Baix Llobregat i al nord amb la ciutat de Barcelona amb la que té una continuïtat de la trama urbana. Està situada al marge esquerre del riu Llobregat entre els municipis de Barcelona, Esplugues de Llobregat, Cornellà de Llobregat i el Prat de Llobregat.

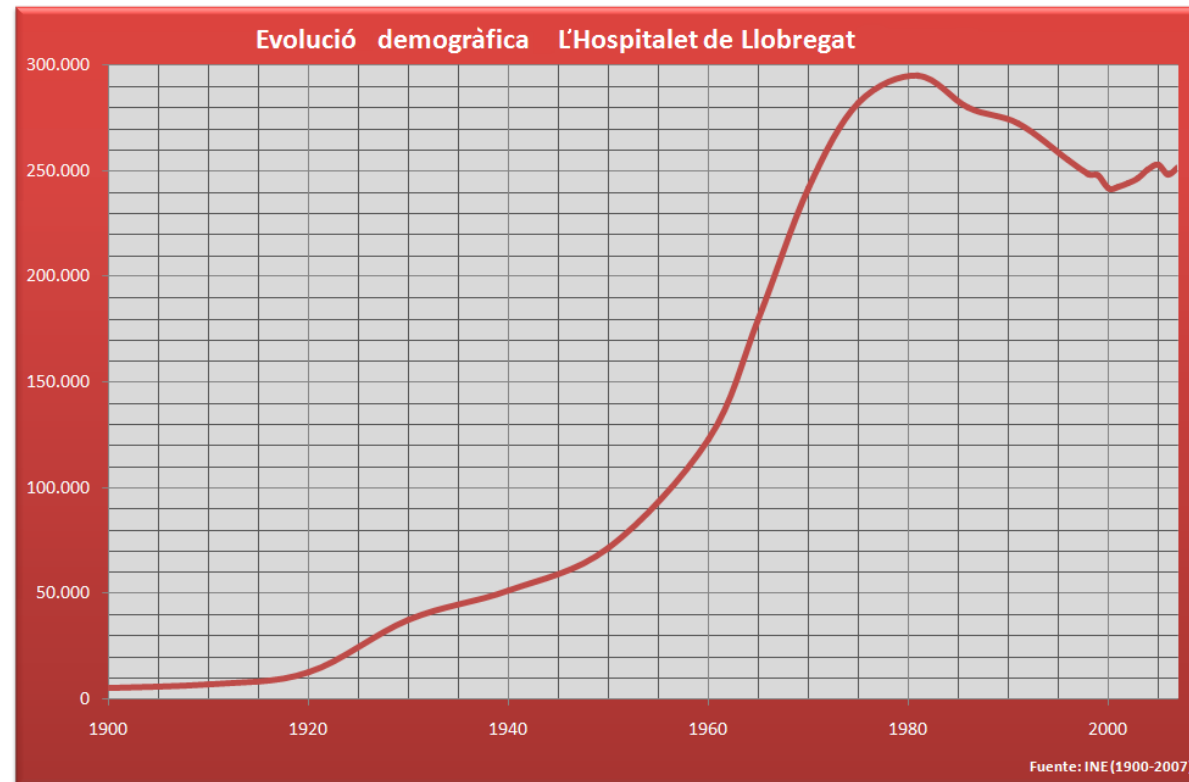

Població: L'Hospitalet de Llobregat té una població de **253.782 habitants**¹ en 12,49 km², convertint-la en la segona ciutat més populosa de Catalunya i la setzena d'Espanya. Integrada dins dels trenta-sis municipis que configuren l'Àrea Metropolitana de Barcelona, un espai geogràfic de 633 km² on viuen 3,16 milions de persones. L'Hospitalet és la ciutat espanyola amb major densitat demogràfica: 20.246 hab./km².

Evolució demogràfica: Per realitzar un perfil poblacional de la ciutat és necessari revisar l'evolució demogràfica. En els orígens, L'Hospitalet era una vil·la agrícola amb una població escassa i dispersa. No és fins finals del segle XVIII que s'instauren les primeres indústries tèxtils. Però els grans **creixements demogràfics** de la ciutat provenen, sobretot, de dues grans onades migratòries del segle XX. La primera i la més important per la ciutat, correspon al decenni **1920-30**. Aquesta immigració és generada per les oportunitats que oferia la ciutat en l'indústria tèxtil i les ofertes de treball en les construccions del Ferrocarril Metropolità i l'Exposició Universal de Barcelona de 1929. Aquests nousvinguts provenien principalment, d'Aragó i Múrcia, i signifiquen un increment del 204,6 % poblacional², xifres que signifiquen la triplicació de la població. El segon creixement demogràfic correspon al decenni **1960-70**, durant l'etapa franquista i caracteritzat per l'urbanisme descontrolat d'aquest període. A la ciutat arriben gents de tots els punts de l'Estat però es troben un municipi sense condicionament de serveis. Durant els últims anys de la dictadura els ciutadans sortiran al carrer per demandar millores en la qualitat de vida a la ciutat. A partir del 1981 es produeix una davallada poblacional com a resultat d'un gran desens de la natalitat i a diferents crisis econòmiques de finals dels setanta que frenen la immigració. Aquesta tendència es manté fins l'any 2002 quan una nova immigració, ara **extracomunitària**, reprèn de nou valors demogràfics a l'alça.

¹ Font: Censos i Padrons INE, IDESCAT. 2008

² Camós, J. L'Hospitalet, la història de tots nosaltres 1930-1926. Pag. 7

- L'Hospitalet de Llobregat **multiplica per 60 els seus habitants en el període 1900-1989** (d'uns 5.000 habitants aprox. fins a les quasi 300.000 persones). En el mateix període de temps, Barcelona multiplica la seva població per 3,3 i Catalunya ho fa per 3.
- En l'actualitat, el 52,20% de la població ha nascut a Catalunya, el 27,37% procedeix de la resta d'Espanya. Un total de 53.380 habitants, el que significa el **20,43% de la població total del municipi, són immigrants estrangers** (2007).

Estructura demogràfica

Per edats, l'Hospitalet té menys habitants menors de <15 anys que la seva comarca, el Barcelonès, i Catalunya. Tot i que la població immigrant ha rebaixat la mitjana d'edat fins els 39,74 anys i ha incrementat les taxes de natalitat, els valors generals d'envelliment de L'Hospitalet estan per sobre de les dades generals de Catalunya. La població de + 65 anys, encara que percentualment és menor que a la resta de la comarca, està dos punts per sobre del conjunt català.

El repartiment de població per edats en els barris no està definit per poblacions marcadament envellides o joves. La paritat generacional en els barris és generalitzada, inclòs en el barri del Centre on normalment, en la majoria de municipis, es concentraria la població més gran.

Edat				
	De 0 a 14 anys	De 15 a 64 anys	De 65 anys i més	Total
Hospitalet de LL	12,1 %	69, 8 %	18, 1 %	251.848 %
Barcelonès	12, 2 %	68, 3 %	19, 5 %	2.212.658 %
Catalunya	14, 5 %	69, 1 %	16, 4 %	7.210.508 %

Fonts : Institut d'Estadística de Catalunya
Anys disponibles : 2007

Sexe

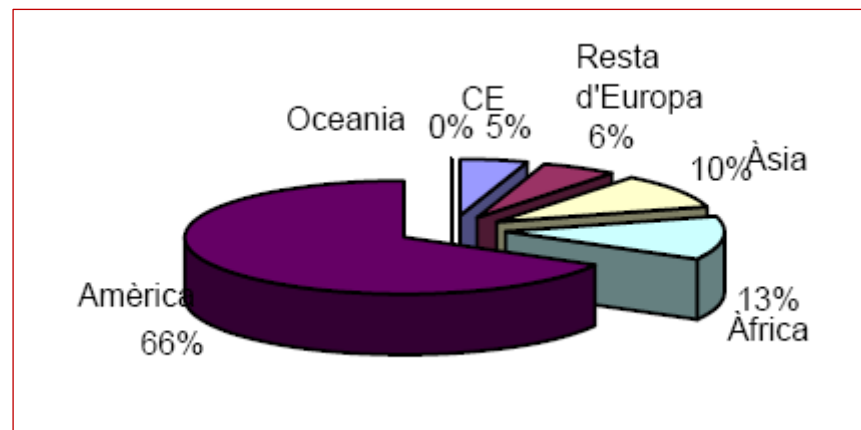
	Homes	%	Dones	%	Total
0-4	6.173	2,33 %	5.931	2,24 %	12.104
5-16	13.119	4,96 %	12.351	4,67 %	25.470
17-24	12.035	4,55 %	11.787	4,46 %	23.822
25-49	57.146	21,61 %	52.407	19,82 %	109.533
50-64	21.896	8,28 %	24.579	9,30 %	46.475
65-79	16.031	6,06 %	19.322	7,31 %	35.353
>=80	3.996	1,50 %	7.661	2,90 %	11.627
Total	130.366	49,31 %	134.038	50,69 %	264.404

Fonts : Institut d'Estadística de Catalunya
Anys disponibles : 2007

La nova migració

En els orígens dels residents estrangers hi destaquen països com **l'Equador (14.411 habitants), Marroc, Bolívia, Perú i Colòmbia**. Encara que la distribució per gènere és globalment força equilibra, hi ha diferències en quant al país d'origen. En les comunitats asiàtiques i africanes hi ha bastants més homes que dones. En canvi, en algunes comunitats llatinoamericanes i de l'est europeu es decanta lleugerament per les dones. En dades de l'últim Padró d'Habitants a 31 de Desembre de 2008 mostrava aquestes dades: **28.152 homes i 25.228 dones**.

CE: 3.081	
Resta d'Europa: 3.504	
Àsia: 6.260	
Àfrica: 7.991	Total: 62.832
América: 41.986	
Oceania: 10	

Tota aquesta estructura demogràfica està configurant una nova realitat social a la ciutat, convertint-la en un important pol multicultural de la ciutat. Les polítiques culturals de les institucions han d'anar associades a l'integració d'aquestes comunitats dins de la ciutadania. I alhora, han de donar a conèixer aquestes noves cultures perquè un major enteniment entre ambdues parts afavorirà la convivència ciutadana.

Nivell de formació

El descens de població sense estudis i amb els nivells elementals (EGB i ESO) ha disminuït progressivament. La descendència de la població nouvinguda (anys del franquisme) ha gaudit de les oportunitats d'escolarització que els pares no van tenir per procedir de zones rurals i empobrides de l'Estat amb un baix índex d'escolarització.

Nivell d'instrucció. Recomptes de la població de 10 anys i més

	1991		1996		2001	
	Núm.	%	Núm.	%	núm.	%
No sap	9.619	3,89	8.595	3,64	6.770	3,06
Sense estudis	53.217	21,51	44.203	18,72	36.131	16,35
ESO, EGB 1ª	89.808	36,30	83.176	35,23	61.006	27,60
ESO, EGB 2ª	46.879	18,95	36.488	15,46	53.677	24,28
FP 1er grau	14.849	6,00	17.776	7,53	13.104	5,93
FP 2on grau	8.015	3,24	12.478	5,29	12.624	5,71
BUP i COU	15.665	6,33	21.608	9,15	19.981	9,04
Títol mitjà	2.259	0,91	6.793	2,88	9.831	4,45
Títol superior	7.077	2,86	4.974	2,11	7.927	3,59
TOTAL	247.38	100	236.09	100	221.051	100

Font: Pla Cultural de l'Ajuntament de L'Hospitalet segons dades del IDESCAT, 2007

Malauradament, una valoració comparativa amb el conjunt de la comarca i amb la totalitat de Catalunya deixa patent que L'Hospitalet està encara per sota d'aquests valors. Els hospitalencs prefereixen realitzar majoritàriament estudis de formació professional abans que universitaris.

Nivell d'instrucció. Municipis de referència població de 10 anys i més (%) . 2001			
	L'Hospitalet	Barcelonès	Catalunya
No sap	3,06 %	1,78 %	2,27 %
Sense estudis	16,35 %	10,97 %	11,47 %
ESO, EGB 1ª etapa	27,60 %	22,00 %	26,22 %
ESO, EGB 2ª etapa	24,28 %	19,85 %	25,57 %
FP 1er grau	5,93 %	4,65 %	5,40 %
FP 2on grau	5,71 %	4,98 %	5,26 %
BUP i COU	9,04 %	11,69 %	11,01 %
Títol mitjà	4,45 %	6,54 %	6,14 %
Títol superior	3,59 %	8,55 %	6,66 %

Font: Pla Cultural de L'Ajuntament de L'H, segons dades del IDESCAT

Població escolar i universitària

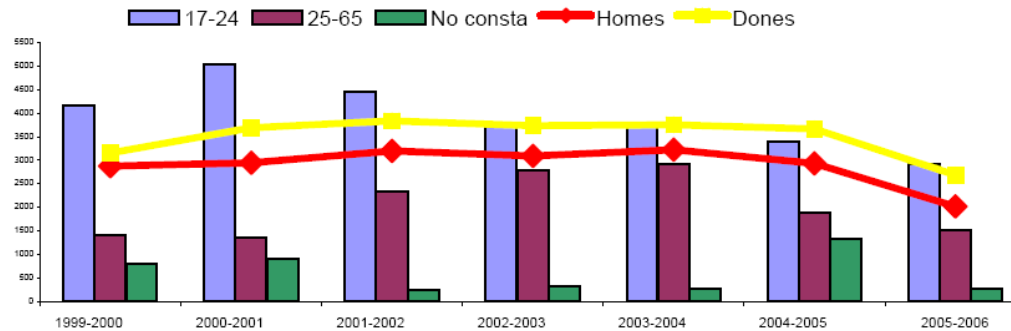
2n cicle infantil		Escola primària		Instituts secundaria		Batxillerat		FP/C. Formatius		Universitaris	
CP	CPC	CP	CPC	CP	CPC	CP	CPC	CP	CPC	CP	CPC
32	23	32	24	20	14	14	9	6	8	1	-
Alumnes totals		Alumnes totals		Alumnes totals		Alumnes totals		Alumnes totals		Alumnes totals	
5.575		11.220		8.455		2.418		1.016		5.536*	

CP: Centres Públics

CPC: Centres Privats Concertats

* A L'Hospitalet de Llobregat només existeix un centre universitari, aquesta xifra correspon a la totalitat d'alumnes universitaris de L'Hospitalet.

Evolució dels alumnes universitaris per sexe i edat

El nombre d'alumnes universitaris matriculats de L'Hospitalet ha patit una davallada en els últims anys. La ciutat, compte amb l'avantatge de tenir properes geogràficament les institucions universitàries i, fins i tot, disposa de facultats al municipi (l'Escola Universitària d'Infermeria, al campus de Bellvitge). Per tant, les facilitats per a realitzar estudis de grau superior semblen immillorables i més tenint en compte que el principal sector ocupacional dels habitants de la ciutat és en el camp de la Sanitat i els serveis socials, com es veu en el següent apartat.

Ocupació i Mercat Laboral

Observant el nivell de desplaçaments laborals dels habitants de la ciutat s'observa una lleugera disminució en la mobilitat. Si en l'any 1996, un 70,72 % dels habitants es desplaçaven a altres municipis per a treballar en l'any 2001, el darrer amb estadístiques en aquest punt, el nivell de

desplaçament forçat laboral era del 68,58. Aquesta tendència indica que cada cop més la ciutat és capaç de generar treball per ella mateixa i que no té una única funcionalitat de ciutat dormitori.

La ciutat ha patit, com a moltes de les zones industrials de Catalunya, un procés de **desindustrialització**. A tota l'Europa occidental existeix una crisi de deslocalització d'indústries cap a territoris amb uns salaris més baixos. L'Hospitalet no ha estat exempta d'aquesta crisi i grans empreses industrials com Indo o Vanguard han tancat les seves fàbriques a la ciutat. En l'actualitat, quasi exclusivament en l'eix de la carretera del Mig resten algunes de les indústries de la ciutat. Tot i això, el total d'hospitalencs que treballen en **la indústria**, tant dins com fora de la

ciutat, és de **25.360 habitants**³.

La ciutat, avui dia, potencia els grans edificis per a oficines o centres comercials com els del Gran Via 2 o la recent inaugurada **Ciutat Judicial**. Aquest últim, juntament amb la Ciutat Sanitària de Bellvitge són els dos grans nuclis en serveis metropolitans i un dels sectors amb major nombre d'assalariats de la ciutat (sanitat i serveis socials). El nombre total de habitants que es dediquen al **sector serveis** és de

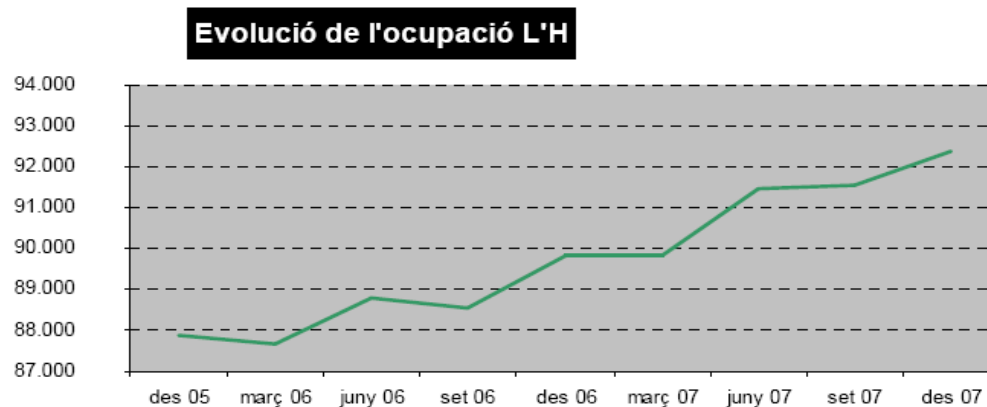
67.621 ciutadans. Per últim, en **la construcció i l'agricultura** hi treballen **9.831 i 383** persones respectivament.

Les 5 activitats amb més assalariats	(nombre)
~ Sanitat i serveis socials	13.851
~ Altres activitats empresarials	13.574
~ Comerç detall; altres reparacions	13.375
~ Construcció	7.333
~ Comerç engròs i intermediaris	4.967

³ IDESCAT, nombre total amb assalariats i autònoms, 2008.

Assalariats		
	Nombre	Percentatge
Agricultura	179	0,23%
Indústria	9.630	12,25%
Construcció	7.333	9,33%
Serveis	61.482	78,20%

En els darrers anys el nivell ocupacional dels habitants ha anat creixent progressivament. Per tant, la incorporació de població immigrant al mercat laboral ha generat major creixement econòmic i ha estat absorbit per la demanda com és pot comprovar per les taxes d'atur . La població activa ocupada a l'Hospitalet significa un 87,8 % i en el total d'Espanya és d'un 85,84 %.

La taxa d'atur registrada a la ciutat durant el mes de gener 2008⁴, es situa en un 8,56%, lleugerament més baixa que la taxa registrada al total de la província de Barcelona (8,93%).

L'evolució de l'ocupació a la ciutat augmenta progressivament. Al mes de desembre del 2007, el nombre d' ocupats es situa en 92.363 persones, que majoritàriament pertanyen al sector terciari. Pel que fa la distribució per gènere, continuen sent les dones qui tenen

⁴ Dades consultades en el butlletí de *L'Observatori Socioeconòmic de L'Hospitalet*. 2008

major presència a les llistes d'atur, representant al voltant d'un 53% del total d'aturats/es registrats; però, al mateix temps, l'atur femení ha presentat una intensitat menor en el seu creixement respecte l'any anterior, situat en un +2,04%, que l'augment experimentat per l'atur masculí, + 11,19%.

Renda familiar disponible bruta

Tot i que els dades indiquen que existeix un creixement anual en el poder adquisitiu dels ciutadans, percentualment aquests valors són menors que a la resta del territori. A més a més, el creixement també evoluciona a un ritme menys elevat.

La comparació amb la resta de la comarca fa palès la diferencia econòmica dels municipis metropolitans en relació a la metròpolis, Barcelona.

Tot i això, a Barcelona les diferències entre població amb alt nivell adquisitiu i poc recursos econòmics és superior que a L'Hospitalet. El conjunt de la població és mou en uns perfils econòmics més similars.

RFDB / habitant a preus corrents (Milers €)⁵

	2000	2001	2002
Hospitalet de LL	9,70	9,90	10,20
Barcelonès	12, 30	12,60	13,00
Catalunya	11,80	12,20	12,60
Espanya	10,33	10,88	11.41

⁵ *L'Hospitalet en Xifres*. L'Hospitalet de Llobregat: Ajuntament de L'Hospitalet, 2007-2008.

Conclusions

- L'Hospitalet de Llobregat és eminentment una terra d'immigració, aquest fet incideix en les activitats socioculturals de la ciutat.
- Hi ha una escassa població universitària, perfil de públic actiu en el consum cultural. I, al mateix temps, un nombre elevat de població sense estudis. En canvi, la població escolar de primària i secundària és força destacable, resultant un dels grans perfils de públics usuaris de les institucions culturals.
- L'Hospitalet ha evolucionat al llarg dels anys passant pels tres sectors productius. En els seus orígens fundacionals, segle XII i fins a finals del s. XVIII, fou un municipi agrari. Després, experimentarà un gran desenvolupament de l'indústria que arribarà fins a l'actualitat, on després de la deslocalització general de les indústries el sector terciari/serveis és el predominant.
- Els hospitalencs tenen un nivell adquisitiu lleugerament inferior a la mitjana estatal que s'accentua en comparació respecte Catalunya i sobretot la comarca. Per tant, es dedueix que el temps d'oci i les despeses en activitats culturals seran inferiors en la ciutat. En canvi, un gran aspecte positiu són els nivells d'atur que es mantenen baixos.

1.2) Economia

De les indústries a les empreses

Històricament, l'Hospitalet ha disposat d'una forta **base industrial**, que, no obstant, s'ha vist sotmesa en les darreres dècades a la evolució precipitada per la crisi econòmica, la implantació de les noves tecnologies i a la pròpia globalització de l'economia. Aquesta conjuntura ha reduït, el teixit industrial de la ciutat. De fet, la transformació de l'estructura empresarial de la ciutat en els últims anys ha estat de tal magnitud que difícilment es pot seguir afirmant que L'Hospitalet segueix sent un municipi eminentment industrial: les activitats relacionades amb els serveis superen el número d'empreses i de persones ocupades a les relacionades amb el sector secundari. Les noves empreses que s'estan ubicant en l'Hospitalet i també en les poblacions del Baix Llobregat s'engloben en l'àmbit dels serveis. Completament urbanitzades, per les seves característiques i bona ubicació: a prop de les principals infraestructures de comunicació de Barcelona- constitueix una excel·lent localització per a empreses urbanes, no contaminants, a mitjà camí entre la transformació i la innovació, generadores de llocs de treballs caracteritzats per un elevat grau d'especialització.

L'Hospitalet compta amb la reserva de sòl industrial més important de l'àrea metropolitana de Barcelona. La magnitud de la superfície a urbanitzar, el caràcter fragmentari de la propietat del sòl i la escassetat de recursos econòmics obliga a dissenyar un model on l'iniciativa pública jugava un paper catalitzador de l'iniciativa privada, en el cas del sector Granvia Sud i Carretera del Mig, i de cooperacions entre administracions, en el cas del sector Pedrosa, on el propietari majoritari era l' Institut Català del Sòl.

Actualment, la ciutat compta amb tres milions de metres quadrats qualificats com zona industrial. Els polígons de Granvia Sud i Pedrosa estan aproximadament al 60 per cent de la seva ocupació i l'Ajuntament és propietari de 40.000 m² en aquest territori i, per tant, qualsevol activitat econòmica o empresarial interessada a ubicar-se en L'Hospitalet disposa d'espai per a aquesta qüestió.

Algunes de les noves empreses que han aprofitat aquesta situació són les següents:

Grans empreses a l'Hospitalet

IKEA: És una empresa sueca multinacional dedicada a la venda minorista de mobles i objectes per a la llar i decoració, a baixos preus i disseny contemporani. En l'actualitat compta amb 238 tendes en 34 països i dona feina a 104.000 treballadors en 44 països.

Filmax Entertainment, té la seva seu central a L'Hospitalet de LL i és una companyia independent amb capital íntegrament espanyol i vocació internacional, està dedicada a la creació, producció, postproducció, distribució i exhibició de continguts audiovisuals per a l'indústria del entreteniment.

Porcelanosa: La multinacional de les ceràmiques espanyola ha obert un gran espai comercial proper al recinte firal.

Centre comercial Gran Via 2: Aquest centre comercial va ser el primer gran projecte comercial que va apostar per l'entorn del Districte Econòmic. Existeixen 180 tendes de totes les marques, 20 restaurants, 15 sales de cinema i un gran hipermercat. Amb un gran èxit de públic s'ha convertit en un important centre de reunió i oci de la ciutat.

Els nous hotels de disseny

Una desena de nous hotels estan previstos que ocupin l'espai de la Gran Via de L'Hospitalet. La situació privilegiada de la zona, entre l'aeroport i la Fira de l'Hospitalet, el converteix en un punt neuràlgic de l'àrea metropolitana.

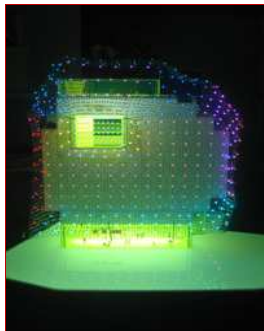
Aquests projectes hotelers estan marcats per a una aposta per el disseny de la mà de grans estudis d'arquitectes com Richard Rogers, Toyo Ito o Jean Nouvel. Un dels grans hotels que han entrat a formar part d'un nou *skyline* de la ciutat és l'Hotel Hesperia Tower. Per a l'excalcalde de la ciutat Celestino Corbacho: *"Aquests hotels donaran valor a l'espai i ajudaran a garantir la qualitat urbanística d'altres iniciatives"*⁶.

Hotel Hesperia Tower: Una gran cúpula on es troba un restaurant de luxe, *Evo* del cuiner Santi Santamaria, amb una vista panoràmica de la ciutat és un dels nous edificis característics de la ciutat. Té una alçada de 105 metres i 27 pisos dissenyat per Richard Rogers i Luis Alonso Balaguer. L'edifici posa al descobert l'estructura: escales, ascensors, instal·lacions donant-li un tractament de peces escultòriques. L'hotel, de cinc estrelles, compte amb 280 habitacions de luxe. En la informació disponible en l'hotel i les seves propostes d'activitats d'oci cultural⁷, s'obvia qualsevol activitat a fer en l'Hospitalet i es dirigeix sistemàticament als clients cap a la ciutat de Barcelona. A més a més, en les seves i descripcions no s'anuncia que l'hotel està localitzat a L'Hospitalet de Llobregat si no que reiteradament s'informa que és Barcelona.

⁶ *El Far del Baix Llobregat y L'Hospitalet*: anuari 2007. pág.70

⁷ http://www.hesperia.es/servicios/agenda/museos.cfm?id_localizacion=5

Hotel Habitat: Edifici de la promotora habitat i dissenyat per l'arquitecte Enric Ruiz-Geli que variarà el seu aspecte exterior en funció del temps atmosfèric. Una malla de 6.500 dispositius lluminosos amb cèl·lules fotovoltaiques envoltarà l'edifici i transformarà la fatxada per la nit depenent del temps que hagi fet durant tot el dia.

L'autor defineix el seu projecte com un *bosc*. Serà un hotel de quatre estrelles, 135 habitacions i un total de 10 pisos d'alçada.

Catalonia Plaza Europa: Dissenyat pel prestigiós arquitecte Jean Nouvel també han buscat l'inspiració en la naturalesa. Tindrà la mateixa alçada que l'Hesperia Tower, 105 metres i 25 plantes. L'edifici tindrà una doble fatxada, la sud totalment blanca i la nord negra i perforada amb motius que evocaran elements de vegetació. Les finestres recrearan formes de palmeres i les galeries centrals permetran realitzar uns jocs de llums i ombres.

Torres Fira: El projecte de l'arquitecte japonès **Toyo Ito** representarà l'entrada al recinte firal de l'Hospitalet. L'hotel i la torre d'oficines seran els edificis més alts de la ciutat amb 114 metres d'alçada i 28 pisos.

Les dues estructures tindran un important impacte visual sobre la ciutat. L'hotel serà de quatre estrelles i tindrà una disponibilitat de 359 habitacions.

Centres de Congressos i Fires

La Farga: L'any 1997, aquest equipament centenari dedicat fins llavors a l'activitat industrial, inicia una nova etapa després que l'Ajuntament de L'Hospitalet el reconstruís íntegrament per convertir-lo en un espai d'ús públic i comercial. La polivalència i la tecnologia amb que es dotaran els seus 16.500 metres quadrats han fet possible que les instal·lacions tan aviat es transformin en escenari de concerts de rock multitudinaris com en el millor centre de negocis i convencions professionals. La ubicació geogràfica immillorable de què gaudeix LA FARGA -al nucli urbà de L'Hospitalet, a pocs minuts de les rondes, de l'aeroport i del port i amb l'àmplia xarxa de transports públics metropolitans al seu abast- li aporta el valor afegit necessari per superar els requeriments del segle XXI. Paral·lelament, una funció no menys important d'aquesta encara jove empresa és la COMUNICACIÓ. A través de la gestió dels mitjans municipals -la ràdio, la televisió, el diari i el portal d'internet de la ciutat- LA FARGA s'ha convertit en l'eina idònia per projectar el nom de L'Hospitalet.

Relació d'alguns dels principals esdeveniments de l'any 2006

Relación de algunas de las principales actividades del año 2006

Gener	Sorteig d'habitatges
Febrer	1r. Saló de l'Ocupació de Catalunya Setmana Cultural Andalus
Març	Nos Casamos / II Congrés de Professionals i Entitats de Gerontologia Udes Monicer, SA - Seminari Electroacústic / Transformació Econòmica i Cohesió Social
Abril	Festes de Primavera: Concerts: Loquillo y los Trogloditas; Melendi; Sergio Dalma Connectathon (Jornades de treball adreçades als professionals de la sanitat)
Maig	X Congrés USOC / Gran Setmana de l'Automòbil a l' Hospitalet Fira Llatinoamericana / Fòrum Iberoamericà
Juny	III Fòrum Mediambiental i Setmana del Medi Ambient de l'Hospitalet II Jornades sobre Polítiques Municipals de Joventut
Juliol	Otaku Expresion
Setembre	Expoterraria 06 Jornada sobre el Civisme, la Convivència i la Seguretat
Octubre	Jornada d'Agricultura Periurbana / 14 è. Festival de Cinema Eròtic de Barcelona XII Saló del Manga
Novembre	Jornada de Comerç a l'Hospitalet Exposolidos 06 Marca Blanca
Decembre	II Jornades Violència de Gènere / III Jornada de Sensibilització en Igualtat de Oportunitats Jocs Solidaris 06

Evolució del nombre d'activitats i visitants*Evolución del número de actividades y visitantes*

Anys	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Activitats	169	158	145	134	148	149	135
Visitants	291.240	326.878	348.080	356.000	403.200	412.525	430.470

Classificació de les activitats. 2006*Clasificación de las actividades. 2006*

Tipus	Act. Multitudinàries	Act. Fires i Congrés	Reunions i jornades
Núm. Total	6	11	98

Activitats Multitudinàries (concerts, festes, rodatge spots, etc.)

Activitats Firal-Congressual (fires i congressos)

Activitats Reunions i jornades (meetings, jornades, promocions, actes d'empresa, etc)

Fira Barcelona Fira de Barcelona juga un paper estratègic en l'economia catalana i espanyola com a plataforma de promoció econòmica i projecció internacional de les empreses. **Amb una cartera de 80 salons, reuneix 40.500 empreses directes i representades i rep 3,5 milions de visitants: 15 dels seus salons són referents europeus, figurant entre els tres primers de l'especialitat.** Lidera els salons industrials - professionals espanyols, la seva aportació anual a l'economia és d'uns 2.200 milions d'euros i contribueix a crear 41.000 llocs de

treball. Amb els seus dos recintes, Montjuïc i Gran Via, Fira de Barcelona compta amb la major superfície firal d'Espanya (365.000 m² bruts per a exposició) i una de les primeres d'Europa. Una pròxima ampliació augmentarà la capacitat expositiva en altres 40.000 m². L'ampliació del recinte de Gran Via ha suposat un important increment de superfície expositora per a Fira de Barcelona. El recinte de Gran Via, dissenyat per l'arquitecte japonès Toyo Ito, està equipat amb la més avançada tecnologia firal. Compte actualment amb 200.000 m² bruts d'exposició i s'ampliarà a 240.000 m² després de la construcció de dos nous pavellons. També s'edificarà un auditori.

Resum general de les activitats realitzades als salons de la fira

Resumen general de las actividades realizadas en los salones de la feria

	2004	2005		
		R. Montjuic	Recinte GV	Total
Nombre de Certàmens	45	40	19	61
Total Superfície ocupada en m ²	601.030	555.522	439.963	995.485
Superfície coberta nacional	467.663	258.830	264.119	522.949
Superfície coberta estrangera	36.076	25.876	38.305	64.181
Superfície aire lliure nacional	16.139	12.676	2.413	15.089
Superfície aire lliure estrangera	21.152	1.888	1.329	3.217
Expositors nacionals	13.591	8.715	7.100	15.815
Expositors estrangers	6.600	3.897	8.773	12.670
Visitants	1.270.633	913.137	620.105	1.533.242

Relació i característiques dels diferents certàmens*Relación i características de los diferentes certámenes*

Certàmens 2005	Periodicitat	Superfície	Expositors		Visitants
		Ocupada m2	Nacionals	Estrangers	
Salons Recinte GV					
Expohogar Regalo Primavera	Bianual	16.873	337	61	13.077
Mostra	Trienal	6.100	126	217	4.658
Expomatex	Trienal	4.421	84	275	4.138
Graphintro	Cuatrenal	5.926	153	258	7.435
Serigraph	Cuatrenal	3.771	90	147	5.320
BTA. Bcn Tecn. Aliment. (Reed)	Trienal	33.822	500	533	30.874
Ecomed	Bienal	10.122	205	163	8.339
Saló de l'Ensenyament i la Formació					
Contínua /Futura	Anual	7.223	230	13	66.632
Cosmobelleza	Anual	19.800	571	0	138.750
Salón Intern.de la Logística	Anual	70.000	435	290	40.227
Expohogar Regalo Otoño	Bianual	22.224	691	52	16.334
Salón Intern.del Caravaning	Anual	28.234	103	8	23.874
Piscina BCN. Salón Internacional de la Piscina	Bienal	28.329	291	451	19.353
Salón Nautico Internacional de BCN					
Exposición Flotante	Anual	91.709	1.102	316	175.000
Maquitech	Bienal	13.171	284	438	13.738
Expoquimia	Trienal	37.541	886	2.328	32.974
Equiplast	Trienal	22.935	288	619	10.065
Eurosufas	Trienal	5.440	122	152	3.619
EIBTM	Anual	12.322	602	2.452	5.698
Totals Recinte GV		439.963	7.100	8.773	620.105

1.3) Urbanisme

L'Hospitalet ha patit durant molts anys els resultats de la manca de política urbanística. El creixement desordenat s'inicia des de les primeres onades d'immigració fins a l'època franquista. Es configura una ciutat més destinada a acollir als obrers del metro i els edificis de l'Exposició Universal o els pisos de la Seat, amb una poca preocupació de la seva qualitat de vida. S'estructura, per tant, una ciutat desordenada amb escassos serveis i equipaments socials que genera una imatge estigmatitzada de L'Hospitalet com a ciutat dormitori i satèl·lit suburbial de la gran Barcelona. Per tant, era necessària una renovació urbanística per a poder posar en valor la ciutat, durant els darrers anys aquesta ha estat una de les prioritats de la ciutat.

Mapa de barris i districtes

- Districte I: Centre, Sant Josep, Sanfeliu.
- Districte II: Collblanc i la Torrassa.
- Districte III: Santa Eulàlia.
- Districte IV: la Florida i les Planes.
- Districte V: Can Serra i Pubilla Cases.
- Districte VI: Bellvitge i el Gornal.
- Districte econòmic: Granvia L'H.

Actualment, les noves expectatives de L'Hospitalet como un dels motors de la economia de Catalunya es centren a partir del desenvolupament del Districte de **Granvia L'H**. Segons les xifres que juga l'Ajuntament, les actuacions urbanístiques previstes suposen actualment el focus d'inversió pública i privada més important de Catalunya, amb més de 2.000 milions d'euros d'inversió global. A més a més, en quant a volum de construcció, és la tercera operació metropolitana, amb un potencial global de sostre edificable de 1,79 milions de m2, després del districte barcelonès 22@ i del Parc Tecnològic del Vallès. Una de les principals zones d'actuació del districte econòmic de la Gran Via és la plaça Europa.

Fins al moment, la zona propera a la plaça Europa era un espai degradat ara es un dels espais amb major activitat urbanístiques: aquest espai urbà de 33,4 hectàrees

A la **plaça Europa** hi ha projectats un total de **1.200 vivendes** - 350 protegides – va ser escollida el 2006 per el saló Meeting Point com el millor projecte immobiliari d'Espanya.

El districte de **Collblanc-la Torrassa** és un exemple molt clar del *desarrollismo* caòtic propi de l'època franquista a l'Hospitalet de Llobregat. La històrica falta de racionalitat en la planificació del territori, el progressiu envelliment de la població i l'arribada de la immigració, que ja suposa el 22% del cens, han creat a la zona una situació ben complexa. Per evitar la degradació de tots dos barris i revitalitzar-los, les entitats han consensuat amb l'ajuntament un pla integral d'actuació que engloba un total de 52 projectes.

El pla integral té un pressupost global de 96,5 milions d'euros (16.000 milions de pessetes) i el seu desenvolupament es basa en cinc pilars que l'ajuntament i els veïns consideren bàsics per a la millora de la zona: l'esponjament i la renovació urbanística, la rehabilitació de vivendes, l'equilibri i la cohesió social, l'educació i la dinamització econòmica. L'execució del pla té com a meta l'any 2010 tot i que, tenint en compte l'envergadura de l'actuació, és prorrogable.

Consorci de la Gran Via

El nou Conveni signat aborda la reordenació urbanística de la part sud-oest de l'àrea geogràfica de la Marina on hi conviuen importants complexos d'equipaments, infraestructures viàries i ferroviàries, espais destinats a zona verda de caràcter metropolità fins al moment no

executada i diverses activitats de caràcter industrial, que donen com a resultat un espai fragmentat i poc integrat amb la resta del territori de L'Hospitalet.

L'àrea susceptible d'intervenció urbanística abasta 208 hectàrees, superfície que representa quasi un 17% del territori municipal.

El Conveni estableix un seguit de criteris que han de guiar la reordenació d'aquesta àrea, entre els quals cal remarcar:

- Prolongar la transformació de l'avinguda de la Gran Via continuant amb la pauta bàsica d'intervenció actual aplicada al primer tram entre els carrers de l'Escultura i de Miguel Hernández.
- Permeabilitzar l'avinguda de la Gran Via en sentit nord/sud i fer possibles nous desenvolupaments urbanístics a les seves façanes, amb la incorporació d'usos i paràmetres d'edificació més d'acord amb el caràcter urbà previst per a aquesta via.
- Preservar una reserva suficient d'espai lliure per constituir un corredor paisatgístic i amb capacitat de connector natural al llarg del riu Llobregat.
- Atorgar una rellevància en l'ordenació proposada a les masies existents que formen part del catàleg del Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de L'Hospitalet de Llobregat (PEPPAL'H).
- Introduir nous usos, en especial pel que fa a l'activitat econòmica.
- Procurar que els projectes de les infraestructures continguin mesures per a la seva integració paisatgística i minimitzar els impactes ambientals actuals i futurs.

Pol sanitari i de coneixement

En aquest territori tenen un pes fonamental els actuals equipaments sanitaris. El Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i la Universitat de Barcelona estan impulsant importants projectes amb relació a la millora i l'ampliació dels seus equipaments actuals (Hospital

Universitari de Bellvitge, Institut Català d'Oncologia, Institut de Diagnòstic per a la Imatge, Institut de Recerca Oncològica, Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge i Facultat de Medicina-Odontologia i Infermeria), i amb relació al desenvolupament de futures noves instal·lacions per a activitats en el camp de la salut, les quals requereixen un encaix urbanístic amb el teixit urbà més enllà del planejament vigent.

Aquestes actuacions s'agrupen en el projecte denominat BioPol L'Hospitalet, que està sent concebut pel Departament de Salut i la Universitat de Barcelona com un espai assistencial, educatiu i per a la generació de coneixement de la biotecnologia mèdica amb actuació pública i privada de la nova indústria emergent. El Conveni estableix que caldrà fixar, posteriorment, un conveni específic amb el Departament de Salut i la Universitat de Barcelona per promoure els serveis hospitalaris i universitaris i per a la creació i desenvolupament del projecte BioPol L'Hospitalet.

L'H 2010

L'H 2010 Societat Privada Municipal SA és una societat de capital íntegrament municipal, de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat. Es va constituir el 14 de gener de 2000.

L'H 2010, com instrument de gestió directa, opera en els següents àmbits estratègics de l'acció municipal:

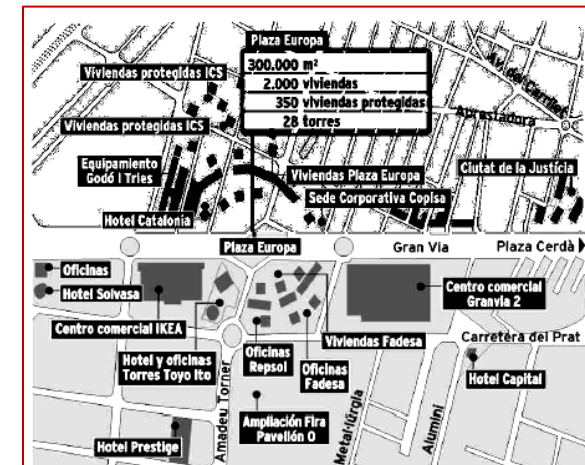
- Reforma interior de barris
- Habitatge
- Suport a la mobilitat urbana

L'H 2010 intervé en el teixit urbà executant plans de reforma interior o de millora urbana, col·laborant especialment en el desenvolupament dels Plans Integrals de barris. La seva actuació comprèn el desenvolupament dels processos de gestió urbanística, la promoció i construcció d'habitatges, el real·lotjament de les famílies afectades per les actuacions, l'execució d'obres d'urbanització i d'obres per la creació de nous equipaments municipals. Gestiona la Oficina de L'Habitatge, en la que s'informa sobre temes relacionats amb l'habitatge i de les polítiques públiques en aquest àmbit. A l'Oficina es tramiten els ajuts a la rehabilitació d'edificis i habitatges, els ajuts a la instal·lació d'ascensors i les

Cèdules d'Habitabilitat; es facilita l'accés a l'habitatge de lloguer per mitjà de la Borsa Jove d'Habitatge i la Borsa Social d'Habitatge i es tramiten els ajuts al lloguer. L'H 2010 administra 155 habitatges propis de caràcter social. En l'àmbit de la mobilitat, L'H 2010 executa per encàrrec municipal els projectes de construcció i posterior explotació d'aparcaments subterranis per a vehicles, presta el servei de grua municipal i gestiona el control de l'estacionament de vehicles a les zones delimitades a la via pública (zones blaves).

Promoció: L'H2010 desenvolupa la seva activitat en l'àmbit de l'urbanisme en general mitjançant encàrrecs de gestió de l'Ajuntament de L'Hospitalet, fent així de promotora pública. D'aquesta manera, L'H2010 duu a terme actuacions urbanístiques i d'edificació necessàries per a la renovació urbana dels barris de la ciutat intervenint, des de l'any 2000, en el teixit urbà executant diversos plans especials de reforma interior de barris. Les activitats principals de L'H2010 com a promotora pública són:

- Gestió de sòl
- Construcció i gestió d'aparcaments
- Construcció d'habitatges, equipaments i urbanitzacions
- Rehabilitació

Gràfic de l'edificació a la Plaça Europa

Font: *La Vanguardia*, 29-11-2007.

Conclusions

- La disponibilitat de terreny per a edificar i les favorables comunicacions amb Barcelona faciliten l'instal·lació de grans empreses de serveis, oficines i importants hotels a l'Hospitalet.
- Les grans empreses instal·lades a la ciutat poden resultar una bona oportunitat de futur. En forma, d'ingressos mitjançant l'esponsorització a les activitats culturals.
- La ciutat s'està reordenant urbanísticament amb un nou pol de creixement: el districte econòmic de la Gran Via, el tercer major de l'àrea metropolitana i amb l'adequació de la zona Collblanc -Torrassa.
- El departament de cultura de la ciutat no ha aprofitat els nous hotels per a publicitar el patrimoni local. En aquests grans hotels i en les seves pàgines webs no apareixen ofertes lúdiques i culturals a la ciutat.

1.4) Comunicació

Campanyes de comunicació de l'ajuntament: La marca L'H

Les successives campanyes d'imatge, amb la de "L'H" reconeguda arreu del país pel seu impacte, han afavorit a avançar la consolidació de L'Hospitalet com a urbs amb la seva pròpia identitat, personalitat i sentiment de pertinença. És important que una institució desenvolupi una política cultural adequada, però també ho és que sàpiga comunicar-la convenientment. En aquest sentit a l'Hospitalet es detecten força mancances per part de tots els agents, l'Ajuntament entre ells. A partir del coneixement i de l'experiència personal, la gent creu que es fan més coses que les que finalment arriben a comunicar-se al públic, però també creu que moltes activitats no arriben al gran públic perquè no es comuniquen bé, cosa que desmereix l'esforç de l'Ajuntament a programar.

D'una banda es constata que la ciutat no disposa de mitjans de comunicació locals potents pel que fa a la premsa escrita, un espai que podria servir per difondre la seva activitat pública a un cert destinatari de la ciutat. Ben coneguda és la dificultat dels mitjans de comunicació del país a fer-se ressò de tot allò, sobretot, en l'aspecte cultural, que passa fora de Barcelona.

La televisió i la ràdio locals, tot i anar creixent en presència ciutadana, **no tenen encara l'impacta mediàtic que fóra de desitjar**. La comunicació se centra, aleshores, en una **tramesa postal o digital emesa per cada projecte o equipament**. A més es poden editar fulletons, cartells o altres sistemes més o menys convencionals. Finalment, hi ha una agenda mensual de ciutat en format de butxaca amb les activitats culturals tant públiques com privades i associatives. Aquesta agenda hauria de ser el vehicle que arribés a més públics de l'Hospitalet.

Mitjans de comunicació de l'Hospitalet de Llobregat

TELEVISIÓ

Televisió de l'Hospitalet és el canal de televisió públic d'àmbit local del municipi de l'Hospitalet de Llobregat (Barcelonès), llançat el 22 de desembre de l'any 2000. Actualment està gestionat per Jade Audiovisual, empresa del grup Lavínia, i per l'empresa pública municipal La Farga. Els seus serveis informatius ofereixen informació local els 365 dies de l'any. Els estudis de Televisió de l'Hospitalet estan situats al número 25-29 de la plaça Francesc Macià i Lluçà de l'Hospitalet de Llobregat, en un edifici compartit amb les instal·lacions de Ràdio l'Hospitalet.

Televisió de L'Hospitalet està adherida a la Xarxa de Televisions Locals, eina que serveix com a agència de notícies i completa la graella de programes. Des del 10 d'octubre de 2008, emet des del canal 26 de la Televisió Digital Terrestre, tot i que es preveu que continuï l'emissió en analògic fins al 2010, quan es produirà l'apagada analògica.

- **Imperdible.** Programa d'actualitat cultural de la ciutat, amb Eduard Ferrando i Aurora Antón
- **Info - L'H al dia:** Programa dels serveis informatius de Televisió de L'Hospitalet que recull diàriament tota l'actualitat local

L'**XTVL** es va crear al 1999 com una iniciativa conjunta de la Diputació de Barcelona i la Federació Pro-legalització de les Televisions Locals a Catalunya (posteriorment Televisions Locals de Catalunya –TLC-), i ha actuat des d'aleshores com a instrument de suport a la televisió de proximitat del territori, amb la finalitat de donar viabilitat al sector i consolidar-lo.

Des de l'any 2004 l'XTVL està gestionada per la Xarxa Audiovisual Local (XAL), una entitat pública empresarial creada per la Diputació de Barcelona de la qual també depenen el servei de continguts informatius XN i el diari digital lamalla.cat.

Programa: **'Cicerone'** s'acosta al contingut dels **museus catalans** amb l'objectiu de bastir una guia alternativa i subjectiva a la força de l'oferta museística del país. A partir del bagatge personal d'un creador o una persona vinculada per professió o afició a l'espai a tractar, es concreta una mena de "museu a mida". El protagonista del programa tria una sèrie de peces exposades, una racó especial del recinte, una referència bibliogràfica o pictòrica. El protagonista explica el perquè de la selecció i concreta un "museu nou" al qual es barregen els objectes amb la seva producció personal. Per exemple, Albert Boadella, autor de l'obra 'Daaalí' amb Els Joglars, proposa una mirada personal del Teatre-Museu Dalí de Figueres. A priori, el 'museu de Boadella' haurà de ser diferent per força al museu que retindrà al seu imaginari qualsevol altre visitant.

Gènere: Divulgatiu

Producció: CTL Catalana de Televisió Local

Periodicitat: Setmanal Durada: 25 min

25tv és una televisió privada que enceta una nova etapa en la que la pluralitat lingüística i la comarcalitat són presents al llarg dels diferents i nous programes on la informació, l'oci, l'entreteniment i la cultura tenen un lloc rellevant, fent que tot plegat ens apropi a la realitat social del **Barcelonès**.

25tv és ara per ara la televisió local que més producció pròpia **emet arreu de Catalunya** apostant per la proximitat que no és ni més ni menys que la realitat que ens envolta. Programa: Viatges i cultura a 25tv (dimarts, 21:00h. (R) dilluns, 07:30, dijous a les 07:30, a les 16:30 i a les 21:00)

RÀDIO

Ràdio L'Hospitalet va iniciar les seves emissions com a emissora municipal el 6 de juny de 1982. Abans, la ciutat de L'Hospitalet havia viscut diversos intents per crear un canal de ràdio propi que recollís la intensa activitat que generava el ja consolidat segon municipi de Catalunya en nombre d'habitants.

Avui, Ràdio L'Hospitalet és el referent comunicatiu de la ciutat per a totes aquelles organitzacions, associacions i entitats que dediquen la seva activitat al municipi. Per fer possible la seva tasca, més de vint professionals (periodistes i tècnics de so) i diversos col·laboradors hi treballen dia a dia.

PREMSA

Aquesta publicació de l'Ajuntament de L'Hospitalet, gestionada per La Farga, SA, va néixer el 19 d'octubre de 1994. En pocs mesos, el seu format innovador va fer-se conegut i valorat pels ciutadans de L'Hospitalet. La publicació consta de 24 pàgines (tret d'edicions especials o per demanda publicitària) i

des de maig del 2006 imprimeix **105.000 exemplars** en cada edició (abans eren 100.000) que es bústien gratuïtament en totes les llars de la ciutat. Secció de cultura.

El Gínjol Edicions és un grup editorial dedicat a l'edició de premsa gratuïta al Baix Llobregat i l'Hospitalet. Aquest projecte neix amb la voluntat de realitzar premsa gratuïta de qualitat, tant des del vessant dels continguts com del d'imatge.

De l'experiència de periodistes nascuts i residents al Baix Llobregat, que pretenen dignificar i reivindicar el seu espai amb mitjans de comunicació de qualitat, es crea "**Viu l'Hospitalet**", primera revista de El Gínjol.

WEB

Canal-h.net és la ciutat virtual de L'Hospitalet.

A través de la xarxa, el portal Canal-h.net permet crear la primera comunitat virtual local oberta a tots els ciutadans, el moviment associatiu i el sector empresarial de L'Hospitalet per tal de desenvolupar les seves iniciatives, crear estats d'opinió i participar en el desenvolupament futur del municipi.

El Canal-h.net ofereix: Un canal de participació i comunicació obert les 24 hores del dia, Informació d'actualitat, Informació sobre la ciutat.

Canal-h.net neix per posar a l'abast dels ciutadans de L'Hospitalet la xarxa Internet, una nova eina que facilita la comunicació entre els agents institucionals, socials, econòmics i el conjunt de la ciutadania, i que fomenta la participació com un eix bàsic de cohesió, maduresa i dinamisme de la comunitat. Canal-h.net recull les potencialitats del nou mitjà per posar-la al servei dels ciutadans i les ciutadanes i donar un nou impuls a l'activitat social i econòmica de la ciutat de L'Hospitalet.

Canal-h.net és un projecte de l'Ajuntament de L'Hospitalet gestionat per La Farga. Gestió d'Equipaments

Com es veuen els habitants de la ciutat a si mateixos?

A l'actualitat, val a dir que l'Hospitalet ha trencat amb la imatge de ciutat perifèrica, degradada i conflictiva que podia haver tingut en el darrer terç del segle passat. Aquesta nova percepció **és més marcada des de dins de la pròpia població** que des **d'una visió exterior** que pot mantenir encara certs estereotips que formen part del passat. Des de l'Ajuntament s'ha donat prioritat a una política de normalització urbanística, de millora dels serveis bàsics i un reforç de la convivència social. El reconeixement de la millora de la ciutat pels canvis i els resultats obtinguts és àmpliament majoritari entre grans sectors de la ciutadania. També val a dir que, en aquesta prioritització d'actuacions municipals, la cultura ha es reconeix en la cultura una capacitat de millora qualitativa de la convivència ciutadana. La població se sent satisfeta de viure a la ciutat i comença a sentir un cert orgull de pertinença.

El creixement dels **joves** amb unes noves coordenades urbans i culturals, **que s'identifiquen plenament amb la cultura moderna i metropolitana que els envolta i de la qual formen part**, ben diferents sovint dels paràmetres que tenien els seus pares a l'arribada i que, en molts casos, mantenen encara. Darrerament, dintre dels moviments urbans juvenils i les xarxes socials d'Internet han sorgit moviments de reivindicació ciutadana, sobretot, alhora, de desvincular-se de la influència de la metròpoli Barcelona, i prendre consciència pròpia. Aquestes noves veus i impulsos s'haurien d'escoltar per part dels agents culturals

Conclusions

- Les campanyes municipals, “L’H”, ha generat una imatge més consolidada sobre la identitat com a ciutat de l'Hospitalet.
- Els mitjans locals, en general, tenen una quota d'audiència molt inferior als mitjans generalistes. La difusió de les activitats culturals de la ciutat és limitada.
- Encara existeix una imatge negativa i estereotipada de la ciutat per part de la gent de fora. En canvi, els habitants de la ciutat cada cop tenen una valoració més positiva.
- Les noves generacions d' hospitalencs tenen un sentiment d'identitat ciutadana molt més fort que els seus pares.

1.5) Cultura

Hàbits culturals

Per a les dades d'hàbits culturals de la població de l'Hospitalet, es disposa del *Demoscerc*. En una visió global de les dades de la ciutat, es pot veure que els equipaments o les activitats de difusió cultural de caràcter públic més utilitzats a la mateixa ciutat són, de llarg, les biblioteques. En el sector privat, aquests són els cinemes.

Pràctica / assistència	% de persones que practiquen sobre total de població		% de consum a la localitat sobre el total de practicants		% de consum a Barcelona sobre el total de practicants	
Habitants de:	L'Hospitalet	Mitjana	L'Hospitalet	Mitjana	L'Hospitalet	Mitjana
Cinema	58,6	56,9	78,7	68,2	38,4	28,5
Museu	33,5	31,6	8,2	23,4	69,8	51,7
Biblioteca	32,8	37,6	93,5	89,7	10,7	10,2
Festes populars	32,8	37,5	Ciutat: 46,6	67,4	Barris: 72,1	45,9
Espais arqueol.	25,9	27,9				
Teatre	25,6	24,8	15,6	35,1	87,3	73,8
Concert	20,5	24,4	22,0	34,8	81,1	66,6
Exposició	15,3	20,6				
Circ	7,6	6,6				
Dansa	7,3	6,0	32,8	49,9	67,2	49,5
Arxiu/cent. doc.	2,6	3,5				
Pràctica/ estudi artístic	6,1	8,3				

.DEMOSCERC, estudi sobre els hàbits culturals de la ciutadania efectuat pel Centre d'Estudis i Recursos Culturals de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona en col·laboració amb 17 municipis de la província de més de 50.000 habitants, entre els quals es troba l'Hospitalet de Llobregat

Vista la comparativa amb la totalitat de l'estudi, de manera general val la pena destacar que els nivells de consum cultural per part de la ciutadania de l'Hospitalet són lleugerament més baixos que els del conjunt dels municipis de l'estudi. En alguns casos s'està **per sobre** (cinema, museus, dansa, circ, etc.) i d'altres **per sota** (biblioteques, festes populars, recintes arqueològics, concerts, exposicions, pràctiques o estudis artístics, etc.).

Així, es pot veure que les biblioteques i els cinemes són més consumits a la ciutat i que els altres equipaments o activitats (Museu, Festa de Primavera, teatre, concerts, dansa, etc.) representen un **feble atractiu** dins la mateixa ciutat i la gent prefereix gaudir-ne en altres municipis, Barcelona en particular. Això és comprensible per la diferència de distància i de transport amb Barcelona per part de l'Hospitalet i la majoria dels 16 altres municipis de l'estudi. Tot plegat fa pensar que **el consum cultural fet a l'Hospitalet** és, sempre en valors relatius, **realment baix**. El costat **positiu** és que el **marge de creixement** tant a **escala general com localitzada a la ciutat és elevat** i que la proximitat de Barcelona permet mantenir uns índexs de consum cultural per part de la població bastant a l'alçada dels altres municipis. Dit altrament, sense Barcelona a prop, el consum cultural per part de la població de l'Hospitalet seria sensiblement més baix.

Associacions de caire cultural

Pel que fa a l'associacionisme, val la pena reconèixer la participació i implicació d'una part important de la ciutadania que, de manera voluntària i constant, sobretot des del naixement de la democràcia però també des de ben abans, fa que la ciutat s'enriqueixi amb unes propostes culturals i lúdiques al llarg de tot l'any. Una possible explicació d'aquest fet radica en diferents factors:

- La **fragmentació en barris** va ocasionar una multiplicitat d'entitats amb un fort component territorial en cadascun d'ells, en detriment, això sí, de grans associacions d'àmbit ciutadà.

- L'elevat nombre d'habitants i la **diversitat d'orígens**, sobretot de la població arribada a l'Hospitalet als anys seixanta i setanta del segle passat, explica l'existència d'un gran nombre d'entitats basades en el lloc i la cultura de procedència. Amb la nova migració aquest fenomen no s'està donant.
- Les mancances estructurals de la ciutat i el fort caràcter reivindicatiu de la població als anys setanta i vuitanta va estar a l'origen de la creació d'un nombre important **d'associacions de veïns** presents encara avui a la ciutat.
- El moviment d'esplai, molt fort a l'Hospitalet, aporta un nombre significatiu de centres a la ciutat.
- La política municipal de suport al moviment associatiu ha incentivat la creació d'associacions, algunes d'elles a partir de membres presents també en altres entitats.

Entitats culturals	Nombre	% entitats culturals respecte el conjunt	Entitats culturals / 1000 habitants
L'Hospitalet	371	50,27	1,51
Mitjana municipis de referència	291,83	44,80	1,68
Barcelonès	5.478	39,31	2,50
Barcelona	11.585	40,84	<u>2,35</u>

Font: *Guia d'Entitats del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya*, 2007.

Un segment d'aquest moviment associatiu està centrat bàsicament en la cultura tradicional i popular, una part del qual aplica la cultura com a instrument de relació i de convivència. És el cas tant de les poques entitats d'arrel catalana (geganers, diables, sardanes, etc.) com, sobretot, de les d'altres cultures arrelades a Catalunya (penyes flamenques, germandats rocières, grups de gaites o jotes, etc.).

Moltes associacions acaben circumscrites, de fet, a un o, rarament, més barris de la ciutat, però difícilment abasten tant en membres associats com en el desenvolupament de la seva activitat el conjunt ampli del territori ciutadà. Tot i les declaracions formals de les entitats de voluntat ciutadana, pràcticament totes reconeixen unes àrees barrials d'acció molt determinades, ja sigui al centre de la ciutat per a algunes, ja sigui en els barris creats als anys seixanta i setanta per a les altres.

Centres culturals

Els actuals Centres Culturals de districte, hereus de les Aules de Cultura que van ser model d'intervenció pública en els anys vuitanta, tenen una presència real i simbòlica important. Es tracta de **sis equipaments distribuïts pels barris de la ciutat**, amb diferents situacions pel que fa a la gestió.

El CC Metropolità Tecla Sala gestionat per l'Ajuntament de l'Hospitalet i la Diputació de Barcelona es defineix, a sí mateix, com un espai promotor i difusor de les arts visuals, a partir d'una programació contemporània i un clar compromís amb el territori. Funciona com a centre d'art i d'exposicions i, alhora, allotja la biblioteca central de l'Hospitalet. És el centre cultural més potent de la ciutat.

El CC la Bòbila està gestionat per l'Àrea de Cultura, té un director i disposa d'un **pressupost propi força adequat**. Es dedica bàsicament a l'activitat cultural al barri de Pubilla Casas. Per la seva situació limítrof amb el municipi d'Esplugues, acull una part important de públic d'aquesta ciutat. Tant l'edifici com la dotació són prou nous.

Els CC Sant Josep, CC Santa Eulàlia, CC Collblanc – la Torrassa i CC Sanfeliu estan gestionats des de les Regidories de Districte, que sovint acullen. Poden compartir director entre dos d'ells i no disposen d'un pressupost gaire definit ni generós. Es dediquen en part a la promoció de la cultura, així com a la potenciació de l'activitat de les entitats dels barris i districtes de referència. En algun cas destaca alguna programació amb ambició i impacte de ciutat. Basen gran part de la seva activitat en cursos i tallers, així com alguna programació artística,

generalment de petit format. Els equipaments solen ser desiguals entre ells, amb alguns de més actualitzats i ben dotats i d'altres amb certes mancances infraestructurals i materials.

El CC Bellvitge es troba en un estat més crític: la seva activitat es limita a un servei de resposta a les demandes de les entitats. Ni té una programació autònoma pròpia ni un pressupost per fer-ho. La seva imminent reubicació pot suposar un pas endavant en la potenciació del centre com a espai cultural.

Entre una part important de la població hi ha la sensació que els centres culturals de barri o districte han estat els grans perdedors de la política municipal. El seu pas a **la gestió des dels districtes ha suposat una limitació en la seva autonomia d'acció, una disminució dels pressupostos i, sobretot, una reducció de la seva activitat cultural**. De manera general, hi ha un gran reconeixement cap als professionals que els estan gestionant en la actualitat, destinant a una activitat de molt baixa intensitat uns gestors que podrien estar desenvolupant projectes molt més ambiciosos.

Festes i festivals a la ciutat

A l'Hospitalet el cicle festiu gira al voltant de les Festes de Primavera com a gran esdeveniment festiu de la ciutat i les festes de barri amb un fort arrelament en alguns d'ells.

Les Festes de Primavera tenen lloc per Sant Jordi des de fa ja més de 20 anys. És una festa creada per l'Ajuntament en la represa democràtica. La festa segueix el patró habitual d'una gran festa major de ciutat: centralització, ocupació del carrer, protagonisme de la cultura tradicional catalana, grans activitats culturals, multitud de petites activitats socioculturals, assistència massiva, organització municipal amb implicació de diferents àrees, contractació de serveis tècnics, etc.

Les Festes de Primavera són el moment àlgid de la festa de tota la ciutat. La seva implantació en el conjunt de la ciutadania, així com la

implicació de persones i entitats, estan creixent. Tot i així, la festa no acaba de tenir encara tot el reconeixement que desitjaria per part de la població de molts dels barris de la ciutat. En molts casos és vista com a festa del Centre. Una explicació d'aquest fet podria ser la configuració compartimentada de la ciutat que no facilita gens la comunicació entre els barris.

Després de les Festes de Primavera se succeeixen les festes de cada un dels barris hospitalencs, una dotzena en total. Obren la temporada, al **mes de maig, Sant Josep i Santa Eulàlia, i la tanquen, al setembre, Bellvitge i Blocs Ciutat Comtal**; la resta de barris concentren les seves festes als mesos de juny i juliol. A diferència de les Festes de Primavera, aquestes estan plenament organitzades per la ciutadania, reunida en comissions de festes, i finançades per l'Ajuntament.

Acostumen a tenir èxit d'assistència desigual, però, en general, són bastant sentides i viscudes per part de la població. Les festes de Bellvitge, tenen, a més, un caràcter extramunicipal important. Els seus programes **solen combinar** les activitats més lligades a **la cultura d'arrel catalana** (correfoc amb bestiar, geganters, trabucaires, puntaires, etc.) amb les de **les cultures dels altres pobles de l'Estat espanyol** presents a l'Hospitalet (ball flamenc, jotes, etc.). La seva estructuració varia poc any rere any.

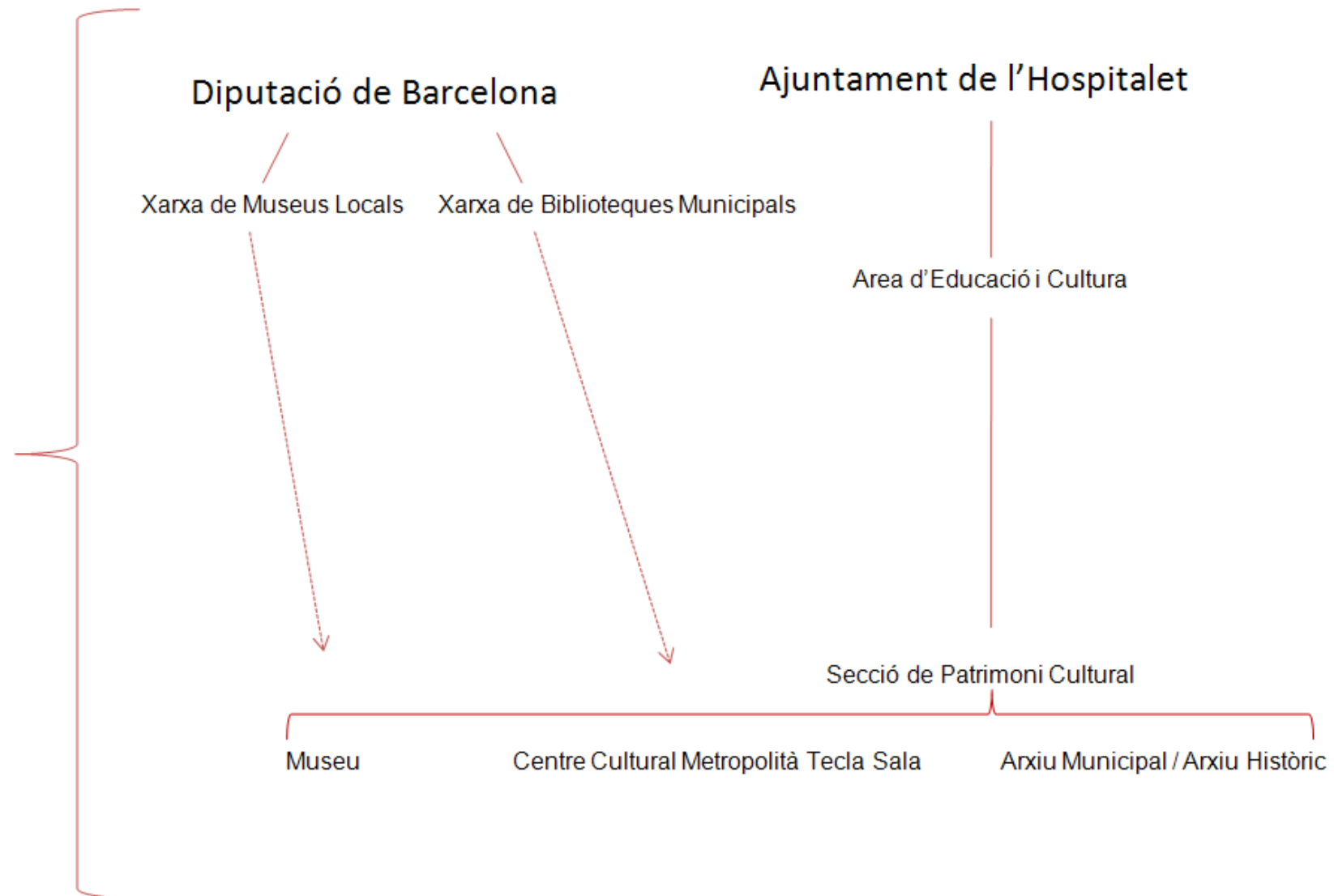
Durant la resta de l'any hi ha un conjunt d'activitats festives, com la setmana d'Andalusia, la de Galícia, les festes del Pilar i altres que reflecteixen el caràcter de terra d'acollida que té la ciutat. També se celebra la Cavalcada de Reis amb força èxit d'assistència infantil, el Carnaval de la mà dels Districtes, el Nadal i algun moment més l'any. Val a dir que a l'estiu no hi ha cap programació cultural específica com hi va haver anteriorment: l'estiu a ciutat.

En alguna ocasió s'ha intentat aprofitar l'empenta del festival Grec de Barcelona, però l'intent no ha acabat de reeixir. En els darrers anys s'ha dut a terme una programació d'estiu, ubicada al Centre Cultural Tecla Sala. De manera general no es preveuen grans canvis en la celebració del conjunt del cicle festiu.

Conclusions

- El consum cultural dels ciutadans de l'Hospitalet de Llobregat és lleugerament més baix que en la resta de municipis. Existeix, però, un marge de creixement important.
- La fragmentació de la ciutat en barris va enfortir l'associacionisme a la ciutat. Així com, les reivindicacions veïnals en defensa de la millora de les condicions i les onades migratòries de mitjats del segle XX.
- Els centres culturals de la ciutat viuen uns temps convulsos. Si en un passat proper van gaudir d'una rellevància destacada, avui dia dirigits per diferents òrgans de gestió afronten una època complicada.

1.6) Organigrama i gestió del patrimoni a L'Hospitalet de Llobregat

Ajuntament de l'Hospitalet

L'Ajuntament de l'Hospitalet és, de llarg, l'agent principal de la cultura a la ciutat. Això es manifesta tant en els pressupostos com en els professionals, els equipaments, el volum i la dimensió de l'activitat, etc.

La gestió de les polítiques culturals ha adoptat diferents formes al llarg dels anys, passant d'àrea municipal a Patronat Municipal de Cultura per tornar a ser una àrea, fusionada actualment amb Educació.

Àrea d'Educació i Cultura

L'**Àrea de Cultura** de l'Ajuntament de l'Hospitalet actua sobre pràcticament tots els sectors de la cultura (patrimoni, arts escèniques, música, arts plàstiques, etc.), sobre totes les funcions (suport a la creació i a la producció, formació i difusió), sobre tots els territoris i sobre totes les edats. En aquest sentit, l'Ajuntament cobreix la seva funció d'agent públic.

L'acció municipal ha tingut dos moments àlgids: durant els primers anys de la represa democràtica va ser l'època en què l'Hospitalet destacava pel model de les seves Aules de cultura, per l'Estiu a Ciutat, l'Hospitaletart, etc. Posteriorment, la ciutat va tenir un altre moment destacat amb la inauguració del Centre Cultural Metropolità Tecla Sala. Com es diu en aquests casos, l'Hospitalet va estar en el mapa cultural de Catalunya. Actualment es viu amb més discreció aquesta presència i impacte cultural.

Secció de Patrimoni Cultural

Situada en les dependències del museu i l'arxiu, és una secció inclosa dins de l'àrea d'educació i cultura que té com a objectius: coordinar i gestionar el museu i l'arxiu. Al mateix temps, organitza diferents cursos i conferències de recuperació de la memòria històrica de la ciutat. Finalment, també és l'òrgan de selecció de les beques d'investigació i recerca de la ciutat de l'Hospitalet.

*F. Xavier Menéndez i Pablo és el cap de la Secció de Patrimoni Cultural.

Àrees de Gestió de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat

Àrea d'alcaldia-presidència

- Alcaldessa
 - o Regidoria de Joventut
 - o Regidoria de Relacions amb les Entitats de Cultura Popular i Tradicional
 - o Regidoria adjunta de Civisme

Àrea d'economia i hisenda

Àrea d'educació i cultura

- o Regidoria d'Educació
- o Regidoria adjunta d'Activitats d'Esplai i Lleure

Àrea de governació

Àrea de benestar social

- o Regidoria delegada de Sanitat i Consum
- o Regidoria adjunta a l'Àrea de Benestar Social

Àrea d'urbanisme i obres

Àrea de serveis municipals

Àrea de promoció econòmica

Àrea de medi ambient i sostenibilitat

Àrea d'esports

Àrea de mobilitat i cooperació

Àrea territorial

- Aquesta àrea és coordinada per l'Alcaldia-Presidència

Diputació de Barcelona

La Diputació de Barcelona és una institució de govern local que impulsa el progrés i el benestar dels ciutadans i ciutadanes del seu àmbit territorial: actualment, la província de Barcelona, 311 municipis en xarxa. Actua directament prestant serveis i, sobretot, **en cooperació amb els ajuntaments**. Forma part de l'àmbit de l'Administració local, la més propera a la ciutadania.

Missió: serveis locals de qualitat

La Diputació de Barcelona fonamentalment dona suport tècnic, econòmic i tecnològic als ajuntaments perquè puguin prestar serveis locals de qualitat de forma més homogènia a tot el territori. Coordina serveis municipals i organitza serveis públics de caràcter supramunicipal.

Model de treball: "Xarxa de Municipis"

La Diputació de Barcelona desenvolupa el treball en xarxa amb els ajuntaments. Això suposa treballar junts per compartir objectius i crear més benestar que arribi a tot el territori i per millorar la qualitat dels serveis, el saber fer dels professionals i difondre les bones pràctiques.

També significa sumar esforços, informació i recursos per augmentar el seu rendiment: més i millors serveis amb els recursos existents. I optimitzar els recursos humans, tècnics i materials, aplicant economies d'escala compartint coneixements i evitant duplicitats d'estructures.

La "Xarxa de Municipis" de la Diputació de Barcelona es basa en l'administració digital tot potenciant la utilització de les noves tecnologies a l'àmbit local.

Àrees i serveis: directori

La Diputació de Barcelona desenvolupa el seu programa de govern i les seves polítiques públiques mitjançant els òrgans de gestió política següents:

13 àrees

Presidència

Hisenda i Recursos Interns

Infraestructures, Urbanisme i Habitatge

Esports

Salut Pública i Consum

Benestar Social

Cultura

Educació

Espais Naturals
Medi Ambient
Desenvolupament Econòmic

Igualtat i Ciutadania
Comerç

Museu de l'Hospitalet

Allotjat a la Casa España, que fou habitatge de la família propietària de la Fàbrica «la España Industrial» del barri de Sants de Barcelona, el Museu de l'Hospitalet acull diferents col·leccions d'interès històric, social i artístic. Així, es pot interpretar, en clau local, la història de l'evolució de la ciutat, el seu passat industrial, la immigració dels anys seixanta i setanta, la lluita antifranquista, els canvis socials en contextos urbans, etc. Complementàriament el Museu disposa d'un fons d'art irregular en el seu nivell de qualitat, però amb peces importants a destacar. El reduït espai de què disposa el Museu no permet l'exposició al públic de totes les col·leccions, ni tan sols de la part que es voldria per tal d'oferir un discurs museològic més complet i coherent.

L'exposició permanent actual gira al voltant de la història local i els canvis esdevinguts, sobretot en les darreres dècades. Per manca d'espai i de recursos ha esdevingut obsoleta i, a més, l'edifici no compleix amb la normativa vigent d'accessibilitat. El seu públic majoritari és l'escolar que el visita en el marc d'un programa de difusió del patrimoni local entre els alumnes de les escoles de l'Hospitalet. També rep la visita de grups organitzats, com ara alguna entitat ciutadana. Més enllà, el museu és prou reconegut per la població per l'elevat valor simbòlic d'un equipament d'aquest tipus però, en canvi, el seu volum de visites regulars és força limitat.

Sense por a equivocar-nos, es pot dir que la població ni l'acaba de conèixer a fons i de veritat, ni li troba ja un atractiu especial. En canvi, les exposicions temporals permeten un increment de l'interès directe i del nombre de visitants, cosa que demostra que quan es fa una proposta interessant i ben plantejada, la població respon i es motiva.

Tot i així, en el cas de l'Hospitalet, el model actual està en una situació de necessitat de canvi i de creixement si vol recuperar el seu atractiu i continuar representant un estímul cultural per a la ciutat. L'oferta actual ha tocat sostre a ulls de gran part de la ciutadania, que esperaria bastant més del seu museu. En la seva part més desconeguda i poc visible, el museu realitza una labor de recerca sobre la història local, de conservació permanent dels béns que custodia i de publicació de resultats d'estudis per reforçar la memòria compartida.

Sense tenir l'impacte i la visibilitat d'una exposició, sovint aquesta feina permanent és la que ocupa més el temps, l'energia i el pressupost dels professionals del patrimoni. La dotació general del museu és limitada tant en recursos humans com en recursos materials i econòmics.

La taula següent mostra la dificultat general del Museu per assolir resultats comparables a la mitjana de la Xarxa de Museus. Sovint es queda prou lluny.

	L'Hospitalet de Llobregat	Mitjana de la Xarxa
Superfície edificada	735 m²	1.883,28 m²
Nombre conservadors i tècnics superiors	1	2,84
Nombre estimat d'objectes	7.335	12.903
Pressupost total	86.769,50 €	373.452,60 €
Taxa d'autofinançament	2%	11,45%
Activitats escolar ofertades	11	10,45
Exposicions temporals de producció pròpia	2	3,36
Públic total	12.179	16.168,80
Proporció de públic escolar	23%	23,41%

Arxiu Històric/ Arxiu Municipal

L'arxiu municipal es troba dividit en dos edificis. La part administrativa és l'equipament cultural més recent de la ciutat i la part històrica està a l'espera d'un emplaçament definitiu. Actualment els seus fons es troben dispersats entre el Museu i d'altres edificis de la ciutat.

El seu nivell de coneixement i de valoració per part de la ciutadania és força baix. Només un **2,6%** de la població declara haver-hi anat almenys un cop en els darrers 12 mesos. La seva **capacitat de difusió de la cultura és força baix**. Centra la seva acció en la **funció de gestió documental** més que en la de dinamització i difusió del patrimoni documental. No es té coneixement d'arxius privats significatius que destaquin pel seu caràcter cultural.

La taula següent mostra uns resultats que indiquen que l'Arxiu, entesa sobretot la seva part administrativa, compleix amb escreix amb el que s'espera d'aquest equipament.

	L'Hospitalet de Llobregat	Mitjana
Metres lineals del fons municipal	9.370 ml	1.100,2 ml
Metres lineals de fons no municipal	560 ml	117,7 ml
Nombre d'arxivers	4	1,5
Capacitat de ml de documentació dels dipòsits	10.983 ml	1.402,9 ml
Pressupost total	585.818 €	71.583 €
Nombre de punts de consulta	30 pco	7,5 pco
Total anual d'usuaris externs	1.420	239
Total anual de préstecs	1.221	461

Centre cultural metropolità Tecla Sala

Inaugurada l'any 1995 com a equipament cultural, l'antiga fàbrica tèxtil d'estil manxesterià Tecla Sala renaixia de l'oblit i l'abandó per allotjar el Centre Cultural Metropolità. Aquest està constituït per un ampli **espai expositiu, la Biblioteca Central de l'Hospitalet, el Taller Pubilla Casas-TPK** com a espai formatiu de les arts visuals i una sala d'actes polivalent, a més **d'altres serveis municipals i de la Universitat Oberta de Catalunya-UOC**.

L'equipament es troba pràcticament al bell mig geogràfic de la ciutat actual, cosa que **comporta una facilitat d'accés** per al conjunt de la població. El fet de no trobar-se, com tants altres equipaments culturals, en el centre històric i sociològic de la ciutat, li treu centralitat efectiva, però li atorga la capacitat d'apropiació per part de tothom.

En un període de temps abans de la seva conversió formal en Centre d'Art, la Tecla Sala va saber acollir grups, propostes i projectes tals com la Fura del Baus, Al Víctor, el GAT o altres que van poder trobar-hi un espai d'assaig i producció. Tot i que encara no estava reconegut com a equipament cultural com a tal, la vella fàbrica havia esdevingut un element important per a la recuperació de la memòria urbana, el reforç de la identitat de la ciutat i l'establiment d'una proposta cultural avançada. Responia, així, a la necessitat de donar resposta a tres elements de la ciutat: feble consciència de ciutat fabril, poc sentiment d'identitat de i amb l'Hospitalet i imatge de ciutat poc dinàmica. Val a dir que, d'una manera o una altra, es va produir una certa privatització de l'espai.

La seva línia expositiva ha sofert variacions en el decurs de la seva curta història. En un inici es va optar per un projecte ambiciós en els continguts i els pressupostos. La seva presència en l'espai artístic català va ser **molt ben acollida pel conjunt del sector artístic**, però va comportar incomprensió per part d'alguns **sectors ciutadans que titllaven el centre d'elitista** i distanciat de les necessitats de la població local. Podia semblar que estava més orientada a situar l'Hospitalet en el mapa de la cultura contemporània metropolitana que a contribuir a una expansió de les arts plàstiques entre creadors i públic local. Posteriorment i fins a l'actualitat, s'ha optat per una política més assequible en

les propostes artístiques però, sobretot, més modesta en els pressupostos. Es manté la **contemporaneïtat i la qualitat com a eixos centrals**, tot i el descens del nombre de produccions pròpies.

El Centre Cultural Metropolità Tecla Sala es troba actualment en un punt d'inflexió. Si es vol mantenir el prestigi que té avui dia, cal fer una inversió econòmica per garantir la qualitat de les seves propostes.

El Centre d'Art Tecla Sala posa a l'abast dels diferents públics un **Servei Educatiu** gratuït que facilita els recursos necessaris per apropar les persones al gaudi de l'art.

Es proposen tres modalitats de treball:

1. VISITES DE CENTRES EDUCATIUS

Adreçades als centres de tots els nivells i especificitats educatives (infantil, primària, secundària, estudis universitaris, educació especial, escoles d'adults, escoles d'art, etc).

La visita dinamitzada, que es complementa amb un taller o treball experimental, es fonamenta en l'acostament a l'obra i a l'autor, i té com a finalitat estimular la capacitat perceptiva dels participants, validar-ne la mirada i fomentar l'anàlisi i el criteri propis, la interpretació, la sensibilitat i l'autonomia enfront l'art.

El treball experimental consisteix en una activitat que, mitjançant tècniques del llenguatge plàstic, permet que els participants tinguin una experiència plàstica pròpia, que facilita una nova reflexió sobre els continguts de la visita.

2. VISITES DE PÚBLIC EN GENERAL

La visita comentada es fonamenta en la incorporació de la informació, conceptes i reflexions necessàries per afavorir el coneixement del públic a l'obra i al seu autor.

3. VISITES DE GRUPS FAMILIARS

Aquesta modalitat possibilita la visita dels adults acompanyats d'infants. L'activitat consisteix en una visita dinamitzada a l'exposició i una activitat o taller experimental en què la família participa com un equip de treball per a dur-la a terme.

2) Anàlisi extern

2.1) Barcelona, nucli metropolità

La proximitat i la influència de Barcelona són vistes de manera desigual per part de la població en general i d'alguns programadors de la ciutat en particular. D'una banda, hi ha qui viu amb incomoditat aquesta proximitat perquè dificulta desenvolupar iniciatives pròpies, atraure la mateixa població de la ciutat i, a sobre, tot el que es pugui fer a l'Hospitalet és vist sempre com una cosa distant per part dels barcelonins. Sembla com si el fenomen metropolità hagués d'afectar tot l'entorn de Barcelona menys la mateixa capital, que esperaria rebre els seus veïns però rarament es plantejaria anar-los a visitar.

Aquesta dificultat de conviure culturalment amb Barcelona s'accentua en les programacions més estandarditzades com el teatre, on els circuits i les ofertes existents han estrenat o passat abans per Barcelona i no és fins al cap d'un temps que poden ser presentades a l'Hospitalet. Això fa que la gent que segueix de prop les novetats teatrals ja les ha vist a Barcelona. En música i arts plàstiques l'efecte és una mica més atenuat, atès que sempre es pot invitar un artista que no hagi actuat o exposat mai a Barcelona i establir així una novetat que arribi a ser primícia.

D'altra banda, hi ha qui viu aquesta proximitat amb Barcelona com una gran oportunitat, sobretot pel que fa al consum cultural. La població de l'Hospitalet té al seu abast una oferta cultural pública i privada molt valuosa tant en quantitat com en diversitat i qualitat si se suma la de les dues ciutats i la d'algun altre municipi proper. Cines, teatres, sales d'exposició, concerts, etc., es poden trobar a menys de mitja hora en metro de casa.

Malauradament la mateixa poca distància entre municipis i la facilitat d'accés no són viscudes igualment per la població barcelonina, per la qual cosa costa que els programadors de la conurbació metropolitana sentin també aquesta capacitat d'atracció d'un públic amb una visió massa centralista del territori. Es constata, així, una diferent visió de la realitat barcelonina segons que es tracti dels programadors públics i fins i tot privats i una part important de la població, la més jove en particular.

Un tercer punt de vista cada cop més present en les polítiques culturals dels municipis adjacents a una gran capital és el de diferenciar uns serveis de proximitat que estan adreçats específicament a la població del municipi i uns altres serveis d'abast territorial més ampli pensats per al conjunt de població metropolitana.

L'Hospitalet dialoga poc amb les seves ciutats veïnes, al marge de Barcelona. Ni s'hi adreça per gaires aspectes ni tant sols esdevé centre d'atracció de caire comercial, cultural o d'oci per als habitants d'altres municipis adjacents que, tant per tant, prefereixen anar directament a Barcelona o a altres municipis.

En les xifres disponibles sobre assistents a les activitats culturals de la ciutat, aquelles persones que provenen d'altres municipis són relativament baixes. No sols una part significativa del consum cultural de les hospitalenques i els hospitalencs es fa fora del municipi, sinó que, a més, aquest consum es duu a terme bàsicament a Barcelona i no en altres municipis metropolitans. En els aspectes comercials i de lleure, altres municipis limítrofs agafen més importància. Sembla que, de tots ells, Cornellà sigui el que més atragui la població de la ciutat.

Pel que fa a la dimensió comarcal, l'Hospitalet viu entre dues realitats, el Barcelonès al qual pertany, una comarca desdibuixada per l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i el Baix Llobregat, potser el seu espai natural i on podria trobar un paper més rellevant.

2.2) Comparativa amb una ciutat paral·lela

Per tal d'entendre de millor manera, el cas particular de l'Hospitalet, es necessari observar altres realitats similars. L'anàlisi comparatiu d'ambdues ciutats és poden definir mancances i virtuts de les polítiques patrimonials.

L'elecció de Móstoles per a realitzar aquesta comparativa és degut a certes similituds en les característiques de la ciutat: situada en l'àrea metropolitana de Madrid amb una quantitat similar de numero d'habitants i un escàs patrimoni conservat.

Móstoles: La Vil·la de Móstoles és un municipi espanyol, situat al sud de la comunitat autònoma de Madrid. Amb **206.275 habitants** és el vint-i-cinquè municipi d'Espanya en número d'habitants, i la segona població de la regió en número d'habitants després de la capital, Madrid. La ciutat, que està subscripta a la Llei de Grans Ciutats⁸, es situa a 18 km al sud-oest del centre de Madrid, en la part sud de l'àrea metropolitana d'aquesta ciutat. Geogràficament es troba en la zona central de la Península Ibèrica i de la *Meseta Central*, en el vall del riu Guadarrama del riu Tajo.

La seva proximitat a la capital d'Espanya ha propiciat un acusat **desenvolupament demogràfic** al llarg de les darreres dècades. Móstoles ha passat, en quaranta anys, de ser un nucli rural de quasi quatre mil habitants a mitjans dels anys 1960 a una ciutat satèl·lit d'aquesta amb més de 212 000, integrada dins de l'**Àrea Metropolitana de Madrid**. Encara que a partir de la dècada dels 70 tenia un caràcter eminent de ciutat dormitori, Móstoles alberga **el campus tecnològic i la seu central de la Universitat Rey Juan Carlos** i el Centre de Exàmens de la Direcció Provincial de Tràfic de Madrid.

⁸ (BOE 17-12-2003) La Llei de Grans Ciutats o Lleis de Mesures per a la Modernització del Govern Local (Llei 57/2003, de 16 de desembre) posada en marxa per el govern d'Espanya; va entrar en vigor el 1 de gener de 2004, consisteix en la modernització de la gestió de l'ajuntament per a així desenvolupar i impulsar la participació dels ciutadans en la gestió dels assumptes locals. Una d'aquestes mesures és la divisió del municipi en districtes i la determinació i regulació dels òrgans d'aquests.

El **perfil econòmic** de la ciutat es caracteritza per l'activitat marcada per les mitjanes i petites empreses on l'activitat econòmica predominant és **l'electro-sidero-metal·lúrgica**, però també són rellevants la **indústria tèxtil** i la **paperera**. Móstoles compte amb una delegació municipal de promoció econòmica i ocupacional, amb l'objectiu de facilitar l'assentament d'indústries en el municipi. En aquest sentit, es considera positiu per al municipi la recent posada en funcionament de la Universitat Rey Juan Carlos i la implantació del Centre d'Investigació i Desenvolupament Tecnològic de Repsol, integrat en un parc industrial, anomenat Móstoles Tecnològic. Pel que fa al **comerç**, **la petita i mitjana empresa** és predominant dins del comerç local: tendes de barri, supermercats... només hi ha una gran superfície. Però, per contra, la localitat està rodejada de grans centres comercials ubicats en els municipis veïns.

A l'igual que en l'Hospitalet les restes conservades de patrimoni històric i arqueològic de la ciutat són escasses (una fíbula preromana: celtibera, una lapida d'època romana i l'àbsida mudèjar de l'església parroquial de Nuestra Señora de la Asunción, del s.IX aproximadament). En canvi, **el patrimoni cultural de la ciutat** presenta tot un seguit d'equipaments que atorguen a la ciutat una destacable oferta cultural i d'oci. En primer lloc, els **equipaments museístics** de la ciutat són: La Casa Museo Andrés Torrejón, el Museo de la Ciudad o Casa de Postas i el Centro de Arte Contemporáneo Dos de Mayo . Altres equipaments culturals són el Teatro Bosque i el Conservatorio Municipal Rodolfo Halffter o la Universitat Rey Juan Carlos.

La Casa-Museo de Andrés Torrejón: És la casa on va viure i morir el famós alcalde de Móstoles. Una petita casa d'època, decorada amb elements del segle XIX d'estil rústic. El museu no reproduïx de forma fidel la casa del que va ser l'alcalde, sinó que la seva ambientació obeeix més als usos i costums de l'època.

El Museo de la Ciudad o Casa de Postas: Aquest museu té com a seu l'antiga *Casa de Postas o de Correos*, un edifici neomudèjar que ha estat rehabilitat per aquesta nova funció. A banda del museu de la ciutat, és la seu de *Móstoles 1808-2008* (un programa d'activitats amb motiu del bicentenari de " l'aixecament en armes contra els francesos ").

Centro de Arte Contemporáneo Dos de Mayo⁹: Situat en el centre de Móstoles, l'edifici s'aixeca sobre la façana de *La Casona*, un immoble tradicional del segle XIX rehabilitat i a partir del qual s'han construït més de 5800 metres de superfície destinats a l'art i la cultura.

Es tracta d'un espai per a la creació de la cultura, un punt de trobada per a tots els interessats en l'art i la cultura. El Centro de Arte Dos de Mayo **alberga la Colección de Arte Contemporáneo de la Comunidad de Madrid** -més de 1300 obres de prestigi- i compte amb una intensa programació cultural per a tots els ciutadans:

tallers, seminaris, cursos, actuacions musicals i sales dedicades a l'estudi i la creació.

Teatro del Bosque: Inaugurat el 2003, és un dels edificis més representatius de la localitat. Pot presumir de tenir el segon escenari més gran d'Espanya. Està aixecat amb vistes al Parc Finca Liana i el seu jardí perimetral, caracteritzat per parterres molt verticals, va ser dissenyat per Javier Mariscal. Aquest teatre ofereix **espectacles de teatre, dansa i música promoguts per l'Ajuntament**. Disposa d'un aforament per a 646 espectadores i un escenari amb una superfície de 342 m². Així mateix, el fossar de l'orquestra té capacitat per

a uns 50 músics. Les instal·lacions es completen amb una cafeteria, sis camerinos, cabines de traducció simultània, sumant una superfície de 3.000 m² distribuïts en tres plantes.

⁹ <http://www.madrid.org/centrodeartedosdemayo/>

El Conservatorio Municipal Rodolfo Halffter de Móstoles: es va crear en 1986 com a conservatori de Grau Elemental. En l'any 1995, la Comunitat de Madrid va atorgar una autorització al centre per a impartir les ensenyances corresponents al Grau Mitjana, circumscrita als alumnes matriculats en el conservatori. Per aquestes dates, el conservatori estrenà a més a més un edifici propi en la zona anomenada Cuartel Huertas, en el centre de la localitat, que disposa d'una biblioteca especialitzada, una sala de càmera i un auditori amb capacitat per a 170 espectadores.

Universitat Rey Juan Carlos: A Móstoles es troba la seu central d'aquesta universitat, així com els campus de la mateixa corresponents a l'Escola Superior de Ciències Experimentals i Tecnologia (ESCET) amb els departaments de tecnologia química ambiental i dels materials; i l'Escola Técnica Superior d'Enginyeria Informàtica (ETSII) amb els departaments relacionats amb aquesta àrea.

- **Arts Visuals**: Tot i que en l'actualitat no hi ha cap sala que projecti pel·lícules en el municipi, la localitat acull, des de 2005, **un festival de cine**, impulsat per l'ajuntament, en col·laboració amb la Universitat Rey Juan Carlos i el govern de la Comunitat de Madrid. L'esdeveniment, **Festival Internacional de Cine Madrid Móstoles**¹⁰, es celebra en el Teatro del Bosque i integra cicles, seccions oficials amb les pel·lícules que entren a concurs i activitats paral·leles a preu reduït.

Els Mitjans de Comunicació: **Prensa**: Móstoles té una edició local amb les següents publicacions: Sur Madrid, Mercado Móstoles, Información aldía, Paso a paso, El Universo de Móstoles, Domingol, El Iceberg, etc.

¹⁰ www.ficmm.com

Radio: SER Suroeste 102.3 FM.

Televisió: Des dels 90 hi han hagut diverses emissores locals de televisió, la majoria projectes privats que no han tingut continuïtat. Per ordre cronològic van ser CTM (Canal de Televisión de Móstoles), Telemóstoles, Móstoles TV (de titularitat pública) i Localia TV Móstoles, única que emet en l'actualitat., encara que amb una molt limitada producció pròpia.

Festes i Tradicions de Móstoles

Les festes grans es celebren al voltant del 12 de setembre, dia de *la Virgen de los Santos*, patrona de Móstoles.

Les festes del Dos de Maig es celebren com a commemoració del 2 de maig de 1808 (inici de la Guerra d'Independència, després del ban firmat pels alcaldes de Móstoles). És assumida i festejada per tota la Comunitat de Madrid des de l'any 1985.

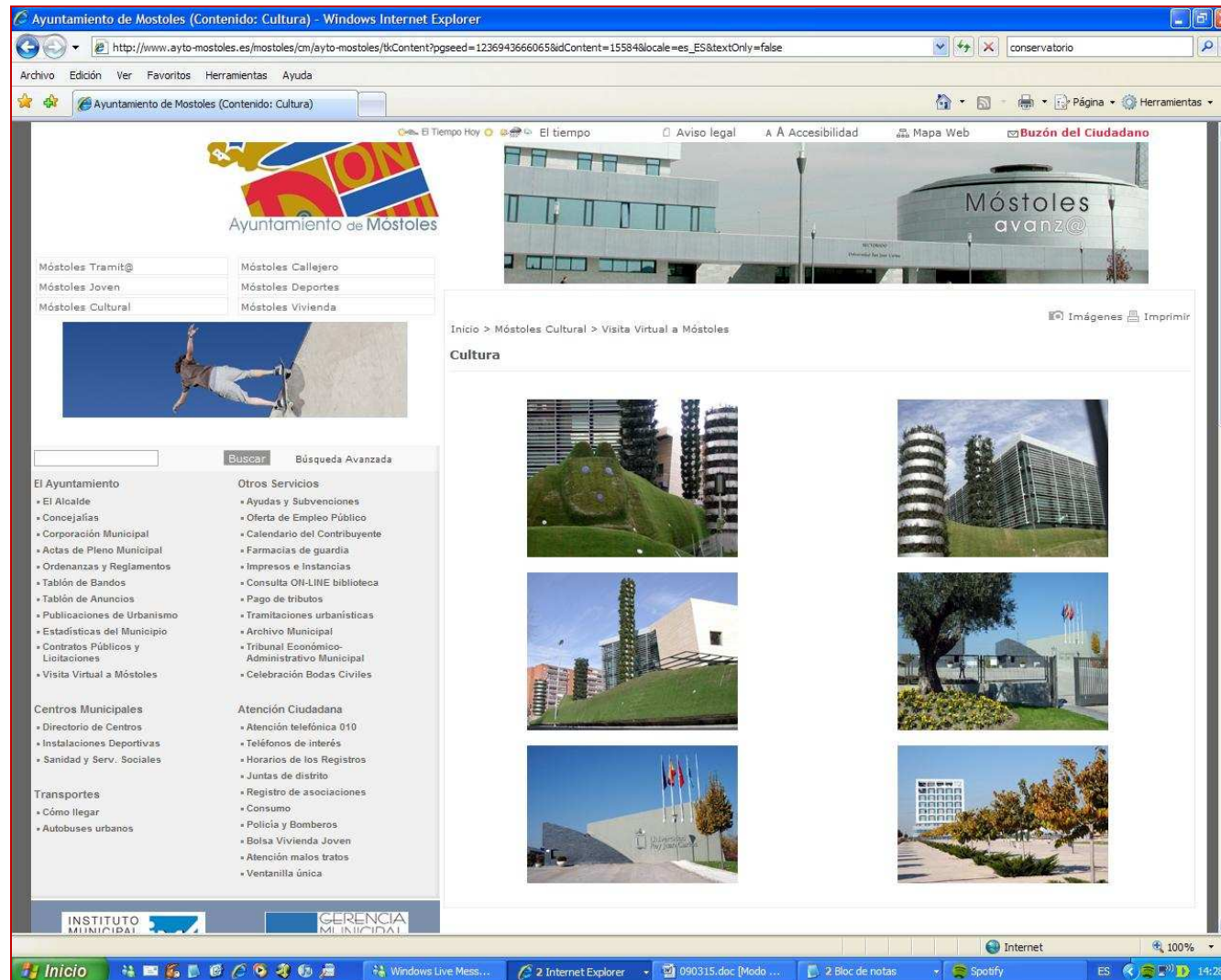
La festa del 15 de maig i la festa del agua, té el seu origen en la que es celebrava el 28 de juny amb motiu de la portada de l'aigua a Móstoles pel Canal de Isabel II, el 1980. Posteriorment es traslladà al 15 de maig, fent-se coincidir amb la festa de Sant Isidre de Madrid.

Tradicions: [Representació tradicional commemorativa dels fets de maig de 1808. Cada 2 de maig es representen els fets esdevinguts a Madrid i a Móstoles en aquell dia. A càrrec d'uns 300 veïns vestits d'època, membres d'associacions i penyes, que representen en la plaça de braus lo ocorregut en aquelles dates.

Durant les festes nadalenques, es costum fer una representació de un "Pessebre Vivent" en la Plaça Ernesto Peces.

Mapa de l'àrea Metropolitana de Madrid

Portal Web de l'Ajuntament de Móstoles (Secció Cultura)

Anàlisi crític de Móstoles i L'Hospitalet de Llobregat

- Tot i ésser una ciutat perifèrica acull el fons d'art contemporani de tota la Comunitat de Madrid. Barcelona, monopolitza els recursos i els fons d'art de Catalunya. Caldria, per tant, descentralitzar la cultura catalana.
- Móstoles té uns equipaments molt més moderns i de majors dimensions.
- El municipi madrileny disposa de dos museus en front de l'únic museu de la ciutat.
- El portal web de la ciutat és millor visualment i hi apareixen imatges dels elements patrimonials de la ciutat.

3) El patrimoni de l'Hospitalet de Llobregat

Breu apunt històric: Malgrat que s'han trobat proves de presència humana durant el paleolític i el neolític a la vall del riu Llobregat, les primeres restes materials de certa importància trobades en el terme municipal de l'Hospitalet corresponen a la cultura ibèrica, i daten del segle IV abans de Crist. En aquesta època, el delta del Llobregat podia ser considerat com el gran port de la Catalunya central. De l'estada dels romans a l'Hospitalet, a partir del segle II aC, en són testimoni algunes troballes, entre les quals cal esmentar el *Cap de Medusa*, una peça d'ús funerari l'original de la qual es troba al Museu Arqueològic de Barcelona.

Els primers documents escrits en què es fa referència al terme de **Provençana** (nom original del municipi) daten del segle X, època en què els límits del territori s'estenien aproximadament fins a la serra de Collserola i Esplugues al nord, fins a Sarrià, Sants i el Port a l'est, fins a mar al sud, i fins al riu Llobregat a l'oest, és a dir, més del doble de la superfície actual. Els orígens de l'Hospitalet actual cal buscar-los en els dos nuclis de població que van aparèixer durant el segle XII; **un al voltant de l'església de Santa Eulàlia de Provençana (al barri de Santa Eulàlia), i l'altre, al voltant l'Hospital de la Torre Blanca (al barri del Centre)**, un petit hostel situat en el camí de Barcelona a Cornellà, del qual podria provenir el nom amb què es coneix avui dia el municipi. Encara que l'Hospitalet ha estat al llarg de la seva història una vila tradicionalment agrícola, a finals del segle XVIII s'hi van començar a instal·lar les primeres fàbriques tèxtils. No va ser, però, fins a principis del segle XX que la ciutat va experimentar un gran desenvolupament industrial i, com a conseqüència d'això, l'espectacular creixement demogràfic.

A l'Hospitalet **la memòria col·lectiva està més basada en el valor del patrimoni immaterial** que en elements arquitectònics que ajudin a explicar el passat. La ciutat no posseeix pràcticament cap element d'alt valor patrimonial o simbòlic per a la ciutadania. Per la història de la ciutat, amb un fort desenvolupament social i urbanístic en els darrers 50 o 60 anys, el patrimoni més destacat és el de caràcter recent. En aquest sentit, s'ha tractat el patrimoni des de la tematització: **patrimoni industrial, immigració, lluita antifranquista**, etc. Des del saber dels experts en la matèria, val a dir que hi ha un gran coneixement acumulat de la memòria col·lectiva en el conjunt de la població. Sota forma de records, relats, cròniques, fotografies, objectes, documents, etc., es podria fer un recull sobre la vida de la gent de l'Hospitalet a la segona

meitat del segle XX. Tot i això, no hi ha prou llibres que facin referència a aquesta etapa tan important de la nostra ciutat i que ens identifica com a ciutadanes ciutadans de l'Hospitalet, una època que, d'una manera o una altra, va marcar la vida de la gran majoria de la població. Fent un repàs a l'estat del patrimoni, es pot destacar:

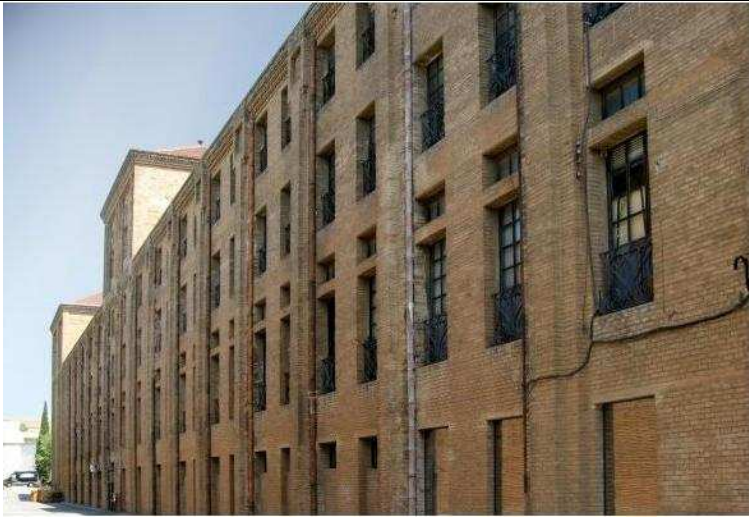
- **Patrimoni arquitectònic:** Des del 2001, la ciutat compta amb un **Pla Especial de Protecció del Patrimoni de l'Hospitalet (PEPPA)**. On hi apareixen catalogats elements del patrimoni arquitectònic de la ciutat d'interès especial i susceptibles d'una conservació i protecció específica.
Pel que fa al patrimoni arqueològic, es poden destacar els següents elements a l'Hospitalet: *Tecla Sala* (fàbrica), *Casa Espanya* (habitatge), *l'Harmonia* (edifici residencial). [Edificis inclosos al PEPPA].
A L'Hospitalet, només tres edificis tenen el grau màxim de protecció BCIN (Bé Cultural d'Interès Nacional): *Can Sumarro*, *l'Harmonia* i *Casa Espanya*. *La Talaia*, com a element fortificat, també accediria a aquesta categoria.
- **Patrimoni documental:** L'arxiu municipal es troba dividit en dos edificis. La part administrativa es troba en un nou edifici que reuneix totes les condicions de conservació exigibles a un equipament com aquest. Pel que fa a la part històrica, cal trobar-li un nou emplaçament més d'acord amb les seves necessitats i endegar la reestructuració que ara li fa falta. Actualment està de manera provisional i precària a l'edifici del museu i algun altre espai de la ciutat.
- **Patrimoni moble:** El Museu de l'Hospitalet acull, conserva i difon els elements del patrimoni moble de la ciutat.
- **Patrimoni immaterial:** El Centre d'Estudis de L'H ha publicat recerques sobre les festes majors als barris i d'altres estudis etnològics de la ciutat. Així com, cooperar activament amb el **IPEC** (Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya).
- Des de l'Ajuntament es desenvolupen programes de difusió del patrimoni urbà: arqueologia urbana, memòria històrica, rutes, etc.

En moltes ocasions, els agents culturals de la ciutat no s'han implicat en el coneixement, la conservació, la difusió de la història o del patrimoni de forma adient a les demandes de la ciutadania. Malgrat l'esforç, continuat, de les associacions culturals i grups veïnals de defensa del patrimoni.

Com a exemple de l'extens patrimoni arquitectònic de la ciutat es presenten tot un seguit de **fitxes patrimonials**, seleccionades amb el següent criteri:

- a) El patrimoni arquitectònic catalogat com a BCIN.
- b) Edificis representatius de la evolució històrica de la ciutat: les dues esglésies romàniques, masies, cases senyorials i industries. La majoria inclosos en el PEPPA.
- c) Escollir algun element patrimonial dels diferents barris que configuren la ciutat.

	Nom	Antiga fàbrica Cosme Toda
	Any de construcció	1923
	Propietaris	Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
	Superfície	Total de superfície 40.000 m ² . Nau Central, Magatzems i Casa del director.
Activitats	Fins fa poc edifici industrial destinat a la fabricació de ceràmica .	
Nivell de conservació	Nau Central: Façana i volumetria nivell C nº 112 i casa del director, nivell C nº 113 (PEPPA)	
Observacions	L'ajuntament de l'Hospitalet ha requalificat la zona per a construir 885 habitatges, 597 de promoció privada i 288 de protegits i una zona verda. La nau central es conservarà, així com la antiga casa del director. Els magatzems són derivats.	

Barri de Sant Josep

	Nom	Centre Cultural Metropolità Tecla Sala
	Any de construcció	1882, inaugurat l'any 1995 com a equipament cultural.
	Propietaris	Ajuntament de l'Hospitalet i Diputació de Barcelona
	Funcions de l'equipament	Centre d'Art Tecla Sala, Biblioteca Central Tecla Sala, Servei Municipal de Joventut, TPK Arts Plàstiques i una oficina de la UOC.
	Superfície	2.300 m ² distribuït en dos plantes.
Activitats	Exposicions d'art contemporani, publicacions de catàlegs, visites guiades, oferta educativa, cicles de concerts i les pròpies d'una biblioteca	
Numero de visitants	Nombre de visitants a les exposicions: 25.016 Nombre d'assistents a les activitats: 9.759	
Observacions	L'edifici més antic és del 1840 havia estat originàriament un molí paperer , després és reconverteix en fàbrica de filatura de cotó que aprofitava el salt d'aigua del Canal de la Infanta. La nau principal és de tipus "manchesterià". Al seu interior destaca la sòlida estructura metàl·lica, mentre que l'exterior és de maó vist.	

Barri de la Torrassa

	Nom	L'Harmonia (La Torre Blanca)
	Any de construcció	Edifici del 1595.
	Òrgans de gestió	Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
	Superfície	Superfície construïda: 1.150 m ² Superfície útil: 976,50 m ²
Activitats	Està previst que l'Harmonia acollirà de manera permanent exposicions del fons d'art del Museu i d'altra banda, activitats de caire ciutadà . Així com, es planteja la possibilitat d'acollir el futur Museu nacional del Còmic .	
Nivell de conservació	Bé Cultural d'Interès Nacional des del 10/11/1975 PEPPA, nº de fitxa 76 Nivell B, Integral	
Observacions	És un edifici residencial de planta quadrada i tres pisos, amb les característiques pròpies de les cases senyoriales renaixentistes. Va formar part de la finca de Torre Blanca, origen de l'actual ciutat. En procés de rehabilitació des del 2003 amb un cost de 1.860.000 euros.	

Barri del Centre

	Nom	La Talaia
	Any de construcció	1587
	Òrgans de gestió	Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
	Superfície	496 m ²
Activitats	Sense activitat	
Nivell de conservació	PEPPA, nº de fitxa 74 Nivell B, Integral Pel fet de tractar-se d'una construcció fortificada, en breu, haurà de ser declarada Bé Cultural d'Interès Nacional, per llei.	
Observacions	És una torre fortificada de planta quadrada, de cinc pisos, el més alt dels quals està obert als quatre cantons mitjançant tres arcades adovellades de punt rodó.	

Barri del Centre

	Nom	Casa n'Espanya
	Any de construcció	1563
	Òrgans de gestió	Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
	Superfície	735 m ²
Activitats	Allotja el Museu d'història de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat i l'Arxiu històric de la ciutat.	
Nivell de conservació	Bé Cultural d'Interès Nacional des del 10/11/1975 Nivell B, Integral nº 81 (PEPPA)	
Observacions	Antiga casa senyorial de la família Llunell, propietària de grans extensions de terra i una de les més poderoses del terme. És un edifici de planta rectangular amb els tres pisos característics de l'arquitectura civil de l'època. Al pis superior destaquen dos grups de tres finestres d'arc rebaixat, a banda i banda d'un matacà central	

Barri del Centre

	Nom	Can Sumarro
	Any de construcció	1580
	Òrgans de gestió	Ajuntament de l'Hospitalet i Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona
	Superfície	835 m ²
Activitats	S'utilitza com a biblioteca de la Xarxa de la Biblioteques de la Diputació de Barcelona. En els seus jardins, s'hi realitzen concerts d'estiu i diferents activitats.	
Nivell de conservació	Bé Cultural d'Interès Nacional des del 10/11/1975 PEPPA, nivell B, Integral nº de fitxa 79	
Observacions	Masia de planta rectangular de tipus basilical, amb coberta a dos vessants, portal adovellat i finestres rectangulars, la central amb llinda recta d'una sola peça, i tres obertures d'arc rebaixat al nivell de les golfes.	

Barri del Centre

	Nom	Palauet de Can Buxeres
	Any de construcció	1906
	Propietaris	Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
	Superfície	2.189 m ²
Activitats	Acull els actes institucionals de la ciutat	
Nivell de conservació	Nivell B, Integral nº47 (PEPPA)	
Observacions	Integrat dins d'un dels parcs més emblemàtics de la ciutat. A banda del palauet, compta amb la casa dels masovers, diversos elements d'interès, com el temple o les escultures La família, d'Hèctor Cesena, i La noia del colom, de Rafael Solanic.	

Barri de Can Serra

	Nom	Escut de la ciutat (La pinça)
	Autor	Josep Maria Subirachs
	Any	1975
	Tipus	Art Públic
	Estil	Estils contemporanis
Situació	Carrer Santa Eulàlia amb Riera Blanca	
Observacions	És una evocació de l'escut de la ciutat, amb la creu de Santa Eulàlia i les quatre barres. Tanmateix, la seva forma ha fet que es conegui popularment com la pinça. Damunt l'estructura estan gravats els noms d'alguns barris, carrers i entitats de l'Hospitalet.	

Barri de Santa Eulàlia

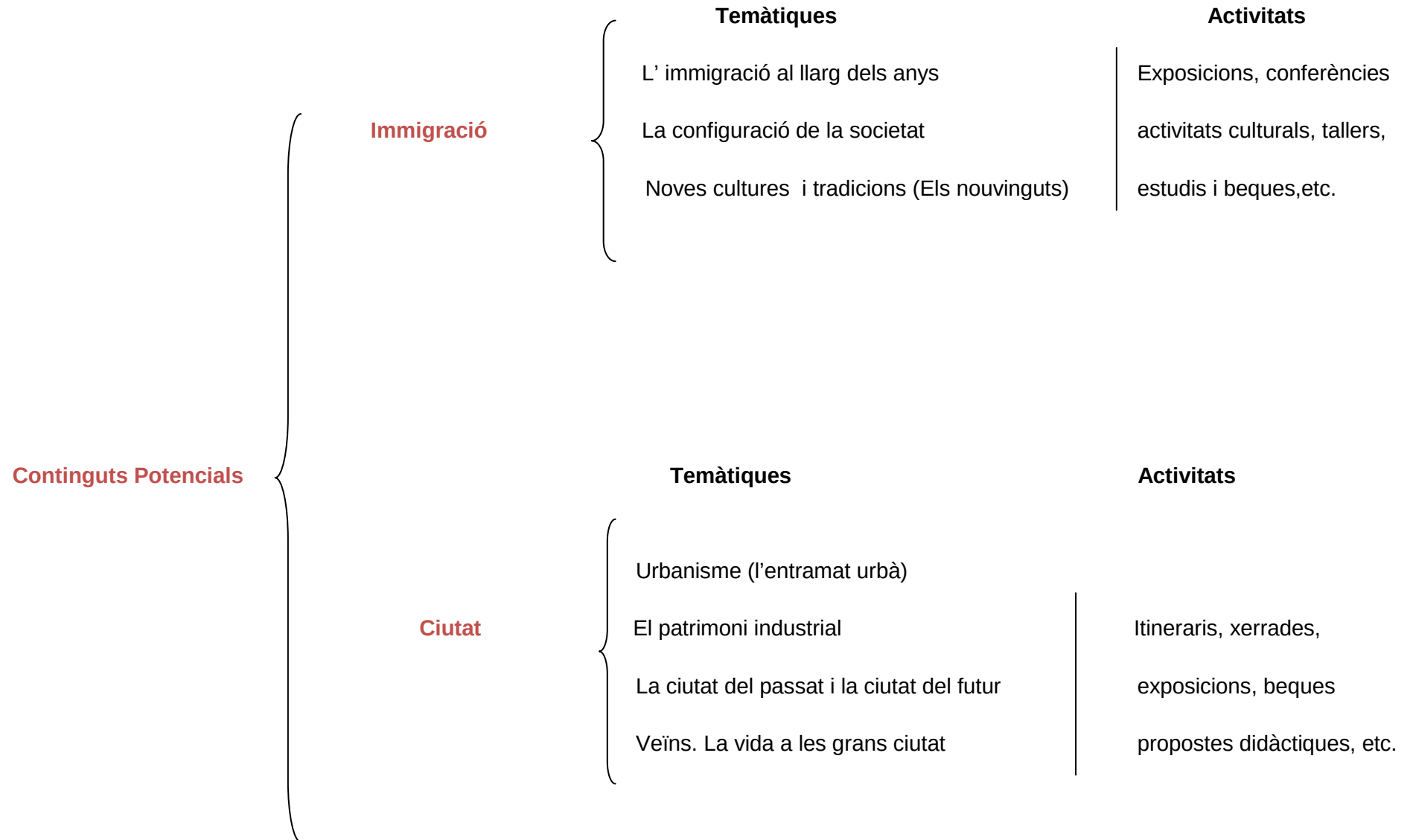
	Nom	Capella romànica de Santa Eulàlia de Provençana
	Any de construcció	Documentada des del 1045, l'edifici que es conserva és de finals del XI, principis del XII
	Òrgans de gestió	Arquebisbat de Barcelona
	Superfície	150 m ²
Activitats	Litúrgiques religioses	
Nivell de conservació	Nivell B Integral, nº35 (PEPPA)	
Observacions	És un edifici romànic , de tres naus separades per arcades de mig punt sobre pilars rectangulars, la central coberta amb volta de canó i les laterals amb volta de quart de cercle	

Barri de Santa Eulàlia

	Nom	Ermita de Santa Maria de Bellvitge
	Any de construcció	1279
	Òrgans de gestió	Arquebisbat de Barcelona
	Superfície	298 m ²
Activitats	Litúrgiques religioses	
Nivell de conservació	Nivell B Integral, nº23(PEPPA)	
Observacions	És un edifici d'una sola nau romànica , amb absis quadrat i un petit campanar, també quadrat, adossat a la capçalera, amb coronament piramidal. La façana té el típic perfil barroc.	

Barri de Bellvitge

	Nom	Masia Masover Nou
	Any de construcció	Construïda al segle XVII
	Propietat	Masia de propietat privada deshabitada i amb camps de conreu. Estat ruïnós
	Qualificació urbanística	Edifici inclòs pel Pla General Metropolità en una zona 7, es a dir, compatible amb la conservació de l'edifici, el qual s'ha de considerar com un element estructural insubstituïble.
	Superfície	879 m ²
Activitats	Desocupada . Al voltant existeixen camps de cultiu	
Nivell de conservació	Fitxa nº 27. Nivell C, Façanes i volumètrica (PEPPA) Dins del catàleg patrimonial arquitectònic de la Generalitat	
Observacions	La masia està situada en l'últim reducte de la zona agrícola i natural de L'Hospitalet. Existeixen diferents moviments reivindicatius de defensa d'aquest espai singular a la ciutat. http://salvemlazonaagricolha.blogspot.com/	

4.) Continguts potencials de la ciutat

Una de les problemàtiques que afecte el panorama patrimonial de l'Hospitalet és la manca de discursos vertebradors. Amb l'elecció d'aquests discursos transversals s'evitaria la dispersió conceptual de les institucions i ajudaria a la població a focalitzar els punts patrimonials més destacats.

Immigració

L'Hospitalet és un àmbit territorial idoni pels estudis relacionats amb el fenomen migratori¹¹ i es posa clarament de manifest si es contempla l'evolució del seu creixement demogràfic i es constata que les migracions **dels anys 60** han estat l'element decisiu de la història contemporània de la ciutat. Al mateix temps, a banda d'aquestes migracions passades, la ciutat ha rebut en el **darrers anys** un nou flux d'habitants, en aquets cas, procedents d'una **migració internacional**.

Les avantatges de potenciar el coneixement de les comunitats novvingudes:

Els nous plans culturals i les tendències en qüestions de polítiques culturals institucionals indiquen la potenciació dels nous públics (**immigrants**) en les actuacions de dinamització patrimonial. L'Hospitalet, compta amb una gran població immigrant i a excepció de certs itineraris guiats no s'ha apostat per aquest públic. La voluntat d'apropar-se a aquest col·lectiu té un doble propòsit: donar a conèixer la història local per tal de potenciar la integració al nou entorn i la nova realitat social. I, alhora, fomentar l'intercanvi d'ambdues cultures, valorant la del novvingut (interculturalitat). La cultura pren, d'aquesta manera, un ús social de matriu o gresol actuant com a sistema obert i dinàmic.

¹¹Clara Carme Perramón Homs, La immigració dels anys 60 a l'Hospitalet: similituds i diferències

Les polítiques culturals i de les institucions públiques haurien de respondre a objectius educatius i cohesionadors de la població, d'acord amb el que són els reptes socials i col·lectius més immediats. El nou paradigma de les polítiques culturals es caracteritzaria per la diversitat dels seus objectius. A les tradicionals feines de protecció del patrimoni i de foment de l'activitat artística, s'hi haurien afegit més tard temes com **el del reconeixement de la diversitat cultural** i la promoció social i econòmica del territori, o preocupacions com la de **la globalització cultural**.

Objectius principals

- *Reconeixement*: La contribució feta per la població emigrant a la societat que la ha rebut; la diversitat i riquesa de les cultures d'origen; el dret a la doble pertinença.
- *Integració*: Incentivar el sentit de pertinença; habilitar la comunitat emigrant per a que es senti part del lloc en que viu; trobar llocs en comú i contribuir a l'identitat local.
- Construir consciència sobre els esdeveniments que han portat als individus, a deixar les seves terres, desenvolupant així l'empatia en la població d'origen; en conclusió, destruir els estereotips sobre la immigració

Tots aquests objectius es combinarien en una perspectiva cada vegada més explícita de potenciació global de tots els recursos culturals de la societat i de promoció general de la creativitat¹².

El desconeixement recíproc entre els membres de les diverses comunitats culturals pel que fa a les respectives pautes de comportament en la quotidianitat és suficient com per alimentar el naixement de petits conflictes que poden acabar originant tensions importants. Aquest, en conseqüència, hauria de ser un dels àmbits prioritaris d'actuació de les institucions públiques. I les polítiques culturals podrien, perfectament, assumir aquest objectiu. En qualsevol cas seria molt més encertat que el treball sobre la diversitat fos assumit pels responsables culturals que pels responsables de les polítiques socials i benestar.

¹², "Un nou paradigma de la política cultural: una recerca sociològica en curs sobre el cas barceloní". **Rius i Ulldemolins, Joaquim**. 2003 Revista catalana de sociologia, 19: p. 219-228. Barcelona

- El sociòleg francès Alain Touraine¹³ deia: “Una fita important per a una política urbana és organitzar l'heterogeneïtat, fomentar la comunicació entre gent diferent, és a dir, reduir les distàncies socials, suprimir guetos, actuar en termes de solidaritat. Perquè, al cap i a la fi, l'abordatge de la nova realitat de la immigració es juga fonamentalment a la ciutat, no pas al marge o fora d'ella”

Accions patrimonials possibles:

- o Exposicions: De les diferents onades migratòries que ha rebut la ciutat, Exp. Fotogràfica de la vida dels immigrants a la ciutat, etc.
- o Tallers de convivència. (conèixer les tradicions per a afavorir el coneixement mutu i la convivència d'ambdues parts).
- o Estudis i beques
- o Cursos d'història local per a immigrants
- o Conferències

¹³ *La transformació de la metròpolis.* Alain Touraine

Curs 48

Nous immigrants, nous
veïns

11a edició

Coordinació

Joan Perera Parramon, professor titular de Didàctica de la Llengua i la Literatura de la Universitat de Barcelona.
Enric Prats Gil, professor lector del Departament de Teoria i Història de l'Educació de la Universitat de Barcelona.

Contingut

L'arribada a Catalunya de persones de tota procedència ha generat nous reptes en alguns àmbits de la nostra societat. L'educació, la salut, l'habitatge, l'urbanisme, el món laboral, la legislació i els mitjans de comunicació són alguns dels àmbits que s'han hagut d'adaptar a la nova realitat i, en força casos, han estat els professionals implicats els que han hagut d'improvisar mecanismes d'acollida i d'acomodació de les persones immigrants. El curs es proposa fer conèixer millor les característiques i els efectes de la immigració d'aquests darrers anys, i aleshores vol aprofundir en les solucions que s'hi han donat des dels àmbits esmentats.

Programa

1. Immigració i veïnatge
Mohammed Chalé Akhdin, diputat del Parlament de Catalunya, Barcelona.
 2. La immigració des de l'àmbit local. L'Hospitalet: polítiques per a la nova ciutadania
M. Dolores Fernández Bosch, regidora de Serveis Socials de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.
 3. La immigració procedent dels països centrífics
Remei Sipi Mayo, presidenta de l'associació de dones E'Walso Ipola, Barcelona. [castellà]
 4. La salut i l'atenció sanitària
Anna Cabot Dalmau, metgessa pediatra de l'Hospital de Mataró.
 5. L'atenció educativa als nous immigrants
Francesc Carbonell i París, pedagog del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.
 6. La immigració procedent dels països llatinoamericans: l'Ecuador
Claudia Pedone, investigadora de l'Institut d'Infància i Món Urbà (CIMU), Barcelona. [castellà]
 7. La immigració procedent dels països asiàtics: la Xina
Chün-Chün Chin Ko, professora de Llengua Xinesa de la Universitat Pompeu Fabra, Barcelona. [castellà]
 8. Mercat de treball i territori
Neus Munté i Famàndez, secretària d'Ocupació i Educació de la UGT de Catalunya, Barcelona.
 9. La immigració procedent dels països del Magrib: el Marroc
Fatima Ahmed, mediatora intercultural de l'Associació Sociocultural Ibn Batuta, Barcelona. [castellà]
 10. Taula rodona: «Els mitjans de comunicació i el fet migratori»
Sandra Camps, periodista especialitzada en temes d'immigració de Multiculti Producciones, SL, Sevilla.
- Nicolas Lortie Garcia, professor titular de Comunicació Audiovisual de la Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra.
Carles Solà i Serra, director de Tot un món de Televisió de Catalunya, Sant Joan Despi.
Marisol Soto Romero, presidenta de l'Associació Cultural Banda Visual, Barcelona.

Informació general

Els cursos d'Els Juliols estan oberts al públic en general.

Procediment d'inscripció i matrícula

El període d'inscripció i matrícula comença el 3 de maig i finalitza set dies abans de l'inici del curs escolt. La inscripció es pot formalitzar a través de tres vies:

1. Per internet
al web d'Els Juliols, www.ub.edu/juliols
2. Per telèfon
al número 934 035 880, en horari de 10 a 13 h i de 16 a 18.30 h, de dilluns a divendres
3. Personalment
a l'Oficina d'Atenció al Públic situada al passadís annex al vestíbul central de l'Edifici Històric (Gran Via de les Corts Catalanes, 585), de 10 a 13 h i de 16 a 18.30 h, de dilluns a divendres.

Modalitats de matrícula i reconeixement de crèdits

Matrícula en modalitat de curs de 20 hores

L'alumne/a que acrediti una assistència mínima al 80% de les classes i compleixi els requisits que eventualment establi el coordinador en iniciar el curs, obtindrà un certificat d'aprofitament susceptible de ser reconegut com a 2 crèdits de lliure elecció.

Matrícula en la modalitat de curs de 30 hores

L'alumne/a que acrediti una assistència mínima al 80% de les classes i superi l'avaluació d'un treball relacionat amb la matèria d'estudi del curs, obtindrà un certificat d'aprofitament susceptible de ser reconegut com a 3 crèdits de lliure elecció.

Preu

- Modalitat de curs de 20 hores
En matrícules formalitzades fins al 15 de juny, 155€
Si la matrícula és posterior a aquesta data, 185€
- Modalitat de curs de 30 hores
En matrícules formalitzades fins al 15 de juny, 215€
Si la matrícula és posterior a aquesta data, 260€

Descomptes i ajuts

S'ofereixen descomptes als antics alumnes d'Els Juliols, als titulars de la targeta Som UB (estudiants de la UB, PAS i PDI de la UB, Antics UB i Grup UB) i als membres de l'Aula de la Gent Gran de la UB.

També s'ofereixen els ajuts DRAC i ajuts específics, que podeu consultar a l'apartat «Ajuts per a l'alumnat» del web www.ub.edu/juliols.

Certificat d'aprofitament

Totes les persones matriculades en algun curs d'Els Juliols que en superin els requisits establerts obtindran un certificat d'aprofitament de la Universitat de Barcelona. Els cursos d'Els Juliols formen part de l'oferta de crèdits de lliure elecció de la UB. A la vegada, se n'instaura el reconeixement com a crèdits de lliure elecció a la resta d'universitats membres de la Xarxa Vives Universitat (xarxa d'universitats de Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears, la Catalunya Nord i Andorra).

Els cursos d'Els Juliols són reconeguts, també, com a crèdits de promoció docent per al professorat funcionari segons l'Ordre de 4 de novembre de 1994 (DOGC núm. 1979, de 30/11/1994).

www.ub.edu/juliols

Amb el suport de:

Ajuntament de l'Hospitalet

Calendari i lloc

Dates: del 9 al 13 de juliol
Horari: tarda, de 16 h a 20.30 h
Durada: 20 o 30 h
Lloc: Sala polivalent del Centre Cultural Metropolità Tecla Sala de l'Hospitalet de Llobregat (av. Josep Tarradellas, 44, L'hospitalet del Llobregat).
Crèdits: 2 o 3

La Ciutat - Urbanisme:

L' **urbanisme** és una disciplina molt antiga, que incorpora conceptes de **múltiples disciplines** amb una àrea de pràctica i estudi molt àmplia i complexa. Segons algunes definicions, seria una ciència que s'enquadraria dins de les ciències socials (geografia, sociologia, etc.) i segons d'altres seria un art, associat tradicionalment a l'arquitectura, és a dir, un conjunt de sabers pràctics que proporcionen les bases fonamentals per resoldre els problemes de les ciutats; en aquesta dualitat s'entreveu el caràcter descriptiu i explicatiu de l' urbanisme com a ciència davant el caràcter prescriptiu de l' urbanisme com art, encara que ambdós enfocaments necessàriament es realimenten mútuament.

Durant la dècada dels seixanta L'Hospitalet s'havia convertit en la segona ciutat de Catalunya per nombre d'habitants, que en la seva majoria s'estaven assentant en barris mal comunicats i caracteritzats per la manca de tot tipus d'infraestructures urbanes i d'equipaments. Aquell desarticulat procés de configuració urbana fou un dels factors que consolida la preponderància dels barris. La ciutat és quelcom de viu que té un passat, té uns usos i és canviant. L'estudi de la mateixa pot apropar als ciutadans **al seu coneixement** i a prendre consciència de **pertinença**.

Aquesta vessant multidisciplinària ens permet afrontar des de multitud d'àrees temàtiques les accions patrimonials.

Patrimoni industrial a l'Hospitalet

La creixent sensibilitat cap a la recuperació i reutilització dels elements materials del passat incrementa l'interès per aquesta tipologia de patrimoni. Existeixen, ja nombroses experiències espanyoles i europees de revalorització turística amb testimonis encara presents de la

Revolució Industrial. El turisme industrial permet conèixer tot aquest passat fabril i valorar la successió dels distints canvis productius i tècnics. És un turisme molt específic que busca conèixer coses diferents, centrat tant en els vestigis dels dos darrers segles como en les visites a indústries encara en funcionament en les que s'explica la fabricació d'un determinat producte. El turisme que més interessa a la ciutat és el de caràcter patrimonial per la seva carrega cultural, històrica i simbòlica.

Cal poder treballar a fons una valoració del patrimoni industrial basada en tres criteris que en força casos se sobreposen:

- **memòria col·lectiva:** elements patrimonials amb un significat clar en la construcció de la personalitat col·lectiva dels diferents barris de la ciutat metropolitana i de la cultura tècnica, laboral i operativa al si de les empreses.
- **document històric:** elements patrimonials amb un valor important com a testimonis de la trajectòria històrica de la ciutat, formin o no part de la memòria social del moment. En aquest sentit, cal assegurar no sols elements singulars, sinó la conservació d'un repertori significatiu i territorialment consistent de les diferents tipologies edificatòries, tant fabrils com d'habitatge.
- **valor arquitectònic i urbanístic:** elements patrimonials destacats per la seva qualitat com a espais funcionals o per la seva qualitat arquitectònica, amb voluntat de crear una arquitectura representativa.

Elements de patrimoni industrial a l'Hospitalet de Llobregat: *Can Vilumara, Cosme Toda i Tecla Sala.*

➔ Per aquesta temàtica concreta pot sorgir l'oportunitat d'adherir-se al mNACTEC o al XATIC.

El Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (conegut amb l'acrònim **mNACTEC**) és una institució museística que depèn del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. A més de la seu de Terrassa, el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya està format per una àmplia xarxa de museus arreu del territori català, especialitzats en diversos aspectes de la ciència i la tecnologia.

L'associació Xarxa de Turisme Industrial de Catalunya –**XATIC**–, està formada per 22 municipis de gran diversitat que, situats per tota la geografia catalana, tenen en comú un important i variat llegat industrial que permet conèixer a fons la revolució industrial al nostre país i, amb ella, la transformació del territori i de la societat de la Catalunya contemporània.

L'objectiu d'aquesta xarxa de municipis és generar una línia d'actuació comuna com a instrument de projecció, d'atracció de visitants i de creació d'activitat econòmica i cultural a l'entorn del turisme industrial. En aquest sentit, els municipis associats amb el suport del Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya fan palesa la voluntat de treballar de forma conjunta un Pla de Dinamització Turística.

La vida als barris – La cultura popular

El barri és la **unitat bàsica de convivència ciutadana**, l'espai de transició entre l'àmbit privat i l'anonimat de la ciutat. És l'espai que perllonga la familiaritat de l'espai privat (la casa) a través de punts que són constants en els nostres itineraris: el comerç, les zones de lleure i els equipaments d'ús social principalment. En aquests espais ens coneixen i ens reconeixen; hi trobem altra gent que són habituals del nostre entorn; hi tenim un tracte personalitzat; fem vida social. El barri és sobretot un espai de relacions humanes.

El marc actual de la cultura popular és la ciutat. La configuració de les nostres ciutats actuals condiciona el desenvolupament de les manifestacions de la cultura popular. La majoria d'elles es constitueixen a partir d'un nucli o centre històric envoltat dels seus ravals o barriades i una perifèria suburbial.

Accions patrimonials possibles:

- o Exposicions (La ciutat del passat i la ciutat del futur)
- o Estudis i beques
- o Conferències

5) DAFO PATRIMONIAL

Debilitats

1. Elements històrics-patrimoniais dispersos i escassos.
2. Poca organització: no existeix un ens institucional capaç de vertebrar el patrimoni (No hi ha un model de gestió cultural i pla director cultural definit).
3. Manca d'identitat *cultural* de la ciutat (marca cultural)
4. Poc coneixement de la cultura local dels ciutadans
5. No existeix una oferta especialment original i atractiva.

Amenaces

1. Competència cultural amb Barcelona
2. Pressió urbanística en zones amb alt valor patrimonial. (La zona agrícola de la marina de l'Hospitalet pateix un assetjament urbanístic)
3. Mitjans de comunicació catalans centren la informació cultural en la capital local. Els mitjans locals tenen poca repercussió social.
4. Les ciutats veïnes de l'àrea metropolitana tenen elements patrimoniais més reconeguts popularment . (Badalona, Gavà)

Fortaleses

1. Activitat cultural dominada per un ric associacionisme de llarga tradició
2. Existència d'un pla de conservació patrimonial: **PEPPA**. Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arqueològic.
3. Existeixen alguns elements patrimoniais que funcionen: Tecla Sala, C.C Barradas i Teatre Joventut.

4. Actualment, s'estan portant a terme algunes accions en rehabilitació en patrimoni (Intencionalitat política i institucional). Ex. Casa de L'Harmonia

Oportunitats

1. Bona xarxa de comunicacions i transports
2. Nou districte econòmic . Nou perfil econòmic de ciutadans.
3. La diversitat cultural i la multiculturalitat és pot reconduir en riquesa cultural.
4. Ciutat amb potencial demogràfic.
5. Possibilitat de captar públic dels visitants de la Fira Gran Via i dels nous hotels de la ciutat.

Estratègies defensives

(millorar les debilitats i defensar-se de les amenaces)

- Generar un pla director capaç de generar un model de gestió cultural definit.
- Crear una identitat cultural de la ciutat capaç de competir amb les ciutats properes.

Estratègies adaptatives

(millorar les debilitats i explotar les oportunitats)

- Millorar i diversificar l'oferta patrimonial i cultura per atreure als visitants temporals de la ciutat.
- Incidir en el coneixement del patrimoni per part de la població, especialment en el públic escolar. Les escoles i les associacions d'immigrants poden jugar un paper fonamental en aquesta difusió.

Estratègies reactives

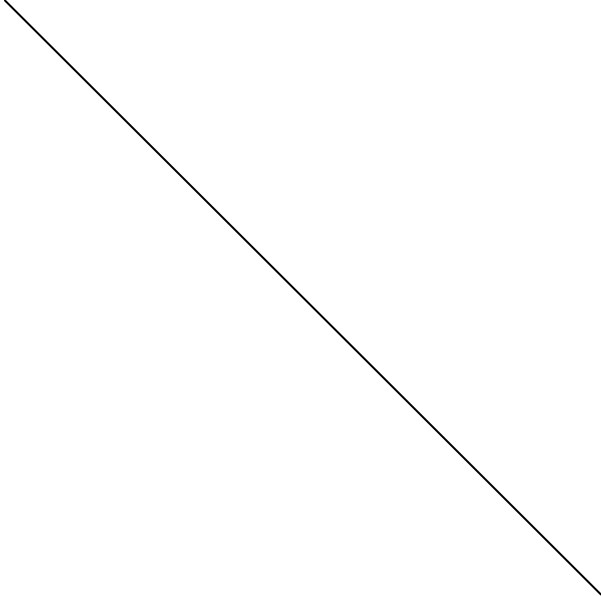
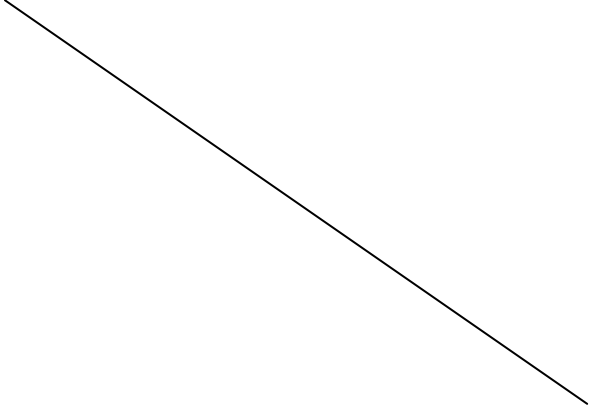
(tenir en compte les fortaleeses per defensar-se de les amenaces)

- Utilitzant el PEPPA, protegir les zones riques en patrimoni arquitectònic. I, així, evitar l'especulació urbanística.
- Aprofitar les accions institucionals per a invertir en nou patrimoni. (Previsions de nous museus i rehabilitació d'espais).

Estratègies ofensives

(tenir en compte les fortaleeses i aprofitar les oportunitats)

- Potenciar els equipaments que funcionen i afegir-li nous actius per a arribar a nous públics i nous perfils.
- Publicitar de forma més agressiva el patrimoni i els actes culturals per tota la ciutat.

<u>Anàlisi DAFO</u>	<u>Fortaleses</u>	<u>Debilitats</u>
<u>Anàlisi Intern</u> 	1. Activitat cultural dominada per un ric associacionisme de llarga tradició 2. Existència d'un pla d'actuació patrimonial: PEPPA. Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arqueològic. 3. Elements patrimonials que funcionen amb un cert èxit: Tecla Sala, C.C Barradas i Teatre Joventut. 4. Actualment, s'estan portant a terme accions en conservació i museologia (Intencionalitat política i institucional). Ex. Casa de L'Harmonia	1. Elements històrics-patrimonials dispersos i escassos. 2. Poca organització: no existeix un ens institucional capaç de vertebrar el patrimoni (No hi ha un model de gestió i pla director cultural definit). 3. Manca d'identitat <i>cultural</i> de la ciutat (marca cultural) 4. Poc coneixement de la cultura local dels ciutadans i poca implicació de les escoles en conèixer el patrimoni. 5. No existeix una oferta especialment original i atractiva.
	<u>Oportunitats</u>	<u>Amenaces</u>
<u>Anàlisi Extern</u> 	1. Bona xarxa de comunicacions i transports 2. Nou districte econòmic . Nou perfil econòmic de ciutadans. 3. La diversitat cultural i la multiculturalitat és pot reconduir en riquesa cultural. 4. Ciutat amb potencial demogràfic. 5. Possibilitat de captar públic dels visitants de la Fira Gran Via i dels nous hotels de la ciutat.	1. Competència cultural amb Barcelona 2. Pressió urbanística en zones amb alt valor 3. Mitjans de comunicació catalans centren la informació cultural en la capital local. Els mitjans locals tenen poca repercussió social. 4. Les ciutats veïnes de l'àrea metropolitana tenen elements patrimonials més reconeguts popularment. (Badalona, Gavà)

Estratègies defensives (millorar les debilitats i defensar-se de les amenaces) Generar un pla director capaç de generar un model de gestió cultural definit. Crear una identitat cultural de la ciutat capaç de competir amb les ciutats properes.	Estratègies adaptatives (millorar les debilitats i explotar les oportunitats) Millorar i diversificar l'oferta patrimonial i cultura per atreure als visitants temporals de la ciutat. Incidir en el coneixement del patrimoni per part de la població, especialment en el públic escolar. Les escoles i les associacions d'immigrants poden jugar un paper fonamental en aquesta difusió.
Estratègies reactives (tenir en compte les fortaleeses per defensar-se de les amenaces) Utilitzant el PEPPA, protegir les zones riques en patrimoni arquitectònic. I, així, evitar l'especulació urbanística. Aprofitar les accions institucionals per a invertir en nou patrimoni. (Previsions de nous museus i rehabilitació d'espais).	Estratègies ofensives (tenir en compte les fortaleeses i aprofitar les oportunitats) Potenciar els equipaments que funcionen i afegir-li nous actius per a arribar a nous públics i nous perfils. Publicitar de forma més agressiva el patrimoni i els actes culturals per tota la ciutat.

6) Eix vertebrador

Paraules Claus, perifèria, treball, immigració i ciutat.

Perquè cal un eix vertebrador del patrimoni?

L'Hospitalet compta amb certes dificultats per assolir una imatge global de ciutat. Es viu massa sovint com un aglomerat de barris que acaben configurant una ciutat i no tant una ciutat constituïda per uns barris de referència. Val a dir que aquesta percepció és més pròpia de la gent adulta i que la joventut sent la ciutat com el seu espai d'identificació, entra altres coses perquè la mobilitat s'ha incrementat: la gent pot residir, estudiar, treballar, tenir les amistats i la família i passar el seu temps d'oci en barris i, sovint, municipis ben diferenciats entre ells. Aquesta fragmentació repercuteix en l'acció municipal, de les associacions i en els hàbits culturals de la població.

Aprofitant els continguts potencials de la ciutat s'ha de perfilar un eix vertebrador per al patrimoni cultural de la ciutat. Aquest, ha d'ésser capaç de **vehicular els discursos** a la ciutadania. L'Hospitalet, al llarg del temps, s'ha identificat com una ciutat **perifèrica** marcada per la **immigració** i sota la llarga ombra de Barcelona. Totes aquestes característiques que poden ser enteses amb una connotació negativa es poden reconduir cap a referents positius.

Les lluites de la classe treballadora i les reivindicacions veïnals han unit a la població en la defensa dels seus barris. Alhora, la ciutat s'ha demostrat com un **espai de convivència** entre les gents arribades d'arreu. Una altra característica destacable, fa referència a les distàncies socioeconòmiques dels ciutadans que no són tan desiguals com en d'altres municipis. Per això, sota el resguard de la classe treballadora, tots els ciutadans s'han sentit acompanyats a la ciutat.

L'eix vertebrador ha de potenciar els barris i les seves accions culturals (espai de proximitat) per a reivindicar la riquesa i diversitat del conjunt de la ciutat i la ciutadania.

L'Hospitalet dels Nouvinguts

Flyer comparatiu del nou eix vertebrador de la ciutat: **Immigració**

Apareixen en l'imatge dos imatges de l'immigració: Immigració dels anys 50-60 i l'immigració actual.

Tots junts, som la ciutat .

L'Hospitalet dels Nouvinguts

Flyer comparatiu del nou eix vertebrador de la ciutat: **La Ciutat (Urbanisme)**

Apareixen en l'imatge els nous edificis que marquen dues etapes: Urbanisme dels anys 60-70 i les torres que s'edifiquen actualment.

Els edificis també són nous habitants de la ciutat

7) Proposta de Pla Director del Patrimoni Cultural de L'Hospitalet de Llobregat

L'objectiu principal del pla director és fixar les actuacions a realitzar per a reordenar i potenciar el patrimoni cultural de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat.

El pla director pretén donar un nou impuls a la cultura de la ciutat i atorgar-li un paper de desenvolupament, de promoció i de regeneració urbana en uns temps en què els barris es refan, les ciutats es posicionen i els territoris es reforcen com a referents de convivència.

D'igual manera, les accions generades en l'àmbit local, han de tenir una especial dedicació, la ciutadania ha d'ésser copartícep de les accions culturals i els agents culturals han de respondre a les necessitats directes de la població. Els equipaments, ja no poden resultar únicament espai d'oferta cultural. Aquests han de resultar un espai de diàleg, de proximitat i de convivència que millori el benestar de la societat.

Aquest document, realitza una proposta de millora dels dèficits estructurals dels organismes de gestió i dels equipaments de la ciutat. Així com, un nou pla de comunicació i d'activitats i programes de difusió.

De l'anàlisi del territori, la població i la realitat de l'Hospitalet del Llobregat duta a terme en la fase de diagnòstic, se'n detecten tres reptes centrals:

1. L'ús de la cultura com a vehicle integrador i l'ampliació de la oferta al conjunt de la societat.

- L'arrelament dels nouvinguts
- L'oferta de nous serveis per als habitants
- El manteniment de l'atractivitat, tot i el creixement actual de la població.

2. L'adequació dels equipaments existents i la inversió en equipaments nous.

3. La recuperació i consolidació de la unitat de la ciutat trencant amb la dinàmica de fragmentació en barris.

Dins del Pla Director, s'han d'establir uns objectius generals corresponents a les propostes a desenvolupar de manera més detallada:

Objectiu general 1

- Assolir majors graus de cohesió social i arrelar la població nouvinguda

Objectius específics

- Millorar el coneixement de l'entorn i el sentiment de pertinença
- Fer una oferta atractiva per al públic infantil i familiar

Objectiu general 2

- Adequar la dotació en equipaments a les necessitats culturals pròpies d'una gran ciutat

Objectius específics

- Adequar els equipaments existents
- Posar en funcionament nous equipaments

Objectiu general 3

- Planificar i gestionar conjuntament serveis i activitats per a tot l'Hospitalet

Objectius específics

- Millorar la coordinació i fomentar l'intercanvi i la participació
- Reforçar projectes comuns i crear-ne de nous
- Promocionar activitats i fer-ne publicitat conjunta

Objectiu general 4

- Millorar l'organització municipal per al desenvolupament i el seguiment de polítiques culturals.

Objectius específics

- Fer de la planificació estratègica una eina de treball
 - Millorar l'estructura organitzativa municipal
-

7.1) Model de Gestió jurídica i administrativa*

La gestió municipal de la cultura a Catalunya ha trobat en les **figures instrumentals**¹⁴ mecanismes de més *flexibilitat* (pressupostaria i contractual) que els de la gestió municipal tradicional. Aquesta tendència s'anirà accentuant i és similar a l'experimentada per altres administracions i en altres àmbits del sector públic.

Les organitzacions instrumentals es poden classificar en dues categories:

- *Les organitzacions personificades de natura corporativa*, que són les formades per l'associació de dos o més ens públics (i, eventualment, d'entitats privades) per al desenvolupament d'una funció pública d'interès comú en els associats o d'una activitat d'interès general. Dins d'aquesta categoria, la figura que s'ha fet servir més en el camp cultural ha estat la dels *consorcis*.
- *Les organitzacions personificades de natura fundacional o institucional*, que comprenen: Els *ens públics de gestió*, que inclouen els *organismes autònoms* i les *entitats públiques empresarials*, caracteritzats perquè estan constituïts per formes de personificació inexistents al dret privat.
I les *fundacions*, classificades segons la participació majoritària dels ajuntaments o d'altres administracions públiques.

Característiques de les figures jurídiques

Les figures jurídiques relacionades a continuació es presenten ordenades de menys a més autonomia de gestió respecte de l'ens públic impulsor.

* *Figures jurídiques i instrumentals a la gestió cultural municipal*. Jorge Bernádez i Lopez.

¹⁴ Organismes amb personalitat pròpia, independents de l'ens públic pertinent, tot i que estan vinculats i que tenen l'objectiu de desenvolupar funcions o prestar servei propis d'aquest ens.

a) El consorci

Descripció: El consorci és una entitat jurídica de regim públic, de caràcter específic, producte de la concurrència voluntària de l'entitat local amb altres administracions que no siguin municipis i amb entitats privades sense ànim de lucre amb finalitats d'interès públic.

No existeix una regulació específica d'aquesta figura i, com a resultat, cada consorci en pot dissenyar l'organització i el funcionament amb llibertat absoluta, però tant l'una com l'altre hauran de quedar definits als seus estatuts.

Els òrgans de govern del consorci hauran d'estar integrats pels representants de les entitats consorciades, en una proporció fixada als estatuts.

Finalitat: Gestió d'interessos comuns i concurrents

Pros: Permet incrementar el nivell del projecte, en facilitar la col·laboració institucional i pressupostària. El consorci té una entitat jurídica pròpia, la qual cosa permet incorporar diversos graus d'autonomia i flexibilitat de gestió.

Contres: Conserva elements de rigidesa en la gestió, ja que es regula mitjançant la legislació pressupostària i de contractació del sector públic.

Exemples de consorci en l'àmbit de la gestió cultural municipal.

- Consorci del Patrimoni de Sitges (Ajuntament de Sitges i Diputació de Barcelona)
- Consorci del MACBA (Fundació MACBA, Ajuntament de Barcelona i Generalitat)
- Consorci de la Colònia Güell (Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló, Consell Comarcal del Baix Llobregat, Diputació de Barcelona i Institut Català del Sòl, de la Generalitat de Catalunya)
- Consorci de les Biblioteques de Barcelona (Ajuntament de Barcelona i Diputació de Barcelona)

b) L'organisme autònom

Descripció: Presta serveis públics en règim no empresarial i no pot obtenir una contraprestació compensatòria del seu cost d'aquest servei, per part dels destinataris.

La flexibilitat en la gestió ve donada perquè, malgrat que les seves activitats estan subjectes al dret administratiu, l'activitat *domèstica* es pot regir pel dret privat. Així, el personal podrà ser laboral (a més de funcionari) i, tot i que les contractacions de béns i serveis seguiran la normativa general de les administracions públiques, posteriorment podran establir contractes privats.

L'organisme ha de ser promogut pel ple de l'ajuntament i està administrat pels mateixos funcionaris de l'administració pública que en sigui impulsora.

Finalitat: Prestació de tots els serveis públics.

Pros: L'organisme té una entitat jurídica pròpia, la qual cosa permet incorporar certs graus d'autonomia i flexibilitat a la gestió (facultats específiques del seu màxim òrgan de gestió i del regim de personal), si es preveu així al moment de la seva creació.

Contres: Els elements de rigidesa en la gestió són més acusats que els d'autonomia, ja que els regulen mitjançant la legislació de contractació del sector públic. Segueix, per tant, estrictes controls pressupostaris i d'intervenció(per exemple, amb la limitació de contractar per part dels seus òrgans directius o la imposició d'una autorització per part de l'ens al qual està adscrit l'organisme autònom, si es tracta d'establir contractes superiors a una determinada quantitat):

Exemples d'organismes autònoms en l'àmbit de la gestió cultural municipal

- Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot (Ajuntament d'Olot)
- Patronat de Cultura de Mataró (Ajuntament de Mataró)
- Institut Municipal d'Acció Cultural, IMAC (Ajuntament de Reus)
- Institut del Teatre (Diputació de Barcelona)

c) Entitat pública empresarial

Descripció: Les entitats públiques empresarials (EPE) són entitats que desenvolupen alhora funcions públiques de caràcter no empresarial (com els organismes autònoms) i activitats econòmiques i empresarials (com les societats mercantils).

Poden obtenir una contraprestació compensatòria del seu cost per part dels destinataris dels serveis.

Finalitat: Es caracteritza tant pel tipus de funcions que desenvolupen com pel seu règim jurídic:

A l'EPE li correspon la realització d'activitats prestacionals, la gestació de serveis o la producció de béns d'interès públic susceptibles de contraprestació.

Es regeixen pel dret privat (excepte en alguns casos, com ara en l'exercici de les competències administratives que tinguin atribuïdes) i pel dret laboral (a diferència de l'organisme autònom, en el cas de l'EPE hi ha una preeminència del personal laboral per damunt del funcionari; aquest és excepcional i quan així ho especifiqui la llei de creació de l'EPE).

Exemples d'entitats públiques empresarials en l'àmbit de la gestió cultural municipal

- Institut de Cultura de Barcelona (Ajuntament de Barcelona)
- Xarxa Audiovisual Local (Diputació de Barcelona)
- Granollers Escena, SL, Teatre Auditori de Granollers (Ajuntament de Granollers)
- Mataró Audiovisual (Ajuntament de Mataró)

d) Fundació

Descripció: La fundació és una entitat amb personalitat jurídica pròpia, sense afany de lucre, i, segons l'ordenament jurídic de Catalunya, sotmesa a dret privat, la qual cosa permet la integració, com a patrons, tant d'institucions públiques com privades.

Finalitat: La fundació és un model jurídic amb el que es poden gestionar serveis públics en què es produeix una concurrència del sector públic i el privat.

Pros: Una organització interna més àgil i la participació d'altres entitats col·laboradores, que es poden veure beneficiades per l'actual règim fiscal de patrocini i mecenatge.

Contres: El major dinamisme de la gestió té com a contrapartida el menor control polític de les actuacions. Es podria superar amb la incorporació dels grups de l'oposició al patronat de l'equipament.

Exemples de fundacions en l'àmbit de la gestió cultural municipal

- Fundació Municipal Museu Joan Abelló (Ajuntament de Mollet del Vallès)
- Fundació Roses, Història i Natura (Ajuntament de Roses)
- Fundació Espai Guinovart d'Agramunt (Ajuntament d'Agramunt, Consell Comarcal de l'Urgell, Diputació de Lleida i Generalitat de Catalunya).

Proposta de model de gestió jurídica per a l'Hospitalet

Per al cas de l'Hospitalet, el model de gestió jurídica adient seria el **consorci**. En primer lloc, facilita la col·laboració de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat amb la Diputació de Barcelona (cosa que enfortiria la relació de la ciutat amb el Centre Cultural Tecla Sala), els diferents centres culturals i amb les moltes associacions culturals. A més a més, és un model propici quan quasi la totalitat dels organismes que el conformen són d'iniciativa pública, el regim legislatiu i de contractació és el propi d'aquest sector. Aquesta nova ordenació permetrà gestionar de manera conjunta els equipaments i realitzar una distribució dels pressupostos més lògica. Així com, unificar les campanyes de publicitat institucionals.

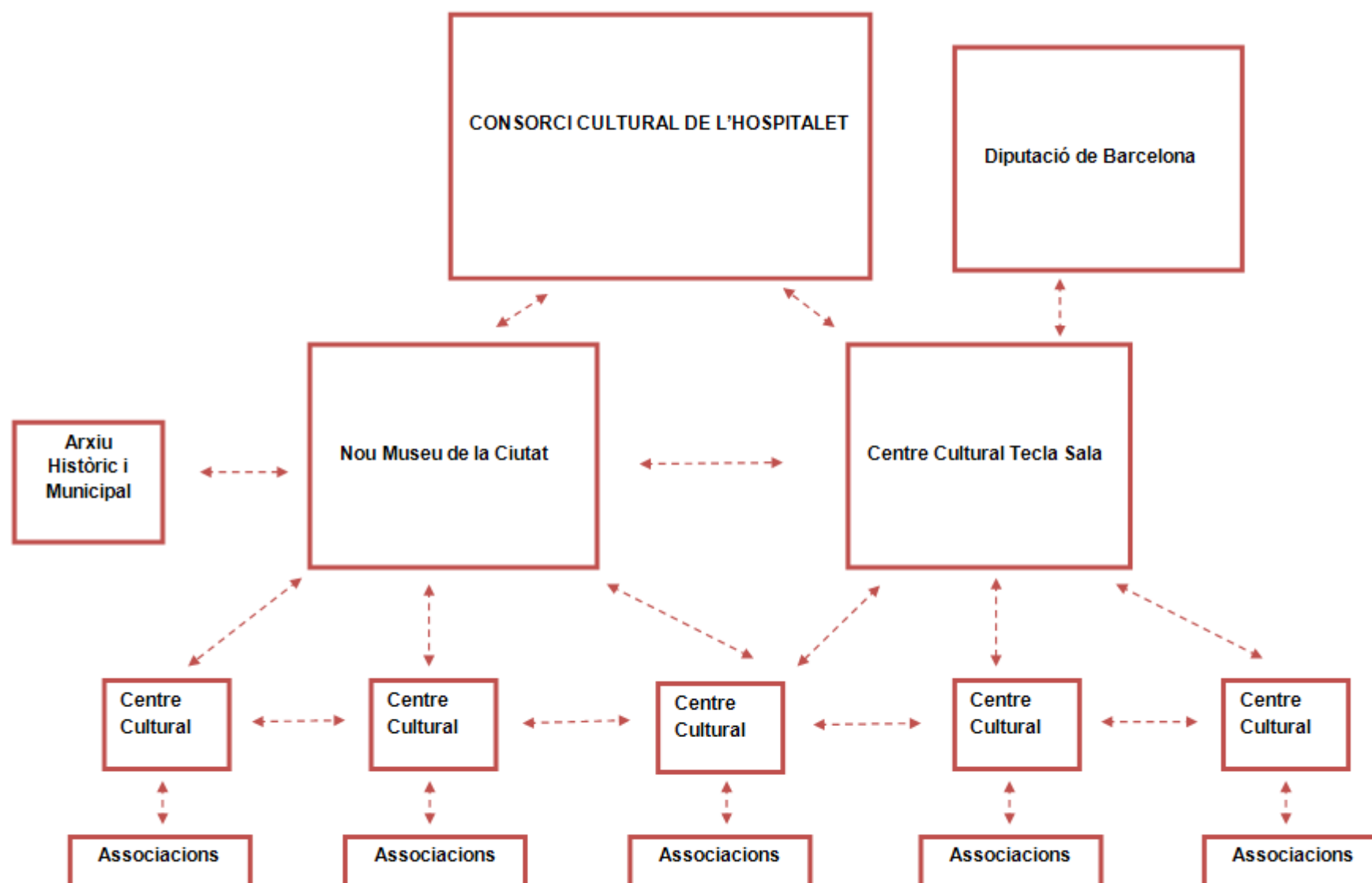
Les funcions de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament estaran restringides al control de les arts escèniques i musicals. I, el consorci, gestionarà el patrimoni i les arts plàstiques.

Proposta de model de gestió administrativa per a l'Hospitalet

L'ordenació administrativa proposada per a les entitats de la ciutat respon a la necessitat de trobar un organisme de cohesió. La creació del **Consorti Cultural de L'Hospitalet de Llobregat** soluciona la fragmentació institucional que es presenta com el mal endèmic de la ciutat.

Sense perdre l'**autonomia d'accions** de totes les entitats, s'estableix el consorci com l'entitat jurídica i administrativa que permet centralitzar els recursos i permet la visibilització i ordenació de totes les accions patrimonials.

- *Funcionament:* La gestió administrativa i la creació cultural, es realitzarà *des d'abaix cap a d'alt*, potenciant la forta tradició sociocultural de les associacions i els centres culturals. Cada associació de barri, disposarà del seu espai de creació i visibilitat en el centre cultural corresponent. Tal i com s'apunta en el diagnòstic intern, els centres culturals disposaven de diferents organismes de gestió, l'Àrea de Cultura o cadascuna de les regidories de districte, amb la nova proposta administrativa tots els recursos dels centres culturals seran equitatius. Finalment, com a equipament de referència es constituirà un nou museu de la ciutat. El consorci resultarà la institució gresol on s'emparin tots els equipaments.

7.2) Comunicació i difusió del consorci

En primer lloc, per a elaborar una eficient campanya de comunicació i difusió caldria dissenyar un **Pla de Comunicació**.

- Els plans de comunicació són documents escrits en què es descriu quins objectius comunicatius pretenem assolir, amb quins mitjans i en quin període de temps.

La metodologia necessària per a efectuar un Pla de Comunicació ha de presentar els següents punts claus :

1. Fixar els objectius principals
2. Fixar microobjectius
3. Realitzar una auditoria de comunicació
4. Establir indicadors d'èxit
5. Fixar un termini
6. Avaluar recursos
7. Determinar els públics objectius
- 8. Triar les accions de comunicació (veure quadre adjunt)**
9. Pressupostar les accions de comunicació
10. Fixar recursos suficients o replantejar termini/objectius
11. Establir un calendari d'accions
12. Execució de les accions
13. Recollida de resultats
14. Valoració quantitativa
15. Valoració qualitativa
16. Anàlisi desviacions pressupostàries
17. Auditoria nova situació: microobjectius, indicadors d'èxit, inventari d'experiències, contactes i dades útils
18. Conclusions argumentades
19. Propostes de futur
20. Documentació i arxiu d'actuació

Possibles accions de comunicació

TIPUS D'ACCIÓ	NOM	COST	RESULTAT
Accions de premsa	Comunicats Entrevistes Declaracions Articles Conferències de premsa Prospectes Vídeos Web corporativa	Baix Baix Baix Baix Baix Mig Alt Mig	Immediat Immediat Immediat Immediat Immediat Mig termini Mig termini Mig termini
Accions de RR.PP	Visites de premsa Viatge de premsa Seminaris/congressos <i>Special Events</i> Famosos/ <i>Publicity</i> Intercanvis empreses	Mig Alt Alt Mig/alt Alt Baix/zero	Immediat Mig/llarg termini Llarg termini Curt/mig/llarg termini Immediat Curt/mig/llarg termini
Accions de publicitat	Anuncis i publlirreportatges	Mig/alt	Immediat
Patrocinis i Mecenatges	Esponsorització Beques Premis Ajuts	Mig/alt Mig/alt Mig/alt Mig/alt	Mig termini Mig/llarg Mig/llarg Mig/llarg

El pla de treball òptim per a iniciar¹⁵ el Pla de Comunicació del Consorci s'iniciaria de la següent manera:

1. Identificar els mitjans de comunicació rellevants a l'àrea geogràfica on rau el consorci
2. Elaborar una agenda bàsica de periodistes rellevants , telèfons i emails dels mitjans que cobreixen informativament aquesta zona.
3. Fer una llista amb els responsables de cada mitjà.
4. Encarregar l'elaboració de les dades bàsiques sobre el consorci
5. Cercar la noticiabilitat del consorci
6. Establir bones relacions amb els periodistes locals. Ells mateixos poden assessorar sobre com organitzar les coses.
7. Prendre un especial interès per conèixer un a un tots els mitjans de la seva demarcació, el seu grau d'influència i una bona identificació de les persones destacades.

Objectius

- Aconseguir que la cultura estigui present en tota la ciutat, en tots els seus barris, sectors, públics, etc.
- Incrementar el consum cultural i, més enllà, les pràctiques artístiques i culturals

¹⁵ Xarxa de Museus locals – Guia de Comunicació per als museus – Oficina de Patrimoni Cultural , 2005

Propostes d'acció

- Escollir les accions de comunicació que amb un pressupost ajustat tinguin repercussió immediata: comunicats, entrevistes o articles de premsa. Alhora, s'han de realitzar accions de mig/alt cost però amb una repercussió mediàtica més important per a la població: festes d'inauguració populars, publlirreportatges o banderoles per la ciutat.
- Considerar i convertir els mitjans de comunicació locals en agents culturals actius, més enllà de la seva funció difusora de les programacions. Els mitjans (premsa, revistes, ràdio i televisió) són agents de programació en si: publicació de textos, difusió del coneixement, programació de concerts i molts altres.
- La publicitat que un espai pot fer per a un altra, la qual cosa, lluny de representar una competència o perill, es transforma en una eina de trobada i reflexió, intercanvi d'experiències, idees en comú, projectes i unió d'esforços, que afavoreixen els municipis.
- Afavorir la creació, ampliació, millora i especialització de mitjans locals amb vocació cap a la cultura.
- Actualment, no hi ha cap programa de difusió: ni banderoles del museu per la ciutat, pocs cartells, ni senyalètica. Pobles amb menys recursos anuncien amb més incidència la seva programació.
- Generar una marca cultural
- Generar una identitat corporativa (Logotip)

Marca cultural

Les marques culturals són un actiu altament estratègic, que ha de procurar tant el sector privat com el públic. Des del punt de vista de la planificació, la gestió de la imatge de marca de ciutat no és pròpiament la identitat de la ciutat, sinó que consisteix a **destacar-ne els aspectes distintius**, per tal de cristal·litzar els diferents objectius d'interès i d'imatge que més optimitzin el seu posicionament. Entre els aspectes diferenciadors que conformen la identitat d'una ciutat cal seleccionar només aquells que siguin **diferencials, únics, perceptibles i sostenibles en el temps**¹⁶.

Els principals beneficis d'una imatge de marca cultural es concreten en una **ràpida identificació dels avantatges competitius**, a més de generar una àmplia oferta cultural, turística i comercial. Un ambient cultural fort atrau inversions, estimula el comerç i fomenta el turisme.

La divisió de difusió del Consorci Cultural de L'Hospitalet serà l'encarregada de dissenyar i planificar la marca cultural. Una possible marca cultural per a la ciutat seria la següent: **L'Hospitalet, la ciutat de tots.**

Amb aquesta frase s'intenta exemplificar tots aquells conceptes que representen la ciutat; una ciutat d'acollida i convivència.

Per últim, la marca de ciutat **L'H** segueix essent una marca potent i cada cop més consolidada. Per tant, es seguirà utilitzant com s'ha fet fins el moment.

¹⁶ *Cultura i identitat: polítiques davant la preservació de la identitat municipal.* Àngels Ponsa i Roca

Logotip

Els trets característics que han de definir un logotip corporatiu han de ser els següents:

- Eina amb gran eficàcia comunicativa i visual.
- Identificació: s'ha de reconèixer fàcilment a qui pertany.
- Diferenciació respecte els altres.
- Memòria: fàcilment recordable.
- Ha de ser simple i atractiu.
- Aplicable en una sola tinta.
- Possibilitat d'aplicar-se en diverses superfícies i mides
- Llegible.
- Aplicació: productes i serveis, disseny exteriors i interiors, publicacions, entrades, publicitat, mercaderia cultural, etc.

7.3) Pla d'usos del patrimoni local

Per tal de realitzar unes actuacions patrimonials eficients cal avaluar com és el funcionament dels equipaments de la ciutat. Després del diagnòstic patrimonial i dels objectius proposats en el Pla Director del Patrimoni Cultural es pot realitzar una visió global de la situació dels equipaments de la ciutat i les noves solucions proposades pel Consorci.

▪ Els equipaments actuals

Mancances

- a) No existeix un discurs integrador per als equipaments. Els ciutadans no saben identificar les línies argumentals que segueixen les diferents institucions.
- b) Els equipaments treballen de manera aïllada i fragmentada, sense poder apreciar-ne relacions de treball conjuntes.
- c) En l'actualitat, existeixen espais patrimonials en desús i en estat ruïnós sense perspectives d'actuació immediata: Cal Masover Nou, Can Rigalt, etc.
- d) El patrimoni arquitectònic de la ciutat encara, avui dia, és un gran desconegut per a la població.
- e) A la ciutat li manca una ampla oferta cultural, sobretot diferenciada en tipologies de públic.
- f) El museu d'Història de la Ciutat de l'Hospitalet no reuneix les condicions òptimes, ni la normativa adient en qüestions de conservació, seguretat i accessibilitat. Tant l'equipament com la museografia han quedat obsoletes.
- g) L'Arxiu històric, situat en el museu d'Història de la Ciutat de l'Hospitalet, es troba en una situació precària. Al mateix temps, resta dividit per diferents punts de la ciutat.
- h) Els centres culturals de la ciutat tenen un impacte en el global de la ciutat molt reduït.
- i) Existeixen equipaments que funcionen com el Centre Cultural Tecla Sala, però sempre hi ha marge de millora.

▪ **Els equipaments gestionats pel consorci cultural de L'Hospitalet de Llobregat**

Solucions

- a) Els nous equipaments disposaran d'unes línies de treball ben definides i marcades pels eixos vertebradors del patrimoni.
- b) El treball conjunt entre equipaments i la coordinació entre ells resultarà molt més clara a partir d'aquest moment, sota l'empament del consorci cultural.
- c) Tots els espais patrimonials són susceptibles d'ésser activats en diferents fases. El valor i la conservació del patrimoni de la ciutat ha de resultar una de les premisses bàsiques dels agents culturals i la ciutadania.
- d) Amb les noves propostes d'activitats i difusió es posarà en valor aquest patrimoni arquitectònic.
- e) Ampliar la oferta cultural de la ciutat i fer-la atractiva per al públic és un repte a assolir pel consorci. Alhora, ampliant les tipologies d'activitats permetrà cercar nous públics potencials.
- f) Es fa necessari la creació d'un nou equipament museístic. L'equipament, complirà totes les normatives vigents i disposarà d'una museografia renovada.
- g) Caldria unificar l'arxiu històric en un únic edifici que compleixi les condicions òptimes de conservació.
- h) Des del nou museu de la ciutat es presentarà en l'exposició temporal els treballs aportats pels centres culturals. Aquesta exposició temporal, funcionarà de manera rotativa. Per tant, tots els centres culturals tindran l'oportunitat de estar presents en el nou museu.
- i) S'ha de continuar treballant en els equipaments amb un cert èxit. La millora constant ha de permetre que ampliïn la seva oferta cultural i els hi costi més esdevenir obsolets.

→ Tot seguit es presenten les actuacions més rellevants i els nous equipaments generats:

Elements complementaris

- **Edifici** Centre Cultural Metropolità Tecla Sala

- **Ubicació:** Barri de la Torrassa

- **Cronologia (any de construcció):**1882

- **Reformes:** 1995

- **Actuació:** Es gestionaria el préstec i cessió temporal d'obres d'art contemporànies dels fons de reserva del MACBA i d'altres centres d'art contemporani. D'aquesta manera, es visibilitzarien obres en desús i emmagatzemades i, al mateix temps, s'ampliaria el nivell quantitatiu i qualitatiu de les peces de la Tecla Sala.

(Seguint el model de la ciutat de Móstoles)

▪ **Edifici** **Museu d'Història de la Ciutat de l'Hospitalet**

▪ **Ubicació:** Barri del Centre

▪ **Cronologia (any de construcció):** 1563

▪ **Reformes:** Inauguració com a museu 1972

▪ **Nou ús:** Aprofitant l'excel·lent façana d'aquesta casa senyorial del segle XVI es factible convertir-la en una casa-museu. Amb l'adquisició de mobiliari de l'època s'aconseguirà recrear com eren les residències senyorials del moment.

- **Edifici** **Mercat de Collblanc**

- **Ubicació:** Barri de Collblanc

- **Cronologia (any de construcció):** 1932

- **Reformes:** 1992

- **Actuació:** Es realitzaran part dels tallers de convivència per a adults. Tallers gastronòmics de coneixement del receptari de la població nouvinguda.
La cuina i la cultura gastronòmica pot servir per enfortir els llaços de convivència i valorar la multiculturalitat.

- **Edifici** *Kre@triu. Centre de creació d'art per a joves hospitalencs.*

- **Ubicació:** Polígon Industrial Carretera del Mig
- **Cronologia (any de construcció):** 1996
- **Reformes:** Cal fer reformes d'adequació futures

- **Activar:** Adequació d'una nau industrial per a la creació i assaig dels joves d'Hospitalet. En aquest espai, es potenciarà l'activitat artística **de caràcter urbà** (grafittis artístics, sales d'assaig musical, arts visuals, etc) sense discriminar altres estils creatius. Els joves pagarien un lloguer simbòlic dels espais reservats i l'altra part ho sufragaria l'administració

▪ **Edifici Carrer del Xipreret**

▪ **Ubicació:** Barri del Centre

▪ **Cronologia (any de construcció):** Del segle XI al XVI

▪ **Reformes:** Recurrents per l'envelliment de les edificacions.

▪ **Actuació i Activar:** El carrer del Xipreret serà l'escenari de la Visita Teatralitzada pel nucli històric de la ciutat: La Ciutat Vella. Tot i tenir uns vint-i-set edificis protegits en no més de 100 metres resulta desconegut per gran part de la població. Cal activar aquest carrer i atorgar-li el valor patrimonial i històric que li correspon.

Element estrella

▪ **Edifici** **Nou Museu d'Història de la Ciutat de l'Hospitalet de Llobregat**

▪ **Ubicació:** Gran Via Sud

▪ **Cronologia (any de construcció):** 2011

▪ **Reformes:** -

▪ **Nou Equipament:** Generar un nou centre de presentació de la ciutat i els seus barris. Caldria fer amplis espais, serveis i activitats. Amb un discurs museològic més social de la memòria: **immigració, convivència, realitat obrera, configuració d'una ciutat, moviments socials, esdeveniments i èpoques històriques amb un fort impacte sobre la ciutat i la seva gent** (Guerra civil, dictadura i repressió franquista, immigració dels anys seixanta i setanta, arribada de la democràcia, etc.) i altres.

Estructura patrimonial de la ciutat

▪ **Funcions i relacions dels equipaments**

- **Consorti Cultural**

Funció de l'organisme: 1) Té dues línies d'actuació: Gestió jurídica i administrativa / Coordinació i Difusió.

2) Realitzar una distribució ponderada i equitativa dels recursos les diferents institucions i equipaments.

3) Potenciar la marca cultural de la ciutat.

4) Definir, produir i finançar les propostes de difusió cultural de la ciutat.

Relació amb els equipaments: El consorci empararà l'ordenació institucional del patrimoni de la ciutat. Així, com avaluar i donar resposta a les demandes i necessitats patrimonials. Tanmateix, els equipaments tindran la suficient independència d'actuacions com per a que el Consorci tingui una capacitat real d'actuació. Aquesta autonomia és reflecteix en la capacitat de decisió en les programacions i al bon ús i gestió dels pressupostos atorgats.

- **Nou Museu d'Història de la Ciutat de l'Hospitalet**

Funció de l'equipament: 1) Es planteja com l'equipament cultural polivalent que cimenti els eixos vertebradors de la ciutat a través de l'exposició permanent. Presentació a la ciutadania de l'història de la ciutat i les característiques que la defineixen i la diferencien d'altres municipis.

2) Presentar l'activitat cultural dels diferents centres culturals dels barris en la seva exposició temporal. Es converteix en l'equipament d'unió de la ciutat

3) Un espai de debat entre associacions culturals, grups veïnals i agents culturals que generi corrents d'opinió i afronti les problemàtiques patrimonials i socioculturals de la ciutat.

4) Tallers de convivència i coneixement per al públic en general.

5) Espai de trobada i oci de la ciutadania.

Relació entre equipaments: El museu serà l'organisme de representació de les activitats dels diferents equipaments, dels centres culturals i de l'activitat de cada barri.

- **Kre@tiu. Centre de creació d'art per a joves hospitalencs**

Funció de l'equipament: **1)** Despertar el talent creatiu dels joves de la població

2) Vehicular l'art com a generador de cultura

3) Generar hàbits de consum i públic potencial entre els joves.

4) Proposta atractiva capaç de generar resposta mediàtica i popular.

Relació entre equipaments: Aquest centre creatiu estarà en constant connexió amb el centres culturals, associacions i el Nou museu. Les activitats i creacions dels joves talents seran exposades en aquestes diferents localitzacions. Existirà un canal de retroalimentació entre aquests diferents equipaments.

- **Casa/Museu a ca n'Espanya**

Funció de l'equipament: **1)** Recrear el passat fundacional de la ciutat

2) Presentar un espai arquitectònic patrimonial d'especial interès (BCIN)

3) Potenciar el respecte per el patrimoni local. **Patrimoni arquitectònic**

Relació entre equipaments: Juntament, amb els elements patrimonials del carrer Xipreret configuren el nucli antic de la ciutat. Les activacions que es produeixen en aquests equipaments estaran coordinades pel nou museu de la ciutat.

- **Arxiu històric**

Funció de l'equipament: **1)** Funcions pròpies d'un arxiu històric: recerca, arxiu i difusió de dades i documents (textos i imatges).

Patrimoni Documental.

2) Divulgació a través de publicacions, exposicions, xerrades, sortides, etc.

3) Potenciar la identitat local i el sentiment de pertinença a la ciutat.

Relació entre equipaments: L'arxiu històric treballarà mà a mà amb el museu i amb les entitats socioculturals oferint els seus recursos per a aprofundir en les exposicions i projectes de recerca sobre l'història de la ciutat.

- **Centres culturals, entitats socioculturals i associacions**

Funció de l'equipament: **1)** Centres de proximitat de cada barri.

2) Espais creatius i generadors d'art

3) Estudi de les tradicions i el folklore popular

4) Defensa del patrimoni

Relació entre equipaments

Amb la nova estructuració del patrimoni aquests equipaments ja no poden actuar de manera aïllada. Han d'aportar al conjunt dels equipaments, tot aquella producció, activitats i actuacions que generin.

7.4) Activitats i programes de difusió cultural per a la ciutat

Activitats proposades

- **Nom:** *El taller de la memòria*

Ubicació: Arxiu Històric

Públic destinat: Públic general

Descripció: Com era el teu barri? Que hi havia abans? Que hi ha de nou?. Amb l'ajut de les fotografies del fons de l'arxiu els usuaris podran resoldre aquestes interessants preguntes. Una senzilla activitat per a un públic encuriós.

Objectius i finalitats: Recuperació de la memòria històrica i col·lectiva. Permet a la població descobrir el passat dels seus barris i comprendre les transformacions urbanístiques que s'han produït a la ciutat fins arribar als nostres dies . Alhora, serveix per utilitzar i donar a conèixer els arxius, uns equipaments públics poc utilitzats per el públic en general.

Recursos: Els propis dels arxiu i maletins didàctics amb reproduccions de fotografies antigues de la ciutat.

Periodicitat: Un dia a la setmana i amb reserva prèvia fora d'aquest dia.

-
- **Nom:** *Gimcana patrimonial*

Ubicació: Tota la ciutat

Públic destinat: Joves

Descripció: Al inscriure's, els participants d'aquesta activitat se'ls facilitarà un recorregut patrimonial on tindran que resoldre, en els diferents punts del recorregut, tot un seguit d'enigmes plantejats. En cada equipament, proper als punts patrimonials, se'ls segellarà en el full de ruta per resposta/enigma descoberta. Amb aquestes respostes encertades els joves obtindran diferents premis: entrades al museu, descomptes en teatre o cinema de la ciutat, regalar llibres o fins i tot, entrades per a la piscina municipal.

Objectius i finalitats: Activitat dinàmica per a descobrir tots els racons patrimonials de la ciutat. Al mateix temps, que es pretén motivar i donar a conèixer als joves l'oferta d'oci cultural i, d'igual manera, generar hàbits de consum.

Recursos: Coordinació dels equipaments i pressupost per a premis.

Periodicitat: Activitat dels usuaris per lliure, encara que per obtenir els punts es farà en els horaris propis dels equipaments.

▪ **Nom:** *Provençana (Visita teatralitzada)*

Ubicació: Carrer del Xipreret (es troba ubicat el centre històric de la ciutat)

Públic destinat: Públic general i familiar

Descripció: Visita teatralitzada que recorrerà el nucli antic de la ciutat. Tot explicant, l'ús dels edificis, els tipus d'oficis i aspectes destacats de la vida quotidiana de l'època, tot indicant les diferències de classes.

Objectius i finalitats: Descoberta del patrimoni i l'història de la ciutat d'una manera atractiva per un públic inquiet. Permetrà valorar el patrimoni local i adquirir sentiment de pertinença.

Recursos: Joves actors de la ciutat. Potenciar les companyies locals. Guió teatral.

Periodicitat: Una vegada al mes (ampliable depenent de l'èxit)

▪ **Nom:** *L'Hospitalet més Kre@tiu – Concurs per a joves artistes de la ciutat*

Ubicació: Kre@tiu. Centre de creació d'art per a joves hospitalencs

Públic destinat: Joves

Descripció: Elecció de les millors propostes creatives dels joves usuaris del Taller Kre@tiu de l'Hospitalet. Les tres categories són: Arts plàstiques i visuals, literatura i música.

Objectius i finalitats: Generar noves generacions implicades en la cultura i potenciar la creació artística i cultural de la ciutat.

Recursos: Pressupost per a premis en tres categories (1,500 euros per categoria), productes i lloguer gratuïts per un any dels espais de creació.

Periodicitat: Anual

▪ **Nom:** *Hospitalencs il·lustres d'ahir i d'avui*

Ubicació: Nou museu de la ciutat

Públic destinat: Públic general

Descripció: A la planta baixa del nou museu de la ciutat s'hi exposarà uns petits mòduls expositius presentant les figures rellevants de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat. Fotografies, informació i obres més destacades dels personatges rellevants d'abans i d'ara.

Objectius i finalitats: Recuperar la memòria històrica col·lectiva i posar en valor els nous personatges il·lustres.

Recursos: Plafons de petit format i Fulletons

Periodicitat: Un personatge al mes

▪ **Nom:** *Cicles de Debats i Conferències.*

Ubicació: Nou Museu Municipal

Públic destinat: Públic General

Descripció: Debats populars i organització de conferències temàtiques: Immigració, Urbanisme, Treball i qualsevol qüestió que afecti i generi debat en la ciutat

Objectius i finalitats: Generar debat i estudi sobre la ciutat.

Recursos: Dossiers i pressupost per a conferenciants.

Periodicitat: Organitzar debats regulars (tres per mes) i cicles de conferències (anual)

▪ **Nom:** *Taller de convivència infantil – Coneixes al teu company?*

Ubicació: Nou museu municipal

Públic destinat: Públic escolar

Descripció: En les escoles de la ciutat, el número de nens i nenes de procedències diverses ha crescut al llarg dels anys. Per a descobrir els llocs de procedència dels alumnes o les seves famílies, els alumnes investigaran les característiques i costums dels diferents països i ciutats d'origen. I, al revés, els nens nous aprofundiran en l'estudi de la ciutat d'acollida: *la seva nova casa*.

Objectius i finalitats: Incentivar les polítiques integradores i valorar la multiculturalitat com a valor positiu.

Recursos: Monitor i material de consulta i recerca

Periodicitat: Reserves escolars

▪ **Nom:** *Taller de convivència per adults – Coneixes al teu veí?*

Ubicació: Nou museu municipal – Mercat Municipal de Collblanc

Públic destinat: Públic Local i Nousvinguts

Descripció: La ciutat de l'Hospitalet ha crescut al llarg de l'història arran de les diferents onades migratòries. Compartint les experiències d'immigració dels anys 50-60 amb les actuals migracions, s'arribarà a un millor coneixement d'ambdues parts. A

més a més, es crearien tallers gastronòmics, al mercat municipal, on els participants ensenyarien els plats tradicionals de les seves zones de procedència.

Objectius i finalitats: Incentivar les polítiques integradores i la convivència ciutadana.

Recursos: Espai de xerrada i compartir experiències. Una cuina al mercat per al taller gastronòmic. **Personal:** un coordinador al museu per a dirigir la xerrada i un cuiner per al mercat.

Periodicitat: Trobades: dues vegades per setmana (un cop per a la xerrada/col·loqui al museu i una altra al mercat).

Programes de difusió

- Enviar a les bústies dels ciutadans fitxes adhesives i col·leccionables dels elements patrimonials de la ciutat. En els comerços de la ciutat i els mercats municipals també és podrien regalar aquestes fitxes [Aquesta activitat és va realitzar amb un gran èxit popular a la ciutat de Tarragona].
- Generar una imatge infantil per al museu que sigui identificable per als nens. Aquest personatge es presentaria en campanyes de Nadal i Sant Jordi. D'aquesta manera, els nens associaran aquest personatge amb la del museu.
- Distribuir a la població guies patrimonials i una agenda d'activitats culturals a la ciutat. Aquesta agenda d'activitats serà trimestral.
- L'art al carrer, aquelles peces escultòriques que puguin suportar les inclemències climàtiques es col·locaran en els grans carrers de la ciutat (Les Rambles Just Oliveres, Rambla Marina, etc).

→ Com a element estrella, el Nou Museu d'Història de la Ciutat, mereix una atenció especial. D'aquesta manera, en les següents pàgines es farà una descripció detallada de la planimetria, calendari de construcció i pressupostos d'aquest nou equipament. Les xifres de calendari i pressupost a efectuar per a tot el Consorci són tant elevades i difícils de quantificar, que considero més oportú realitzar aquesta tasca per a l'element estrella del Consorci, el nou museu de la ciutat.

- **NOU MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE L'HOSPITALET DEL LLOBREGAT**

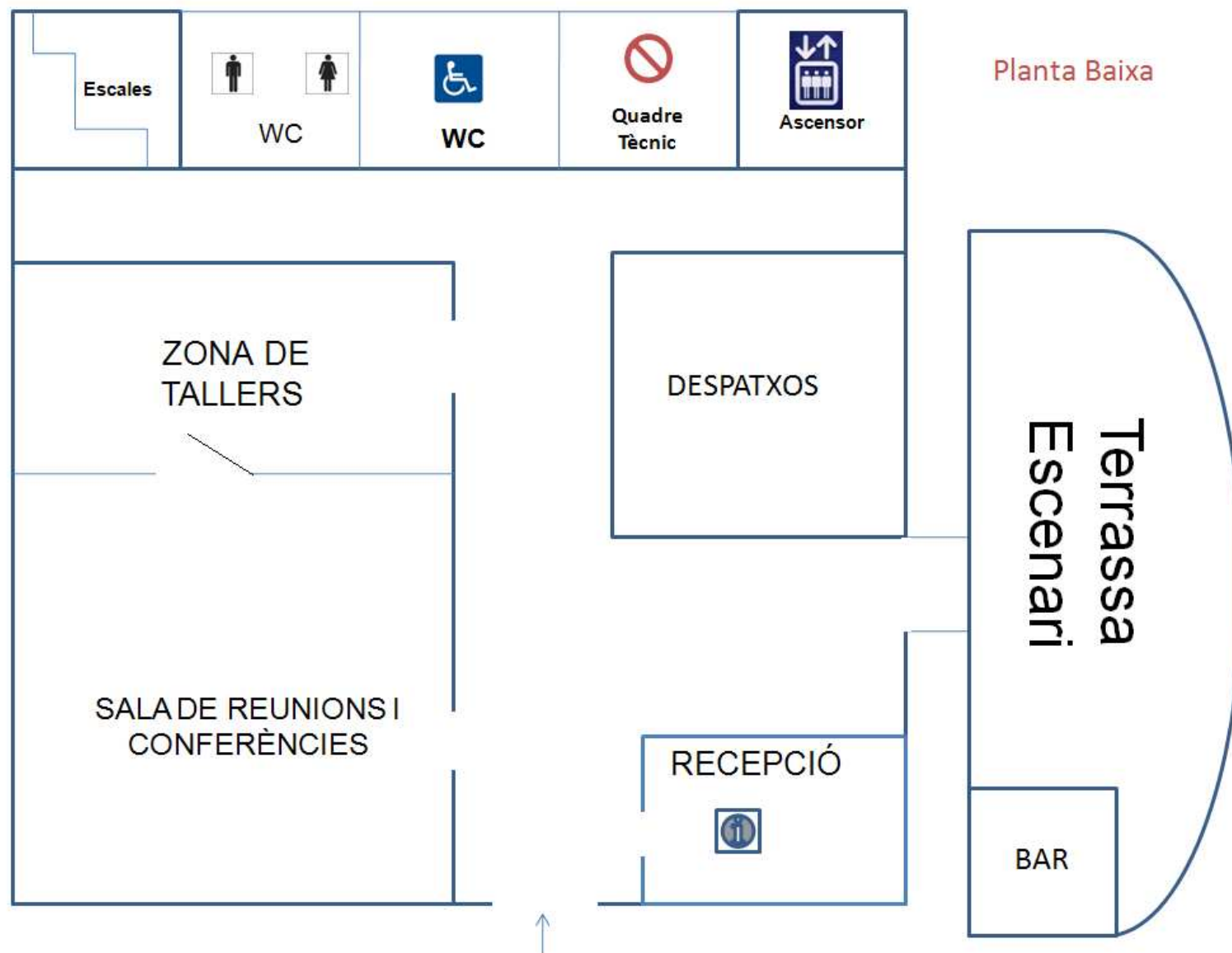
Fitxa tècnica

- **Estructura:** Planta quadrangular
- **Materials:** *Façana* Formigó i Vidre - Mur Cortina *Sostre:* *Coberta plana tradicional:* Paviment superficial, morter de ciment, membrana impermeabilitzant (polietilè), aïllament tèrmic (poliuretà), formigó lleuger, forjat base i panells solars. *Interiors:* Vidre climàtics, fusta reciclada i PVC ecològic. Recollida i ús d'aigües freàtiques.
- **Dimensions:** 2000 m², 1956 m² espai útil.
- **Distribució:** 3 plantes i una annexa (terrassa, escenari i bar).
- **Planta soterrada:** Magatzems: 400m²
- Planta Baixa: 700 m² Bar i terrassa/escenari: 200 m²
- Planta 1: 700 m²
- **Accessibilitat:** Rampa d'entrada, ascensors, banys adaptats

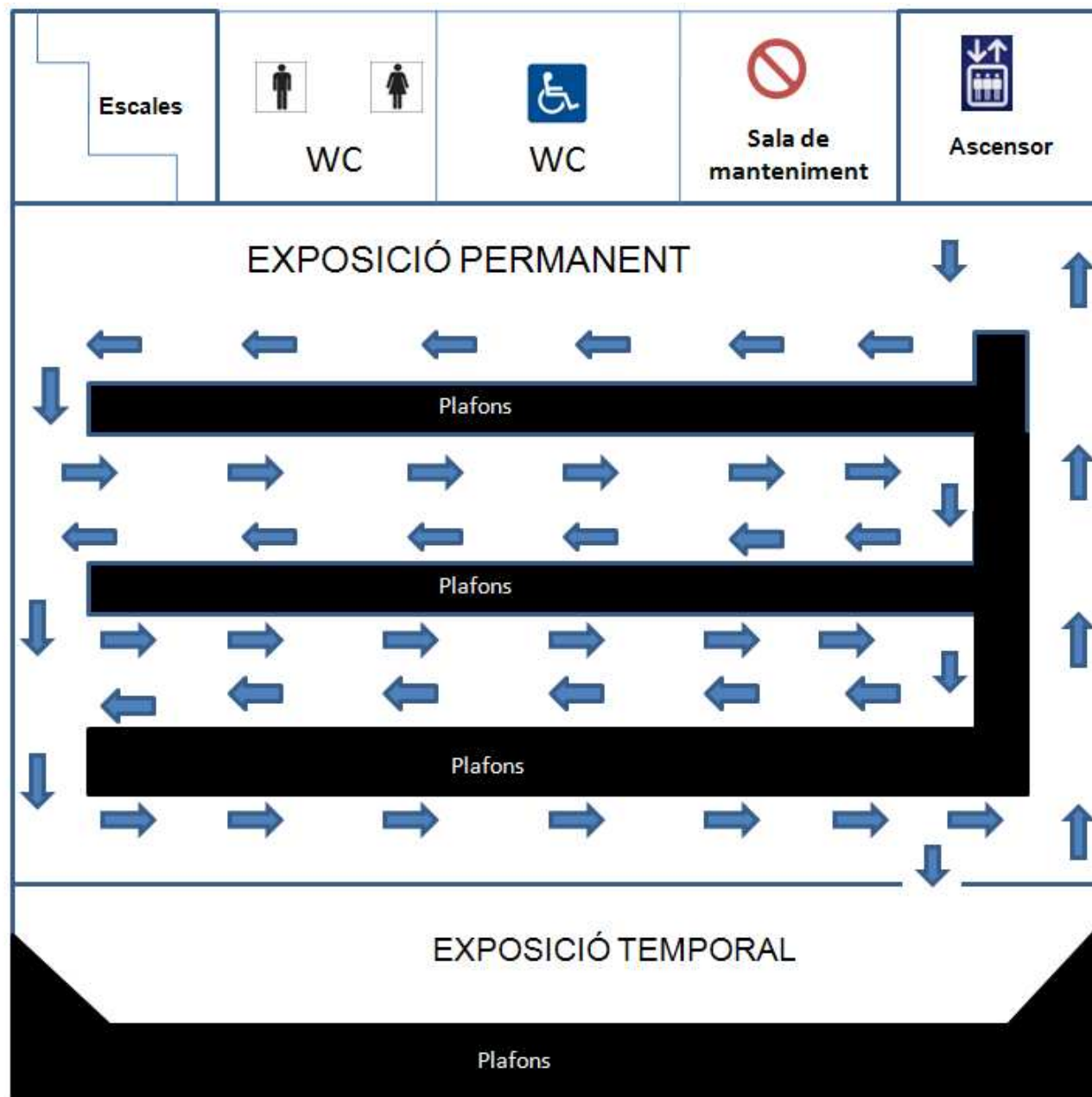
Planimetria del Nou Museu de la Ciutat

Planta -1

Planta 1

Espai: Magatzem

Ubicació: Planta -1

Superfície: 300 m²

Plànol

Funcionament

- **Personal:** Tècnic de conservació

- **Equipament:** Taula de treball: neteja i conservació

Pc amb Museum plus i càmera de fotografiar

Prestatges i estructures condicionades

Temperatura ambient controlada

- **Tipus d'us:** Personal Intern

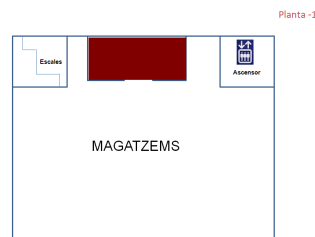
Connexions Vestuaris personals, Ascensors i Escaleres (50m²)

Espai: Vestuari del personal

Ubicació: Planta -1

Superfície: 50 m²

Plànol

Funcionament

- **Personal:** Neteja i manteniment

- **Equipament:** Taquilles i banquetes

- **Tipus d'us:** Personal Intern

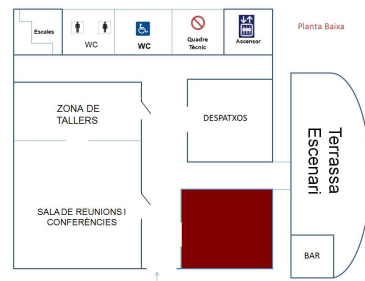
Connexions Magatzem , Ascensors i Escales (50 m²)

Espai: Recepció

Ubicació: Planta Baixa

Superfície: 30 m²

Plànol

Funcionament

- **Personal:** 1a persona. Tasques de benvinguda a l'espai, venda d'entrades i informació de les activitats

- **Equipament:** Mostrador, Ordinador, impressora, fax, telèfon.

Pantalla de plasma per a informació del museu i la ciutat.

Dispensador de flyers de les activitats de la institució i de l'oferta cultural de la ciutat.

- **Tipus d'us:** Públic general

Connexions Sala de reunions i conferencies, despatxos, zona de tallers, escales, WC, quadre tècnic, ascensors, terrassa – escenari, bar

Espai: Despatxos

Ubicació: Planta Baixa

Superfície: 60 m²

Plànol

Funcionament

- **Personal:** 3 persones. Director, Tècnic de conservació/documentació i Tècnic de difusió/didàctica
- **Equipament:** Taules, cadires, ordinadors, impressores, telèfon, faxes i fotocopiadora.
- **Tipus d'us:** Personal intern

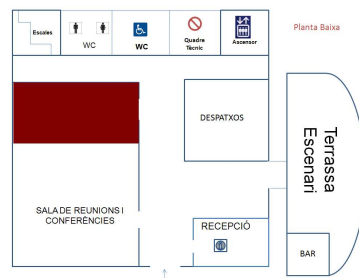
Connexions Sala de reunions i conferencies, recepció, zona de tallers, escales, WC, quadre tècnic, ascensors, terrassa – escenari, bar

Espai: Zona de Tallers

Ubicació: Planta Baixa

Superfície: 200 m²

Plànol

Funcionament

- **Personal:** Monitoratge extern
- **Equipament:** Taules, cadires, materials didàctics i de papereria, pissarra, vídeo i pantalla de projecció
- **Tipus d'us:** Públic general

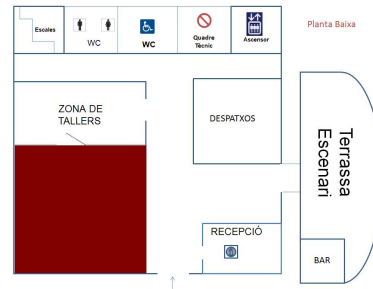
Connexions Sala de reunions i conferencies, recepció, despatxos, escales, WC, quadre tècnic, ascensors, terrassa – escenari, bar

Espai: Sala de conferències

Ubicació: Planta Baixa

Superfície: 250 m²

Plànol

Funcionament

- **Personal:** Subaltern/Conserge
- **Equipament:** Taula rodona amb cadires per a debat, pantalla de projecció, projector i butaques
- **Tipus d'us:** Públic general

Connexions Zona de tallers, recepció, despatxos, escales, WC, quadre tècnic, ascensors, terrassa – escenari, bar

Altres zones: escales, wc, quadre tècnic: 100 m²

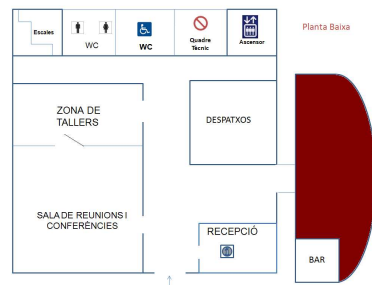
Zones de pas: 60 m²

Espai: Terrassa / Escenari

Ubicació: Planta Baixa

Superfície: 140 m²

Plànol

Funcionament

- **Personal:** Subaltern/Conserge i Personal del servei de bar
- **Equipament:** Cadires per a la terrassa i quan s'utilitzi com a escenari
- **Tipus d'us:** Públic general

Connexions Zona de tallers, sala de conferències i debat, recepció, despatxos, escales, WC, quadre tècnic, ascensors, bar

Espai: Bar

Ubicació: Planta Baixa

Superfície: 60 m²

Plànol

Funcionament

- **Personal:** Personal del servei de bar
- **Equipament:** El propi d'un establiment d'aquestes característiques
- **Tipus d'us:** Públic general

[Concessió del ús del bar a empresa de càteríng]

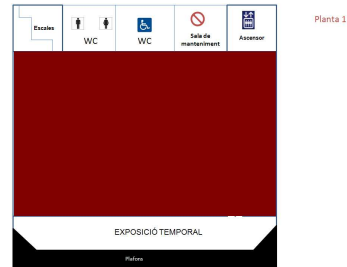
Connexions Zona de tallers, sala de conferencies i debat, recepció, despatxos, escales, WC, quadre tècnic, ascensors, terrassa/escenari

Espai: Exposició permanent

Ubicació: Planta 1

Superfície: 450 m²

Plànol

Funcionament

pels visitants.

- **Personal:** Vigilant de sala

- **Equipament:** Plafons, vitrines, peanyes, etc. Il·luminació, Control de temperatura i ambient, banquetes de descans

- **Tipus d'us:** Públic general

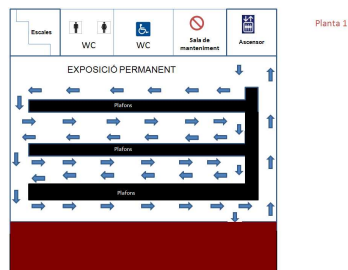
Connexions Exposició temporal. Sala de manteniment, WC, ascensor (100 m²)

Espai: Exposició temporal

Ubicació: Planta 1

Superfície: 150 m²

Plànol

Funcionament

- **Personal:** Vigilant de sala
- **Equipament:** Plafons, vitrines, peanyes, etc. Il·luminació, Control de temperatura i ambient
- **Tipus d'us:** Públic general

Connexions Exposició permanent, sala de manteniment, WC i ascensor (100 m²)

7.5) Calendari de fases del nou museu

ACTIVITATS	2009	2009	2009	2009	2010	2010	2010	2010	2011	2011	2011	2011
	1r trimestre	2n tri.	3r tri.	4rt. Tri.	1r trimestre	2n tri.	3r tri.	4t tri.	1r tri.	2n tri.	3r tri.	4t tri.
Fase 1: Planificació												
Planificació general del projecte												
Pla estratègic del Museu												
Continguts Potencials (Guió museològic)												
Fase 2: Obres de construcció de l'edifici												
Construcció de l'edifici												
Fase 3: Disseny museogràfic i documentació												
Disseny museogràfic												
Documentació per al guió de l'exposició												
Elaboració de guions i activitats didàctiques												
Fase 4: Muntatge i Formació del personal												
Muntatge de l'exposició												
Selecció i formació del personal												
Fase 5: Inauguració												
Inauguració, fase de funcionament i manteniment												

7.6) Pressupost del nou museu

Un aspecte fonamental que cal considerar és l'econòmic, ja que tota iniciativa de programació de centres i equipaments patrimonials comporta inversions importants que s'han de controlar perfectament perquè s'ajustin, en tot moment, a les etapes i els conceptes pressupostats, i perquè no es desbordin les previsions.

La decisió d'organitzar, remodelar o crear un equipament patrimonial que respongui a les necessitats actuals de la societat pot tenir unes conseqüències fonamentals en els àmbits econòmic, social, cultural, urbanístic, etc.

Els ingressos propis¹⁷ o autogenerats, que únicament són possibles si existeix autonomia financera, resulten de la explotació dels actius de la institució, fonamentalment per mitjà d'una oferta de serveis a la comunitat. Hi ha de diferents tipus: **Ingressos per taquilla, comercialització de productes, comercialització de serveis: cafeteria, lloguer d'espais i serveis**, etc.

Una altra fórmula utilitzada pels equipaments són **els ajuts**. Les institucions patrimonials, per molt que intentin potenciar la seva autosuficiència, difícilment poden evitar d'incórrer en la cerca d'ajuts públics. Els **subsidis** són assignacions anuals que l'administració posa a disposició de la institució, controlant com es gasta. Aquesta assignació no sol variar gaire al llarg dels anys i només s'incrementa respecte al nivell de vida. Les subvencions solen ser puntuals i, generalment, lligats a un projecte.

Una de les altres fórmules d'obtenir ingressos dels museus és a través del **patrocini** de les empreses. es un servei a la població en la que està establerta. Aquest són ajuts privats.

Els motius de l'empresa per a patrocinar equipaments i activitats culturals, en resum, podrien ser aquests:

¹⁷ *Gestió del patrimoni històric*, pg.89

- Reforçar la bona imatge pública amb iniciatives socials.
- Té el “deure” moral de col·laborar.
- Pot oferir un servei socio-cultural tant a la clientela com als seus treballadors/ores.
- Pot beneficiar-se directament o indirecta d'alguna de les activitats de l'activitat.
- Vol associar el seu nom a un projecte cultural i a altres institucions participants.
- Rendiment publicitari.
- Desgravacions fiscals.
- Pot intercanviar prestacions amb un equipament.

Tot plegat depèn del grau de sensibilització dels seus responsables de màrqueting o gerents.

Les despeses: Els museus afronten, principalment, dues tipologies de despeses: les referents al sou del personal que treballa en la institució i les pròpies del funcionament del museu (manteniment, reparació, subministrament o assegurances).

Ingressos	
I. Ingressos per serveis i subvencions	
Ingressos per venda d'entrades	
Ingressos per venda d'entrades completa [3€]	90.000 €
Ingressos per venda d'entrades reduïdes [1,50 €]	15.000 €
Ingressos per serveis i productes	
Venda de productes, tallers i activitats	3.058 €
Serveis de bar (concessió de la llicència anual)	2.462 €
Subsidis i patrocinis	
Subsidis de l'administració pública	36.010 €
Patrocinis	24.700 €
TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS	171.230 €

Despeses	
I. Despeses de Personal Laboral*	
Director del museu (Grup A 24)	50.234,57 €
Tècnic en conservació i documentació (Grup B 17)	25.888,58 €
Tècnic en didàctica i difusió (Grup B 17)	25.888,58 €
Ajudant de sala	9.000 €
Altra personal	
Neteja del museu	10.700 €
Conserge / Manteniment	10.700 €
Monitoratge extern i recepció	14.000 €
Total despeses de personal	146.411,73 €

* Taula de retribucions salarials per al 2009 per a funcionaris de la Generalitat.

II. Despeses en béns corrents i serveis**Reparació, Manteniment i Conservació**

Manteniment i Conservació del Museu	8.000 €
Manteniment Ascensors	1.500 €
Manteniment Equips d'Oficina	600 €

Material, Subministrament i altres

Material d'oficina	2.500 €
Material didàctic	3.500 €
Primes assegurances	6.000 €

Total despeses en béns corrents i serveis	22.100 €
--	-----------------

TOTAL PRESSUPOST DE DESPESES: PERSONAL, BÉNS CORRENTS I SERVEIS**168.511,73 €**

III. Inversions Reals	
Inversió nova associada a la creació del nou equipament i funcionament operatiu dels serveis	
Nou equipament (- 26,6 % subvencionat pels Plans del Fons Europeu) - 20.000 euros del Departament de cultura de la Generalitat (per el període 2009 – 20011) - 9.000 euros de la Diputació de Barcelona en les polítiques d'adaptabilitat dels equipaments	2.547.000 €
Museografia	996.790 €
Total despeses Inversions Reals	3.543.790 €

TOTAL PRESSUPOST DE DESPESES DEL CONJUNT	3.880.813,46 €
---	-----------------------

- Les despeses de construcció del nou equipament no van a càrrec del Consorci Cultural. Per al pla de viabilitat, només seran representades les despeses pròpies del costos del personal, dels serveis i béns corrents.

Pla de viabilitat

	ESCENARI A (optimista)	ESCENARI B (moderat)	ESCENARI C (pessimista)
Nº visitants	50.000	35.000	20.000
Ingressos			
Venda d'entrades completes (3€)	120.000 €	90.000 €	45.000 €
Venda d'entrades reduïdes (1,50€)	15.000 €	15.000 €	7.500 €
Serveis i productes	7.887 €	5.520 €	3.154 €
Subsidis	36.010 €	36.010 €	36.010 €
Patrocinis	24.700 €	24.700 €	24.700 €
Despeses			
Despeses de personal	146.411,73 €	146.411,73 €	146.411,73 €
Despeses de béns corrents i serveis	22.100 €	22.100 €	22.100 €
Balanç			
TOTAL	+ 35.085,27	+ 2718,27	- 52147,37

- **El nou museu és viable? Convenceré a les institucions per a que hi apostin?**

A l'Hospitalet de Llobregat, no és cap novetat la construcció d'edificis dissenyats pels més importants arquitectes internacionals, com hem pogut veure en els nous hotels projectats a la ciutat. Per tant, la construcció d'un nou gran equipament no resultaria res d'estrany per a la planificació econòmica i urbanística de la ciutat. I, menys en una zona com la de la Gran Via, un nou pol econòmic de la ciutat però mancat d'equipaments culturals.

La instal·lació de grans multinacionals augmentarà, exponencialment, la possibilitat de patrocini del museu. Una de les polítiques empresarials més comunes, a l'hora d'arribar a un nou municipi, és la de patrocinar activitats, festivals i equipaments culturals per a reforçar la bona imatge de l'empresa.

A més a més, es tracta de la segona ciutat en nombre d'habitants de Catalunya. Per tant, el seu potencial socioeconòmic el fa capaç de portar a terme aquest projecte.

Una altra raó, per a assolir el convenciment de les institucions és la voluntat política de perdurar en la memòria i ser els responsables d'edificar els grans equipaments.

En definitiva, el museu tindria totes les possibilitats d'efectuar-se i rebre el recolzament institucional.

- **El museu és sostenible?**

En dos dels tres escenaris proposats, el museu presenta valors positius. Tot i que la funció final d'un museu no es generar beneficis i si generar serveis a la comunitat. És important que no resulti un equipament deficitari i una lacra econòmica per a l'administració.

Sobretot, analitzant *l'escenari B moderat* podem observar un marge de empitjorament de 2.718 euros, que traduït en la venda de entrades seria una davallada de 906 persones. Per aquesta raó puc afirmar que és sostenible.

Bibliografia

- *Ajuntament de l'Hospitalet* [en línia]. L'Hospitalet de Llobregat: Ajuntament de l'Hospitalet, [2009]. Disponible a: <<http://www.l-h.es/>> [Darrera consulta: 27-09/2009].
- *Anuari 2007: el far del Baix Llobregat y l'Hospitalet*. Cornellà de Llobregat: Premsa i Comunicació del Baix Llobregat i l'Hospitalet, [2008].
- *Anuari 2008: el far del Baix Llobregat y l'Hospitalet*. Cornellà de Llobregat: Premsa i Comunicació del Baix Llobregat i l'Hospitalet, [2009].
- *Anuari Estadístic de Catalunya 2007*. Barcelona: IDESCAT, 2008.
- *Anuari Estadístic de Catalunya 2008*. Barcelona: IDESCAT, 2009.
- *Anuari Estadístic de la Ciutat de l'Hospitalet 2007*. L'Hospitalet de Llobregat: Ajuntament de l'Hospitalet, 2008.
- Bernández y López, Jorge. "Figures jurídiques instrumentals a la gestió cultural municipal" dins *Cultura i municipi: polítiques culturals municipals a Catalunya: 60 aportacions*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 2007, p. 217-221.
- Camós, J. *L'Hospitalet la història de tots nosaltres: 1930-1936*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1986.
- *Gestió del patrimoni històric*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, 2001.
- *Cultura i municipi: polítiques culturals municipals a Catalunya: 60 aportacions*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 2006.
- *Història de l'Hospitalet: una síntesi del passat com a eina de futur*. L'Hospitalet de Llobregat: Ajuntament de l'Hospitalet ; Centre d'Estudis de l'Hospitalet, 1997.
- *Hospitalet en xifres: 2008-2009, L'*. L'Hospitalet de Llobregat: Ajuntament de l'Hospitalet, 2009.
- *Instituto Nacional de Estadística* [en línia]. Madrid: INE, 2009. Disponible a: <<http://www.ine.es>> [Darrera consulta: 27-09/2009].
- *Interpretar el patrimoni: guia bàsica*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2006.
- Pagès i Paretas, Montserrat. *Art romànic i feudalisme al Baix Llobregat*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1992.

- Violan, Miquel Àngel. *Guia de comunicació per a museus: seminari consells pràctics per promocionar-los amb èxit als mitjans de comunicació*. Barcelona: Diputació de Barcelona, [2005].
- *Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona: agenda d'activitats octubre-desembre 2008*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2008. Núm. 47
- *Xarxa de Museus Locals: el museu més gran de Catalunya: directori 2008*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2008.